COORDONATORI
SORINA MARINELA PERȘINARU, CORINA RODICA IONESCU

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL

DE LA EXPERIENȚĂ LA IMPACT: PROIECTE ERASMUS+ ȘI eTWINNING ÎN DEZVOLTAREA ȘCOLII

ISBN 978-973-0-44557-2

BUCUREȘTI
2026

Cofinanțat de Uniunea Europeană

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL *„DE LA EXPERIENȚĂ LA IMPACT: PROIECTE ERASMUS+ ȘI eTWINNING ÎN DEZVOLTAREA ȘCOLII”*

BUCUREȘTI, 6 IULIE 2026

La realizarea volumului cu lucrările simpozionului au contribuit:

- **prof. Sorina Marinela Perșinaru – Director**
- **prof. Anamaria Corina David**
- **prof. Nicolae Ion**
- **prof. Corina Rodica Ionescu**
- **prof. Alexandra Iulia Nistor**
- **prof. Cătălina Ramona Popescu**

***Autorii articolelor își asumă întreaga responsabilitate pentru originalitatea și conținutul materialelor publicate și și-au exprimat acordul pentru publicare.**

***Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorilor și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP). Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.**

Cofinanțat de Uniunea Europeană

COORDONATORI

Sorina Marinela PERȘINARU, Corina Rodica IONESCU

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL

DE LA EXPERIENȚĂ LA IMPACT: PROIECTE ERASMUS+ ȘI eTWINNING ÎN DEZVOLTAREA ȘCOLII

BUCUREȘTI
2026

CUPRINS

SECȚIUNEA 1

Reflecții asupra modelelor europene în educația timpurie - Gabriela Bogzoiu pag. 9

Povești internaționale pentru elevii deficienți de vedere - Cosmina Cazan, Cristina Maria Țiganea pag. 11

Experiența Erasmus+ - Iuliana Elena Ceaușescu pag. 14

Proiectele Erasmus+ și eTwinning – un model al învățării continue - Maria Chiuda pag. 17

Erasmus nu se măsoară în kilometri parcurși, ci în inimi și minți schimbate. povestea a două acreditări Erasmus+ - Corina Ciobanu pag. 20

De la propagandă la dezinformare. Alfabetizare media la ora de istorie - Viorica Ciurea pag. 23

Școala incluzivă și modelul italian de integrare a elevilor cu CES - Adriana Coman pag. 29

Valorificarea experienței de job shadowing - Daniela-Ramona Croitoru pag. 34

Dincolo de mobilitate: Erasmus+ – un catalizator al inovării și dezvoltării unei școli incluzive - Anamaria Corina David pag. 40

Combaterea dezinformării prin educație media la orele de limba engleză – o experiență Erasmus+ - Adela Diaconu pag. 43

De la experiență la impact: strategii de prevenire și combatere a bullyingului dobândite prin mobilitatea Erasmus+ desfășurată la Sevilla - Andreea-Cosmina Dinu pag. 46

O experiență Erasmus+, multiple perspective - job shadowing în Malta - Violeta Ioana Dumitru Sfetcu, Ana Mihaela Gulică pag. 48

O călătorie spre viitor prin inteligența artificială - experiența mea Erasmus - Florentina Larisa Filimon pag. 51

Experiența mea Erasmus+ la Grădinița „Ran Bosilek” din Bulgaria – o lecție despre educație, natură și cooperare europeană - Oana-Camelia Guiu pag. 54

De la observare la aplicare: experiența noastră Erasmus+ în Cracovia - Iulia Ramona Gureșoae, Cătălina Ramona Popescu pag. 57

Erasmus+, educația fără frontiere - Cătălina Gabriela Hera pag. 61

Patru țări, patru fluxuri de mobilitate, un an de formare europeană pentru elevii din Agnita - Daniela Ionele pag. 65

Noi perspective europene în educația timpurie - Mihaela-Diana Iorga pag. 68

Predare inovatoare cu instrumente digitale și inteligență artificială – Lecții dintr-o mobilitate Erasmus+ în Spania - Ionela-Bianca Liță, Lucian Mozer-Schonborn pag. 71

Construind punți între școli și culturi - experiența mobilității Erasmus+ din Grecia - Ana-Maria-Diana Matei, Daniela Mirigel pag. 75

Învățarea în mișcare: de la o experiență Erasmus+ la Copenhaga la practica de zi cu zi în educația incluzivă - Ciprian Dan Militaru pag. 78

Learning in Motion: Explorarea legăturii dintre mișcare, joc și succesul academic - Experiență Erasmus+ - Angela-Iuliana Miron, Alexandra Ioana Ciocan pag. 82

Orizonturi Erasmus+: inovație și impact în educația timpurie - Mihaela-Carmen Mucu pag. 86

De la experiență la impact: acreditarea Erasmus+ – motor al transformării instituționale la grădinița cu program prelungit „Piticot” Craiova – Florentina Niculeanu pag. 88

STEAM- viitorul educației sau doar o tendință modernă? – Alexandra Iulia Nistor, Mirela Daniela Cristea pag. 92

Diseminare proiect Erasmus student group mobility - Costinela-Elena Panainte pag. 95

Diseminare curs Erasmus - Facing Diversity: Inclusive Education Strategies for Students with Fewer Opportunities - Sorin-Lucian Panainte, Irina-Emilia Cornea pag. 98

Rolul activităților de job shadowing în dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice - Silvia Păduraru pag. 101

De la mobilitate la impact: Acreditarea Erasmus+ SCH în anul V la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București - Sorina Marinela Perșinaru, Corina Rodica Ionescu pag. 104

În vizită la Cambridge School - Antonița Popa pag. 110

Experiența mea în cadrul mobilității Erasmus+ din Malaga, Spania - Mădălina Scarlet pag. 112

Conectăm lumea digitală cu învățarea în aer liber: o experiență Erasmus+ - Teodora-Ramona Stănescu, Elena-Ana Stamin pag. 114

Transformare, incluziune și excelență prin programul Erasmus+ - Florica Stoica, Mihaela Iosif pag. 119

Educația pentru sustenabilitate: O viziune despre viitor prin Erasmus+ - Emanuela Turcu pag. 126

Porto-locul unde educația întâlnește inovația. Experiență Erasmus+ pentru dezvoltarea competențelor digitale - Roberta Claudia Tuță pag. 129

“Grand Tour en Europe: créativité, innovation, citoyenneté active et dialogue interculturel” Florența-Italia - Ionelia Țițirigă pag. 132

Viitorul sustenabil începe de la grădiniță - Aurelia Vasile pag. 135

SECȚIUNEA 2

Culorile prieteniei – un demers educațional interdisciplinar pentru dezvoltarea competențelor prin proiecte eTwinning - Vasilica Balercă pag. 141

Educația verde prin eTwinning - Lenuța Ramona Boboc Anton pag. 145

Implicarea directă în proiectul eTwinning „Joyful Steps Around the World” – experiențe, rezultate și impact educațional - Maria Alessia Boboc Anton, Claudia Elena Lare pag. 150

Construind punți europene prin educație în cadrul proiectului eTwinning „S.T.E.A.M. Adventure” - Elena Georgiana Cîtu pag. 154

Little Minds, Big Ideas with AI-un proiect eTwinning pentru dezvoltarea competențelor digitale și a creativității în educația timpurie - Ioana Cristina Coșan pag. 158

Dezvoltarea competențelor digitale, lingvistice și interculturale prin proiectele eTwinning - Mihaela Ligia Demetrescu pag. 162

Green Chemistry: știință, colaborare și sustenabilitate - Delia Iancu pag. 164

Proiectul eTwinning „Digital Citizens”: colaborare, inovare și educație pentru cetățenia digitală - Nicolae Ion pag. 168

Inima mea în culori: o experiență eTwinning de explorare a identității prin artele senzoriale - Carmen Marin pag. 171

My Story - proiect eTwinning - Maria Murășan-Givadă pag. 176

O poveste despre emoții, muzică și inteligența artificială în cadrul unui proiect eTwinning - Cătălina Ramona Popescu, Alexandrina Ioana Roca pag. 179

Buburuzele speciale în universul eTwinning - Iulia Sava pag. 183

Hope in Nature- educație incluzivă, conștientizate ecologică și colaborare internațională prin eTwinning - Tiberiu-Vasile Stamate, Ana-Irina Imbir pag. 187

SECȚIUNEA 1

Erasmus+ – experiențe europene cu impact în dezvoltarea școlii

REFLECȚII ASUPRA MODELELOR EUROPENE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Profesor pentru educație timpurie Gabriela Bogzoiu
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 37, Brăila

În perioada 13–15 mai 2026, am avut oportunitatea de a participa la o stagiu de job shadowing la Grădinița „Betti” din Bologna, în cadrul Proiectului Erasmus+ „Digitalizarea-ultima frontiera”, proiectul cu nr de refeință 2020-1-RO01-KA120-SCH-000095549 o instituție etalon pentru abordarea Reggio Emilia, recunoscută la nivel mondial pentru centrarea profundă pe copil.

Scopul principal al acestui referat nu este inventarierea unor instrumente tehnice, ci analizarea experienței trăite, a modului în care cultura educațională italiană redefinește relația dintre educator, copil și comunitate. Această imersie profesională a reprezentat un exercițiu de reflecție critică asupra propriilor mele practici și o sursă majoră de inspirație.

Prima și cea mai puternică impresie din cadrul Grădiniței „Betti” a fost legată de atmosfera generală de calm și fluiditate. Spre deosebire de ritmul adesea alert și fragmentat din grădinițele românești, modelul italian pune accent pe o „pedagogie a timpului nesfârșit”.

Copilul ca cercetător: Am observat un mediu construit pe încredere. Sălile de grupă nu sunt supraîncărcate cu materiale comerciale stridente; designul este minimalist, natural și aerisit. Spațiul este organizat pe ateliere deschise, oferind copiilor libertatea de a alege ce explorează și pentru cât timp.

Rolul cadrului didactic: Am experimentat o schimbare majoră de paradigmă în ceea ce privește rolul meu ca profesor. Cadrele didactice italiene nu „predau” în sensul directiv, ci observă, ascultă și documentează. Prezența lor este discretă, dar extrem de securizantă, intervenind doar pentru a ghida subtil curiozitatea nativă a preșcolarilor.

O componentă fascinantă a experienței a fost observarea modului organic în care este percepută digitalizarea. La Grădinița „Betti”, tehnologia nu este un inamic al copilăriei și nici un ecran pus în fața copilului pentru a-l ține ocupat. Experiența directă mi-a arătat un echilibru perfect: copiii petrec timp semnificativ în aer liber, explorează curtea, analizează insectele, texturile și umbrele, iar ulterior folosesc dispozitivele digitale (asistate de inteligență artificială) doar pentru a da viață propriilor idei. Tehnologia devine astfel un creion modern, un instrument de exprimare artistică și de co-creare a unor povești, sunete și desene.

Am înțeles că digitalizarea responsabilă nu izolează, ci aduce copiii împreună în proiecte comune de echipă.

Dincolo de activitatea didactică pură, mobilitatea mi-a oferit o perspectivă valoroasă asupra modului în care comunitatea este integrată în viața grădiniței. Relația cu familia este definită de o transparență totală și de respect reciproc.

Am observat o utilizare extrem de eficientă și etică a platformelor de comunicare. Tehnologia este folosită pentru a aduce părintele „în interiorul clasei”, oferindu-i actualizări clare și rapide, dar fără a încălca vreun moment intimitatea sau siguranța datelor copiilor. Această abordare elimină barierele birocratice și suspiciunile, transformând familia într-un partener real, de încredere, în procesul educațional.

Experiența de job shadowing la Bologna a fost, înainte de toate, o experiență transformațională la nivel de mentalitate. Cele mai importante învățăminte pe care le aduc în bagajul meu profesional sunt:

1. **Nevoia de simplificare**: Reducerea stimulilor vizuali din clasă pentru a lăsa loc creativității proprii a copilului.
2. **Încrederea în autonomia copilului:** Acceptarea faptului că preșcolarii sunt capabili de o autoreglare uimitoare dacă li se oferă spațiul, timpul și libertatea necesare.
3. **Digitalizarea cu sens**: Tehnologia trebuie să servească întotdeauna experienței reale, fizice și senzoriale, nu să o înlocuiască.

Această mobilitate mi-a reconfirmat faptul că o educație de calitate se bazează pe respectul pentru ritmul natural al copilăriei, iar integrarea viitorului (prin IA și digitalizare) se poate face cu succes doar dacă păstrăm intactă conexiunea cu natura și cu valorile umane.

POVEȘTI INTERNAȚIONALE PENTRU ELEVII DEFICIENȚI DE VEDERE

Director, profesor Cosmina Cazan
Profesor Cristina Maria Țiganea
Școala Profesională Specială pentru Deficienți de Vedere, București

Programul Erasmus+ reprezintă un pilon esențial în transformarea educației speciale. Așadar, implementarea proiectele internaționale „Special Story” și ”Improving Diagnostic Methods and Digital Skills in Education: Inclusive Education and Carbon Footprint Awareness” au adus beneficii majore directe elevilor cu deficiențe de vedere, abordând deopotrivă dimensiunea incluziunii, digitalizării și educației ecologice.

Pentru a veni în sprijinul elevilor cu deficiențe de vedere, în vederea adoptării literaturii la nivel extins, s-au concretizat acțiuni care au menirea de a implementa cititul ca obicei de viață sănătos. Proiectul Erasnus+ cu titlul „Special Story” are o latură evidentă despre incluziune prin narațiune și indentitate. Acest proiect pune accentul pe storytelling, pe exprimare personală și adaptare culturală, având un impact profund asupra sferei psiho-emoționale și sociale a elevilor cu deficiențe de vedere. Elevii învață să își exprime propriile povești de viață și provocări, facilitând acceptarea de sine și creșterea stimei de sine prin dezvoltarea inteligenței emoționale.

Proiectul stimulează accesibilizarea materialelor literare prin crearea de resurse educaționale deschise bazate pe texte și descrieri audio, cărți tactile sau în format Braille. Prin partajarea poveștilor personalizate, comunitatea de elevi tipici poate înțelege mai bine realitatea, provocările și nevoile colegilor cu deficiențe de vedere, reducând tendințele de bullying-ul, hărțuire și izolare, cristalizând empatia și conștientizarea socială.

Prin intermediul acestui proiect internațional, elevii nevăzători își pot dezvolta abilitățile de comunicare, își rafinează competențele lingvistice și de exprimare verbală, care sunt vitale pentru compensarea lipsei indicatorilor vizuali în interacțiunile sociale.

Specialiști din Turcia, Italia, Spania și România au ocazia de a realiza schimburi de bune practice în ceea ce privește dezvoltarea socio-emoțională a participanților (elevi, preșcolari, părinți), utilizând puterea metaforei și a identificării cu personajele. Proiectul își propune să aibă un impact esențial asupra elevilor cu CES prin: dezvoltare emoțională și cognitivă, reglarea comportamentului social și relaționarea cu comunitatea de care aparțin, diminuarea disconfortului datorat dizabilității prin stimularea creativității și a imaginației, conștientizarea rolului poveștilor ca instrumente valoroase pentru sprijinirea copiilor cu CES.

Inclusiv proiectul internațional ”Improving Diagnostic Methods and Digital Skills in Education: Inclusive Education and Carbon Footprint Awareness” integrează componenta digitală avansată cu diagnosticarea timpurie și educația ecologico-climatică oferind instrumente practice pentru adaptarea la societatea modernă.

Proiectul prezintă premizele posibilității unei evaluări timpurii precise. Aceasta permite cadrelor didactice să identifice nivelul restantului vizual, în cazul ambliopiei sau prezența unor tulburări asociate.

Pe baza diagnosticului stabilit, cadre didactice din Turcia, Polonia și România realizează schimburi de experiență în ceea ce privește realizarea unor planuri de intervenție personalizate, ce pot stabili trasee educaționale individualizate, cu tendințe digitale, adaptate nevoilor cognitive și senzoriale ale fiecărui elev.

Proiectul încurajează dezvoltarea competențelor digitale prin utilizarea tehnologiilor asistive. Elevii sunt instruiți și încurajați să folosească frecvent cititoare de ecran (voci sintetice ca NVDA sau JAWS), display-uri Braille reactualizabile și programe de mărire a imaginilor.

Stăpânirea instrumentelor digitale le permite elevilor cu deficiențe de vedere o mai mare autonomie în învățare, putând accesa manuale digitale, platforme e-learning și resurse online în mod independent, pregătindu-i astfel pentru piața muncii.

Proiectul permite formarea competențelor cadrelor didactice partenere din Turcia, Polonia și România, pentru a crea conținut digital complet accesibil cu documente structurate și imagini cu text alternativ adecvat.

Accesul la educația ecologică și de mediu, se realizează cu succes prin accesarea unor concepte ecologice abstracte (poluare, reciclare, schimbări climatice) ce sunt traduse în modele tridimensionale, hărți tactile și grafice auditive, oferind elevilor nevăzători acces egal la alfabetizarea digitală și ecologică, asigurând asftel o puternică amprentă incluzivă.

Proiectul aduce în discuție impactul necesității adaptării unor softwari ecologice, ce de exemplu utilizarea unor calculatoare cu amprentă de carbon accesibilizate, cu emisii CO2, ce sunt compatibile cu sinteza vocală, permițând astfel elevilor să își evalueze propriul impact asupra mediului.

De asemenea, elevii cu dizabilități vizuale vor avea oportunitatea de a colabora direct, de a cunoaște si interacționa cu elevi din țările partenere. Astfel că, mobilitățile Erasmus+ din Turcia și Polonia reprezintă oportunități de transformare profundă pentru elevii cu deficiențe de vedere. Aceste experiențe internaționale depășesc sfera educației clasice, oferind avantaje majore pentru dezvoltarea personală, cognitivă, socială și profesională.

Aceste practici internaționale sunt esențiale în dezvoltarea autonomiei

și a independenței, prezintă impact real în sfera incluziunii sociale și combaterea izolării, în dezvoltare educațională și a competențelor lingvistice și creșterea șanselor de angajare.

Programul pune un accent deosebit pe incluziune și oferă mecanisme specifice pentru ca acești elevi să poată participa în siguranță, beneficiind de finanțare suplimentară și pregătire specială.

Implicarea în planul sustenabil le oferă elevilor deficienți vizual sentimentul de apartenență la comunitate, de cetățenie activă, responsabilă, și de utilitate socială, demonstrând că și persoanele cu dizabilități pot contribui activ la combaterea schimbărilor climatice.

Resurse:

- *https://www.spdv.ro/project/1722/*
- *https://www.instagram.com/specialstory_erasmus?igsh=MTA1N2dzZ2UzM3JwZQ%3D%3D&utm_source=qr*
- *https://blogmaltoni.altervista.org/2026/06/05/oltre-i-confini-linclusione-spiegata-dai-nostri-ospiti-erasmus/*
- *https://www.spdv.ro/project/improving-diagnostic-methods-and-digital-skills-in-education-inclusive-education-and-carbon-footprint-awareness/*

EXPERIENȚA ERASMUS+

Profesor educație timpurie Iuliana Elena Ceaușescu
Liceul Tehnologic „I. C. Petrescu”, Stâlpeni, G.P.P. Stâlpeni

În anul școlar, 2023-2024, am avut posibilitatea să particip, în cadrul Programului Erasmus+, la cursul structurat „Gamification for Learning, Performance & Change in Education” ce a avut loc în luna iulie 2024, în orașul Thessaloniki-Grecia. Această oportunitate a venit pentru mine ca o provocare, ca un mijloc de îmbogățire a cunoștințelor, de perfecționare a competențelor digitale ,ca un schimb de bune practici, dar și ca o posibilitate de a cunoaște oameni diferiți, din culturi diferite și țări diferite.

Scopul proiectului a constat în pregătirea de calitate a cadrelor didactice în vederea susținerii eficiente a procesului instructiv-educativ pentru o bună consiliere și orientare a adulților în vederea integrării și asigurării de șanse egale într-o societate în continuă schimbare și pentru a face față necesităților actuale de pe piața muncii.

Acest curs este pentru cadrele didactice care doresc să țină pasul cu cerințele societății în care trăim și totodată să înțeleagă de ce este importantă gamificarea pentru practica lor de predare și cum o pot utiliza pentru a dezvolta abilitățile și cunoștințele copiilor.

Gamificarea una dintre cele mai recente tendințe în educație, prin care copiii dobândesc cunoștințe prin joc. Această metodă presupune utilizarea mecanismelor jocurilor și elementelor de proiectare a jocului în procesul de predare-învățare-evaluare.

Noțiunea de „gamification în educație” poate fi asociată uneia dintre cele mai recente tendințe, prin care jocul, activitatea centrală asociată copilăriei, devine nucleul procesului de învățare.

Gamificarea reprezintă transpunerea unui context obișnuit de învățare într-o situație asemănătoare unui joc. Scopul gamificării în educație este de a crește implicarea în activități, de a face mai ușoară interacțiunea dintre participanți, pentru a facilita colaborarea și interacțiunea.

Gamificarea are o serie de beneficii printre care: atragerea și menținerea atenției copiilor sau cursanților; motivarea copiilor pentru atingerea obiectivelor propuse; învățarea devine atractivă și distractivă; îmbunătățește absorbția de cunoștințe și capacitatea de retenție; oferă copiilor posibilitatea de a vedea aplicarea celor învăţate în lumea reală; menține interacțiunea profesor-copil, dar și copil-copil; îi face pe copii să fie activi și să se implice în procesul educativ; îmbunătățește experiența generală de învățare.

Procesul de gamificare se integrează firesc în cursurile de eLearning, astfel că participanții nici nu-și dă seama că sunt angrenați în achiziționarea de noi informații. Rolul profesorului este să îi ghideze pe copii cu măiestrie prin hățișul noțiunilor abstracte, utilizând principiile gamificării. Profesorul devine un conducător de joc care le insuflă entuziasmul său copiilor, motivându-i să progreseze.

Pe lângă faptul că în acest curs am învățat despre procesul de gamificare, am descoperit o grămadă de platforme, aplicații și jocuri digitale. Printre acestea se regăsesc: FLIPPED CLASSROOM, ACTIONBOUND, PHOTOMATH, COMICA, PLANTIFY, AR REAL ANIMALS, PADLET, LERNINGAPPS, GEOGRA.RO, ED.TED. COM, WORDART, COGGLE, PADLET etc. Unele dintre aceste aplicații le cunoșteam ,dar nu știam să le utilizez în totalitate. Participarea la acest curs m-a învățat cum să le descopăr în totalitate și cum pot să le integrez în procesul instructiv-educativ pentru a face activitățile mult mai atractive și interesante pentru copii.

Cursul a constat în pregătirea de calitate a cadrelor didactice participante în vederea susținerii eficiente a procesului instructiv-educativ, care se află într-o societate în continuă schimbare și pentru care trebuie să ne adaptăm și să ne aliniem standardelor cerute .Prin participarea la acest curs mi-am îmbunătățit abilitățile necesare utilizării strategiilor digitale,mi-am dezvoltat abilitățile de comunicare și utilizare a metodelor de stimulare a gândirii critice și am legat o serie de relații cu oameni din țări diferite, din regiuni diferite ale țării noastre și din culturi diferite (Germania, Bulgaria, Moldova).

Pe lână faptul că m-am întors cu un bagaj de cunoștiințe, m-am întors și cu multe informații despre Grecia și obiectivele turistice ale orașului Thessaloniki, îmbogățindu-mi astfel cultura generală.

Unele dintre obiectivele turistice pe care le-am vizitat în Thessaloniki au fost: Turnul Alb, Arcul lui Galerius, Biserica Sfântul Dumitru, Piața Aristotel, Ano Poli - Orașul de sus al Salonicului sau Orașul Vechi, Turnul Trigoniu etc.

Cea mai impresionantă și interesantă experiență pe care am avut-o în Grecia a fost excursia organizată la Meteora („mijlocul cerului” sau „sus în ceruri”). Meteora reprezintă un complex de mănăstiri ortodoxe din Grecia, al doilea după Muntele Athos, ce face parte din Patrimoniul Mondial UNESCO DIN ANUL 1988. Ea conține un ansamblu de șase mânăstiri ce sunt construite pe piloni de piatră naturală, la marginea de nord-vest a Câmpiei Tesaliei în apropierea râului Pinos și Munților Pindului, în centrul Greciei. Ca și fenomen fizic este unic în toată lumea.

Consider că participarea mea la cursul „Gamification for Learning, Performance & Change in Education” a răspuns nevoilor mele profesionale și mi-a oferit posibilitatea să descopăr metode și tehnici de utilizare a tehnologiei în procesul instructiv educativ din grădiniță, pe

care le voi aplica la grupă cu mare interes. A fost o modalitate eficientă de interacțiune , de experimentare , dar și de conștientizare a efortului care se depune la nivel european pentru dezvoltarea și aplicarea strategiilor implementării digitalizării pentru a face școala mai atractivă.

În concluzie, toată această experienţă oferită de proiectul Erasmus+ a fost unică și a răspuns necesităților mele profesionale, o experienţă plină de întâmplări şi amintiri de neuitat, un plus adăugat CV-ului meu şi nu în ultimul rând un mijloc de a cunoaște oameni deosebiți.

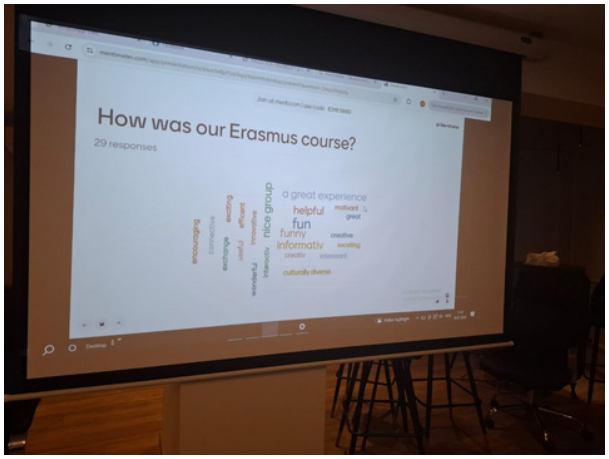

BIbliografie:

- *https://erasmus-plus.ec.europa.eu/ro/programme-guide/part-a/important-features*
- *https://www.erasmusplus.ro/library/files/Ghid%20Comunicare/erasmus-sch-edu-2022-2_ro.pdf*
- *https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/files/resources/erasmus-plus-programme-guide_ro.pdf*

PROIECTELE ERASMUS+ ȘI ETWINNING – UN MODEL AL ÎNVĂȚĂRII CONTINUE

Profesor psihopedagog Maria Chiuda
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 - CPCTS „Corabia”, București

Proiectele Erasmus+ și eTwinning reprezintă mai mult decât oportunități de mobilitate și colaborare internațională; ele constituie instrumente strategice pentru dezvoltarea instituțională și pentru crearea unei culturi organizaționale bazate pe inovare, colaborare și învățare continuă. Experiențele dobândite în cadrul unui curs de formare desfășurat în Palermo (Italia) și al unei mobilități de tip job shadowing la Centrul Public de Educație Specială Segeda din Calatayud (Spania) demonstrează că schimbul de bune practici produce efecte reale asupra activității didactice și asupra dezvoltării școlii. Impactul acestor proiecte se reflectă în modernizarea strategiilor educaționale, dezvoltarea competențelor profesionale și consolidarea dimensiunii europene a instituției.

Școala contemporană nu mai poate funcționa izolată de schimbările care au loc la nivel european. Dezvoltarea tehnologiei și diversitatea tot mai mare a nevoilor elevilor impun profesorilor o permanentă actualizare a competențelor profesionale și o deschidere către noi modele educaționale. În acest context, programele Erasmus+ și eTwinning oferă cadrul necesar pentru dezvoltarea unei școli capabile să învețe, să se adapteze și să inoveze.

Participarea la proiecte europene contribuie nu doar la formarea profesorilor, ci și la transformarea instituției într-o comunitate de învățare în care colaborarea, reflecția și schimbul de experiență devin valori fundamentale. Experiențele internaționale îi ajută pe profesori să privească educația din perspective diferite, să compare practici și să identifice soluții adaptabile propriului context școlar.

Participarea la cursul de formare desfășurat la Palermo, în Italia, a evidențiat rolul educației non-formale în creșterea motivației elevilor și în dezvoltarea competențelor transversale. Activitățile au urmărit integrarea metodelor non-formale în educația formală, utilizarea strategiilor vizuale, a jocului de rol și a învățării prin cooperare. În același timp, utilizarea instrumentelor digitale pentru realizarea unor lecții interactive a demonstrat că tehnologia poate deveni un sprijin important pentru implicarea activă a elevilor în procesul de învățare.

Complementar acestei experiențe, mobilitatea de tip job shadowing desfășurată la Centrul Public de Educație Specială Segeda din Calatayud, Spania, a oferit

posibilitatea observării directe a unui sistem educațional centrat pe incluziune, colaborare interdisciplinară și personalizarea învățării. Activitățile desfășurate în sălile de clasă și în cabinetele terapeutice au evidențiat modul în care strategiile diferențiate, tehnologiile digitale și sistemele de comunicare augmentativă și alternativă (AAC) contribuie la dezvoltarea elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Deși cele două mobilități au avut obiective diferite, ele au transmis același mesaj: educația de calitate se construiește prin colaborare, creativitate și adaptarea permanentă a demersului didactic la nevoile fiecărui elev.

Una dintre cele mai importante concluzii desprinse din participarea la proiectele Erasmus+ este faptul că dezvoltarea unei școli începe cu dezvoltarea oamenilor care lucrează în ea. Profesorul care observă, experimentează și reflectează asupra propriei practici devine un promotor al schimbării și al inovării.

Metodele de învățare prin cooperare, tehnica Jigsaw, jocul de rol, reflecția ghidată și strategiile creative de evaluare experimentate în cadrul cursului din Italia oferă soluții eficiente pentru stimularea implicării elevilor și dezvoltarea gândirii critice.

În același timp, experiența din Spania a demonstrat că succesul educației incluzive depinde de colaborarea dintre profesori, terapeuți și familie, precum și de utilizarea tehnologiilor digitale ca instrumente de accesibilizare a învățării.

Aceste experiențe contribuie la dezvoltarea unor competențe esențiale pentru profesorul secolului XXI: flexibilitate, spirit inovator, colaborare, competențe digitale și capacitatea de a adapta procesul educațional la diversitatea elevilor.

Dacă mobilitățile Erasmus+ oferă contexte autentice de învățare profesională, platforma eTwinning transformă aceste experiențe în colaborări de lungă durată. Ea facilitează dezvoltarea unor proiecte comune între școli europene, schimbul permanent de resurse și realizarea unor activități colaborative în care elevii învață împreună, indiferent de distanțele geografice.

Prin eTwinning, experiențele acumulate în cadrul mobilităților pot fi valorificate în activitatea curentă, oferind elevilor oportunitatea de a comunica cu parteneri din alte țări, de a utiliza instrumente digitale și de a dezvolta competențe interculturale, civice și lingvistice. În acest fel, dimensiunea europeană a școlii nu mai este limitată la perioada unei mobilități, ci devine parte integrantă a procesului educațional.

Valoarea unui proiect european se măsoară prin schimbările pe care le produce în școală după finalizarea mobilităților. Diseminarea rezultatelor în cadrul consiliilor profesorale, organizarea de workshopuri și activități demonstrative, publicarea articolelor și schimbul de experiență cu colegii contribuie la multiplicarea beneficiilor și la consolidarea unei

culturi organizaționale orientate spre învățare continuă.

Implementarea unor metode interactive, utilizarea tehnologiilor digitale, promovarea educației non-formale și consolidarea educației incluzive reprezintă exemple concrete ale modului în care experiențele individuale se transformă în progres instituțional.

În același timp, elevii beneficiază de activități mai atractive, de contexte autentice de învățare și de oportunități de colaborare europeană, iar profesorii dezvoltă relații profesionale bazate pe schimb de bune practici și învățare reciprocă.

Experiențele trăite în cadrul mobilităților europene capătă valoare atunci când sunt împărtășite, adaptate și integrate în viața școlii.

Cursul de formare din Italia și experiența de job shadowing din Spania au demonstrat că metodele interactive, educația non-formală, tehnologiile digitale și colaborarea interdisciplinară reprezintă direcții esențiale pentru construirea unei școli moderne și incluzive.

În final, adevăratul succes al proiectelor Erasmus+ și eTwinning nu constă în numărul mobilităților realizate, ci în capacitatea acestora de a genera schimbări durabile în cultura organizațională a școlii. Atunci când experiența individuală devine resursă pentru întreaga comunitate educațională, iar colaborarea europeană se transformă în practică pedagogică de zi cu zi, putem afirma că proiectele europene și-au atins scopul: dezvoltarea unei școli deschise, inovatoare și pregătite pentru provocările viitorului.

ERASMUS NU SE MĂSOARĂ ÎN KILOMETRI PARCURȘI, CI ÎN INIMI ȘI MINȚI SCHIMBATE. POVESTEA A DOUĂ ACREDITĂRI ERASMUS+

Ambasador Erasmus & coordonator proiect, profesor Corina Ciobanu
Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”, Pitești

A fost odată, într-un oraș de la poalele Argeșului, o școală cu profil economic – Colegiul Economic „Maria Teiuleanu” din Pitești. Avea peste o mie de elevi, mulți dintre ei veniți din familii care numărau cu grijă fiecare leu, și o curte în care se auzeau, în pauze, vise rostite în șoaptă: „Oare voi ajunge eu vreodată dincolo de granițe?”.

Pentru mulți dintre acești copii, Europa părea un cuvânt frumos, dar îndepărtat, scris pe hărțile din clasă, nu pe biletele lor de avion. Și totuși, în acea școală s-a născut o îndrăzneală. În anul 2022 a venit prima acreditare școlară Erasmus+, iar un an mai târziu, în 2023, cea de-a doua, o acreditare VET, pentru stagii de practică. Două chei care aveau să deschidă, încet și sigur, porțile unei lumi întregi.

Cum au învățat copiii să vorbească Europa?

Prima poveste este despre cuvinte. Treizeci și cinci de elevi, timizi la plecare, schimbați la întoarcere, au pornit spre Belgia, Portugalia și Italia. Acolo, franceza și engleza nu mai erau lecții din manual, ci limba în care comandai pâine dimineața, în care râdeai cu un coleg european, în care îndrăzneai, pentru prima dată, să greșești fără teamă. Toți s-au întors mai buni: evaluările OLS au confirmat progresul, iar câțiva au adus acasă, ca pe niște trofee, certificate DELF și Cambridge. Notele din catalog au fost doar urma vizibilă a unei transformări mult mai adânci, aceea a copilului care a descoperit că lumea îi poate răspunde și că vocea lui contează.

Și ceva minunat s-a întâmplat la întoarcere: cei plecați au devenit povestitori. În fața colegilor, a părinților, a profesorilor, au spus ce au văzut, ce au simțit, cum este să fii, pentru câteva zile, cetățean al Europei. Iar din povestea lor s-a aprins, în ochii celorlalți, dorința de a urma același drum. Așa se țese o comunitate: nu din câțiva norocoși, ci din curajul lor care molipsește.

A doua poveste este despre dascăli. Șapte profesori, din arii curriculare diferite, au pornit spre Spania, Italia și Belgia, unii dintre ei pentru întâia oară peste hotare. S-au întors cu desagii plini de instrumente noi: Gamma, EduAide, NotebookLM, Geocaching, GooseChase,etc și, mai ales, cu o flacără reaprinsă: aceea de a face lecția să strălucească din nou. Cea mai frumoasă cotitură a fost îndrăzneala de a îmbrățișa inteligența artificială în educație, o decizie care a dat roade chiar de a doua zi la catedră.

Și cum măsori magia? Am întrebat

copiii. Patru sute treizeci de elevi ai profesorilor plecați în mobilități au răspuns, iar 94% dintre ei au mărturisit că se simt acum în largul lor cu tehnologia, că orele au devenit mai vii, mai limpezi, mai apropiate de lumea lor.

Testele SELFIEforTEACHERS au confirmat ce se vedea cu ochiul liber: profesori mai siguri, mai colaborativi, mai creativi. Câțiva oameni formați au schimbat felul în care învață sute de copii, iată minunea efectului de multiplicare.

A treia poveste este despre viața de după ziduri. Acreditarea VET a dăruit elevilor ceva ce nicio sală de clasă nu poate oferi singură: munca adevărată. Departe de casă, într-o întreprindere din Turcia, o elevă de clasa a XI-a, viitoare tehnician în activități economice, a ținut în mână, pentru prima dată, instrumente reale de administrare a afacerii, de marketing și de contabilitate. A greșit, a învățat, a reușit. Iar la întoarcere, în portofoliul ei se afla un document Europass, nu doar o hârtie, ci o dovadă că o tânără din Pitești poate sta, cu fruntea sus, alături de orice tânăr european.

Pentru o școală în care mulți copii pornesc în viață cu un dezavantaj, aceste stagii au fost mai mult decât practică: au fost o promisiune că originea nu îți decide destinul. Locurile rezervate elevilor cuoportunități reduse, sprijinul financiar, consilierea, întâlnirile calde cu părinții lor, toate au spus același lucru: aici, fiecare copil merită Europa.

Și astfel, cele două acreditări s-au împletit ca două fire din aceeași poveste. Din ele a crescut o cultură: a respectului, a deschiderii, a grijii pentru lume. A apărut proiectul „Generația sustenabilă”, în care școala a adoptat un fag secular din Pădurea Poveștilor Nemuritoare, un arbore bătrân care veghează acum, simbolic, peste promisiunile unei generații. S-au amenajat spații verzi, s-a născut un sistem de colectare selectivă, iar peste 500 de oameni au fost atinși de aceste inițiative.

Povestea a căpătat și un glas care a răzbătut dincolo de curtea școlii: website-ul EcoPro (https://www.cemtproiecte.com/), revista anuală cu ISSN „Erasmus în Mișcare”, rețeaua Ambasadorilor Erasmus, conferințele și evenimentele care au adunat la un loc elevi, părinți și parteneri din tot județul.

Iar din curajul de a visa s-a născut și puterea de a merge mai departe: noi finanțări, noi acreditări, noi orizonturi, semn că o școală care îndrăznește o dată, îndrăznește pentru totdeauna.

Așa se încheie sau, mai degrabă, așa continuă povestea unei școli care a înțeles că Programul Erasmus+ nu se măsoară în kilometri parcurși, ci în inimi și minți schimbate. Copiii au plecat căutând o limbă străină și s-au întors cu încredere în ei. Dascălii au plecat după instrumente noi și s-au întors cu pasiunea reînnoită. Comunitatea a privit, la început, de la distanță și, încet, a devenit parte din poveste. Pentru că adevărata reușită a unui proiect european

nu se vede în destinația mobilității, ci în urma luminoasă pe care o lasă în oameni.

Iar la Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”, această urmă a devenit, deja, un drum.

BIbliografie / Surse:

- *Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”. (2026). Raport de progres al acreditării Erasmus+ în educație școlară (nr. 2022-1-RO01-KA120-SCH-000107781). Pitești: Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”.*
- *Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”. (2026). Raport de analiză SELFIEforTEACHERS – Competențe digitale ale cadrelor didactice beneficiare ale formării Erasmus+. Pitești: Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”.*
- *Comisia Europeană. (2025). Erasmus+ Programme Guide. Bruxelles: Comisia Europeană.*
- *Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”. (2025). Proiect educativ „Generația sustenabilă: Construim responsabil lumea de mâine”. Pitești: Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”.*
- *Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”. (f.d.). EcoPro – Platforma de proiecte Erasmus+. https://www.cemtproiecte.com/*

DE LA PROPAGANDĂ LA DEZINFORMARE. ALFABETIZARE MEDIA LA ORA DE ISTORIE

Profesor Viorica Ciurea
Școala Gimnazială „Anton Pann”, Craiova

Programul Erasmus+ reprezintă una dintre cele mai importante inițiative europene dedicate dezvoltării educației, formării profesionale și cooperării internaționale în domeniul educației. Prin oportunitățile de mobilitate și formare oferite cadrelor didactice, acest program contribuie semnificativ la modernizarea practicilor educaționale, la dezvoltarea competențelor profesionale și la consolidarea dimensiunii europene a școlii.

Societatea contemporană este caracterizată de o circulație fără precedent a informației. Internetul și rețelele sociale au democratizat accesul la cunoaștere, însă au favorizat, în același timp, răspândirea rapidă a informațiilor false, a manipulării și a dezinformării. În prezent, elevii sunt expuși zilnic unui volum impresionant de conținut digital, iar diferențierea informațiilor credibile de cele false devine din ce în ce mai dificilă. În aceste condiții, școala are responsabilitatea de a forma nu doar elevi informați, ci și persoane capabile să analizeze critic sursele, să verifice informațiile și să recunoască tehnicile de manipulare.

Disciplina Istorie oferă un context privilegiat pentru dezvoltarea alfabetizării media. Analiza izvoarelor istorice, interpretarea documentelor și înțelegerea propagandei reprezintă competențe specifice istoriei care pot fi transferate cu ușurință în analiza informațiilor din mediul digital.

O contribuție importantă la dezvoltarea acestei perspective didactice a reprezentat-o participarea mea, împreună cu colega mea, profesor Adela Diaconu, la proiectul Erasmus+ „Media Literacy – The Key to Critical Thinking” (ID: 2024-2-PL01-KA210-ADU-000291364), desfășurat la București, în perioada

8–13 decembrie 2025.

Coordonatoarea proiectului Erasmus+ a fost Katarzyna Rajs, iar la cursul de formare din București au participat 12 persoane cu vârsta de peste 25+, respectiv 4 formabili din partea Rajs Enterprise, Częstochowa, Polonia, 4 formabili din partea Latvijas Jauniešu Attīstības Centrs (LJAC), Riga, Letonia și 3 formabili din partea Asociația Se Poate, București, România.Proiectul „Media Literacy – The Key to Critical Thinking” sprijină educatorii de adulți în promovarea participării active, în vederea dezvoltării competențelor de alfabetizare media și a gândirii critice în rândul adulților care sunt utilizatori activi ai platformelor de social media precum Instagram, Facebook, X și TikTok și care întâmpină dificultăți în distingerea conținutului autentic de cel fals În cadrul programului de formare au fost prezentate în limba engleză de către Andra Zoica diferite instrumente și metode educaționale menite să sprijine adulții în identificarea și combaterea dezinformării online dar și despre biasurile cognitive din social media. Participarea la această mobilitate a reprezentat mai mult decât un curs de formare. Ea a oferit oportunitatea schimbului de experiență între formabili adulți din cele trei țări implicate în proiect, facilitând înțelegerea modului în care aceștia răspund provocărilor generate de dezinformare și de utilizarea intensivă a rețelelor sociale. Activitățile desfășurate au combinat metode de învățare experiențială, lucru colaborativ și exerciții practice, demonstrând că dezvoltarea gândirii critice presupune implicarea activă a participanților și analizarea unor situații reale.

Deși proiectul s-a adresat în principal educatorilor de adulți, am urmărit să valorific în activitatea didactică desfășurată la școală cunoștințele și competențele dobândite în cadrul cursului. Metodele și instrumentele privind alfabetizarea media, identificarea dezinformării și dezvoltarea gândirii critice au fost adaptate nivelului de vârstă al elevilor și integrate în lecțiile de istorie. În cadrul atelierelor coordonate de Andra Zoica au fost analizate conceptele de **misinformation, disinformation, malinformation, deepfake** și **biasuri cognitive**. Printre cele mai importante biasuri cognitive analizate s-au numărat b**iasul de confirmare**, care determină indivizii să accepte mai ușor informațiile ce le confirmă convingerile, **efectul de turmă**, prin care popularitatea unei informații este confundată cu credibilitatea acesteia, biasul de autoritate, care conduce la acceptarea necritică a afirmațiilor făcute de persoane cunoscute sau influenceri, precum și **efectul Dunning–Kruger**, prin care persoane cu un nivel redus de cunoștințe își supraestimează competențele și distribuie informații eronate cu mare încredere. Un aspect esențial al experienței l-a constituit colaborarea interculturală, care a permis schimbul de bune practici educaționale și compararea modului

în care diferite contexte sociale influențează percepția asupra informației. Participarea la activități de grup, dezbateri și exerciții practice a contribuit la dezvoltarea competențelor de comunicare în limba engleză, precum și la consolidarea abilităților de lucru în echipă într-un mediu internațional.

În cadrul proiectului am înțeles că aceste mecanisme nu afectează doar adulții, ci sunt prezente și în rândul elevilor, care utilizează zilnic platformele sociale pentru informare. De aceea, alfabetizarea media nu trebuie privită ca o disciplină separată, ci ca o competență transversală ce poate fi dezvoltată în cadrul mai multor discipline școlare. Din această perspectivă, Istoria oferă numeroase oportunități pentru formarea gândirii critice, deoarece presupune analiza surselor, verificarea informațiilor și identificarea intențiilor autorilor documentelor istorice.

Experiența Erasmus+ m-a determinat să reconsider modul în care predau istoria contemporană. Am constatat că elevii înțeleg mult mai bine evenimentele istorice atunci când acestea sunt raportate la realitățile actuale. Astfel, lecțiile despre propaganda nazistă, fascistă și comunistă au devenit puncte de plecare pentru discuții despre fake news, algoritmii rețelelor sociale și influența pe care o exercită conținutul viral asupra opiniei publice. Rezultatele mobilității s-au concretizat în elaborarea unor produse educaționale precum materiale video și resurse pentru analiza critică a conținutului media. Aceste produse pot fi integrate ulterior în activitățile didactice, contribuind la diversificarea strategiilor de predare și la creșterea atractivității lecțiilor.

În cadrul lecțiilor dedicate regimurilor totalitare și celui de-Al Doilea Război Mondial, elevii au analizat analizat afișe de propagandă, fotografii de epocă, fragmente din discursuri politice și materiale de presă, au comparat surse de informare și au identificat asemănări între tehnicile de manipulare utilizate în trecut și formele actuale de dezinformare din mediul online. Prin aceste activități am urmărit dezvoltarea capacității elevilor de a analiza critic informațiile, de a verifica sursele și de a utiliza responsabil conținutul media, competențe esențiale pentru cetățenii societății digitale. Elevii au fost provocați să răspundă la întrebări precum: Cine transmite mesajul? Cui îi este destinat? Ce emoții încearcă să provoace? Care este scopul real al mesajului? Ce informații sunt omise?. Pornind de la aceste analize, discuțiile au fost extinse spre realitatea contemporană. Elevii au observat că multe dintre tehnicile utilizate în propaganda regimurilor totalitare sunt întâlnite și astăzi în mediul online, chiar dacă mijloacele de comunicare s-au schimbat. Exagerarea unor informații, apelul la emoții puternice, utilizarea imaginilor spectaculoase, repetarea acelorași mesaje și promovarea stereotipurilor sunt strategii întâlnite atât în

propaganda istorică, cât și în numeroase materiale distribuite pe rețelele sociale. Aceste teme oferă numeroase oportunități pentru dezvoltarea gândirii critice, deoarece propaganda și manipularea informației au reprezentat instrumente fundamentale prin care regimurile totalitare au influențat opinia publică și au legitimat încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale. În locul unei abordări exclusiv descriptive, centrate pe prezentarea faptelor istorice, am urmărit ca elevii să înțeleagă mecanismele prin care informația poate fi folosită pentru a modela percepții, a genera emoții și a influența comportamente.

Experiența dobândită în cadrul proiectului Erasmus+ m-a ajutat să introduc în lecțiile de istorie concepte precum misinformation, disinformation, deepfake și biasurile cognitive, adaptate nivelului de înțelegere al elevilor. Aceștia au înțeles importanța verificării informațiilor și au analizat diferențele dintre fapte, opinii și interpretări. Pornind de la exemple din social media și din propaganda regimurilor totalitare, au fost discutate biasul de confirmare, efectul de turmă și biasul de autoritate. Elevii au înțeles că popularitatea unei informații sau notorietatea autorului nu garantează veridicitatea acesteia, dezvoltându-și astfel gândirea critică și capacitatea de analiză a informațiilor. Pentru consolidarea competențelor de alfabetizare media, am utilizat și activități inspirate din exercițiile experimentate în cadrul proiectului Erasmus+. Elevii au analizat aceeași informație prezentată din perspective diferite, au comparat modul în care un eveniment este reflectat în surse diferite și au identificat elemente de manipulare emoțională, exagerare sau omiterea unor informații relevante. Aceste exerciții au stimulat dezbaterea și argumentarea, contribuind la dezvoltarea unei atitudini reflexive față de informațiile întâlnite în spațiul digital.

Am constatat că această abordare a crescut interesul elevilor pentru studiul istoriei. Legătura dintre evenimentele istorice și realitățile actuale a făcut ca lecțiile să devină mai apropiate de experiența lor cotidiană. Elevii au înțeles că istoria nu înseamnă doar memorarea unor date și evenimente, ci și înțelegerea modului în care informația poate fi construită, selectată și utilizată pentru influențarea societății. În același timp, au devenit mai atenți la sursele pe care le consultă și mai prudenți în distribuirea informațiilor din mediul online. Astfel, experiența Erasmus+ a depășit cadrul unei simple mobilități de formare și s-a transformat într-un instrument de inovare didactică. Competențele dobândite au fost transferate în activitatea de la clasă, contribuind la dezvoltarea unei educații istorice moderne, în care alfabetizarea media și gândirea critică completează în mod firesc studiul trecutului și pregătesc elevii pentru provocările societății digitale.

Experiența dobândită în cadrul proiectului Erasmus+ a avut un

impact semnificativ asupra activității mele didactice. Cunoștințele și metodele privind alfabetizarea media și combaterea dezinformării au fost integrate în lecțiile de istorie universală contemporană de la clasa a VII-a. Experiența dobândită în cadrul proiectului Erasmus+ a demonstrat că alfabetizarea media și dezvoltarea gândirii critice pot fi integrate cu succes în predarea disciplinei Istorie. Valorificarea metodelor și instrumentelor învățate în cadrul mobilității a contribuit la diversificarea activităților didactice și la dezvoltarea competențelor elevilor de analiză critică a informațiilor și de identificare a dezinformării. Prin realizarea unor conexiuni între propaganda regimurilor totalitare și formele actuale de manipulare din mediul online, elevii au înțeles că studiul istoriei îi poate ajuta să interpreteze mai responsabil informațiile din societatea contemporană. Astfel, proiectele Erasmus+ reprezintă o resursă valoroasă pentru modernizarea procesului educațional și pentru formarea unor cetățeni informați, responsabili și capabili să facă față provocărilor erei digitale.

Din punct de vedere profesional, proiectul a contribuit la dezvoltarea competențelor mele pedagogice și digitale, oferindu-mi instrumente practice pentru abordarea unor teme actuale precum dezinformarea, propaganda, fake news, biasurile cognitive și utilizarea responsabilă a informației. Totodată, schimbul de bune practici cu participanții din celelalte țări a demonstrat că provocările generate de dezinformare sunt comune la nivel european și că soluțiile educaționale trebuie să fie bazate pe colaborare, dialog și dezvoltarea gândirii critice. Impactul asupra elevilor a fost vizibil atât în modul de participare la activități, cât și în dezvoltarea competențelor de analiză și argumentare. Elevii au manifestat un interes crescut pentru studiul istoriei atunci când au realizat conexiuni între evenimentele istorice și realitățile cotidiene. Ei au înțeles că propaganda nu reprezintă doar un fenomen specific secolului al XX-lea, ci că tehnicile de manipulare continuă să existe și în mediul digital, sub forme adaptate noilor tehnologii. Elevii au devenit mai conștienți de importanța verificării informațiilor înainte de distribuirea acestora și au înțeles că popularitatea unei postări sau numărul mare de aprecieri nu reprezintă o dovadă a veridicității. Exercițiile de analiză și dezbatere au stimulat colaborarea, argumentarea și exprimarea unor opinii fundamentate pe dovezi, competențe esențiale atât pentru studiul istoriei, cât și pentru participarea activă la viața democratică.

Experiența dobândită în cadrul proiectului Erasmus+ Media Literacy – The Key to Critical Thinking a demonstrat că metodele interactive, colaborarea internațională și schimbul de bune practici contribuie semnificativ la modernizarea activității didactice. Integrarea conceptelor de alfabetizare

media în lecțiile de istorie universală contemporană a permis realizarea unor conexiuni relevante între trecut și prezent, ajutând elevii să înțeleagă că propaganda, manipularea și dezinformarea nu sunt fenomene specifice doar trecutului, ci reprezintă provocări actuale ale societății digitale.

***BIbliografie*:**

- *https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2024-2-PL01-KA210-ADU-000291364.*
- *https://www.facebook.com/search/top?q=ka210%20adu%20media%20literacy%20the%20k ey% 20to%20critical %20thinking*
- *Cheregi, B.–F. (2020), Dezinformarea în era digitală. Studiu de caz: rețelele de socializare, „Revista Română de Comunicare și Relații Publice”, volumul 22, nr. 1 (49).*
- *Canadian Centre Cyber Security, (2024), How to identify misinformation, disinformation and malinformation, May https://www.cyber.gc.ca/sites/default/files/misinformation-mesinformation-itsap.00.300-en.pdf.*
- *Durach, F., Bârgăoanu, Al., Nastasiu, C. (2018), Fake News and Dezinformation 2.0: Some Insights into Romanians' Digital Behaviour, „Romanian Journal of European Affairs”, volumul 18, nr. 1.*

ȘCOALA INCLUZIVĂ ȘI MODELUL ITALIAN DE INTEGRARE A ELEVILOR CU CES

Profesor de psihopedagogie specială Adriana Coman
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău a desfășurat proiectul ERASMUS +, Acțiunea Cheie 1 Staff Mobility, „EDUCAȚIE INCLUZIVĂ LA STANDARDE EUROPENE” (mobilități cadre didactice), proiect cofinanțat de Comisia Europeană prin Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale.

Scopul proiectului este de a implementa un plan de internaționalizare, ce presupune introducerea mijloacelor TIC în educație, a unor metode activ-participative adaptate elevilor școlii, utilizarea învățării non formale în procesul de predare-învățare-evaluare, în vederea diversificării ofertei educaționale și implementarea de proiecte și parteneriate la nivel european.

Cursul de formare „Nevoi speciale și educație incluzivă, experiența italiană de depășire a segregării”, curs organizat de IFOM, Istituto per la Formazione, l’Occupazione e laMobilita’, Bologna, Italy.

Acest curs a vizat cunoașterea strategiilor, metodologiilor și a instrumentelor pentru a include toți elevii în educație și pentru a învăța cum funcționează educația incluzivă în Italia și cum este într-adevăr posibilă depășirea segregării elevilor cu nevoi speciale.

Scopul general al cursului a fost acela de a încuraja excelența și integrarea în educație, oferind participanților cunoștințe și inspirație pentru ca educația incluzivă să devină realitate în instituția de proveniență

Obiective:

- Cunoașterea principiilor cheie, beneficiilor și valorilor educației incluzive;
- Cunoașterea modelului italian de educație incluzivă de depășire a segregării și modalitatea de includere a elevilor cu cerințe educative speciale în școlile de masă;
- Familiarizarea cu instrumentele și platformele Tic care susțin și ușurează procesul de învățare al elevilor cu cerințe educative speciale;
- Cunoașterea și discutarea strategiilor de predare și activităților practice pentru a stimula participarea și pentru a spori învățarea;
- Schimb de exemple de bune practici cu profesorii italieni, precum și cu alte cadre didactice din UE care participă la cursul de formare.

Educaţia sau şcoala incluzivă implică cu necesitate pregătirea de ansamblu a şcolii şi societăţii, pentru a primi şi satisface participarea persoanelor cu cerințe educative speciale la medii şcolare şi sociale obişnuite, ca elemente componente naturale ale diversităţii umane, cu diferenţele ei specifice.

Centrele educative speciale se axează pe particularităţile individuale de dezvoltare, de învăţare, de relaţie cu mediul şi necesită o evaluare şi o abordare personalizată a necesităţilor copilului.

După prezentarea teoretică a conceptelor de bază și statisticilor actuale privind procesul de integrare a elevilor cu CES, pentru a facilita înțelegrea acesor concepte a fost organizată o vizită la o instituție de învțățmânt primar, Instituto Comprensivo 7 (IC7). În cadrul vizitei ne-a fost prezentate metode de adaptare curriculară a materiei ce este predată elevilor, atât a celor cu potențial normal de învățare cât și a celor cu CES.

Ce este de remarcat privind modelul italian de integrare, este colaborarea în ceea ce privește adaptarea curriculară și predarea la clasă, dintre cadrul didactic titular la clasă și profesorul de suport (de sprijin).

Metodele utilizate în cadrul claselor incluzive pot îmbunătăţi semnificativ performanţa tuturor elevilor. Cel mai important lucru de luat în considerare este că predarea în cadrul diversităţii implică predarea pentru fiecare individ în parte.

Ţinând cont de interesele fiecărui elev, de experienţele şi ţelurile sale se face, de fapt, un pas important în educarea elevilor şi integrarea lor în societate, după terminarea studiilor. Din acest punct de vedere, poate una dintre cele mai mari provocări căreia trebuie să-i facă faţă un profesor este adaptarea stilului de predare astfel încât să corespundă necesităţilor fiecărui elev în parte.

Cerinţele educative speciale sunt interpretate ca unitate în dezvoltarea copilului, stilul unic de învăţare, de integrare, în nivelul individual de dezvoltare fizică şi psihică cu caracteristici biologice, fizice, psihice şi sociale.

În ceea ce privește modelul italian de integrare a elevilor cu CES, de remarcat este faptul că începând din 1977 în această țară nu mai exită învățământ special. Astfel, în prezent 99,6% dintre copiii cu cerințe educative speciale sunt integrați în învățământul de masă și numai un procent de 0,4% dintre copii cu dizabilități se regăsesc în centre de reabilitare finanțate de servicii locale de sănătate.

Sistemul de educație italian se adresează următoarelor categorii de persoane:

- copii cu dizabilități;
- copii cu dificultăți de învățare “Specific Learning Disorders”;
- copii cu alte probleme de învățare datorate obstacolelor lingvistice, culturale și sociale.

Procesul instructiv-educativ italian se bazează pe cultivarea relațiilor, dezvoltarea abilităților individuale și lucrul în echipă – co-predarea.

Clasele în care sunt integrați copii cu dizabilități au de regulă 20 de elevi, unde profesorul de la clasă și profesorul de suport sunt parte a unei echipe și participă la toate activitățile planificând materia și predând împreună elevilor. Într-o clasă fiind integrați unul maximum doi elevi cu CES, dintre care un elev cu dizabilități datorate unei deficiențe și unul cu tulburări de învățare din categoria disgrafie, dislalie, discalculie sau cu alte probleme de învățare datorate obstacolelor lingvistice, culturale și sociale.

În cadrul procesului de incluziune elevul cu CES beneficiază de un plan educațional individual (PEI) în care sunt stabilite obiectivele educaționale, strategiile și metodele ce vor fi adoptate la clasă.

În ceea ce privește profesorul de suport, acesta este mai întâi profesor pentru o anumită disciplină apoi în urma parcurgerii unor cursuri de pregătire psihopedagogică cu privire la abordarea copiilor cu CES, este încadrat ca profesor itinerant/de sprijin. În concluzie acesta este pregătit din toate punctele de vedere pentru a satisface nevoile educaționale și de integrare socială sau profesională ale elevului integrat.

Fiecare cadru didactic pus în ipostaza de a avea în clasa sa un copil cu CES acţionează în urma unei reflecţii îndelungate. Un lucru important pentru cadrele care lucrează cu aceşti copii îl reprezintă colaborarea cu părinţii şi consilierea acestora, implicarea lor directă în lucrul efectiv cu copii, nu în calitate de observator ci şi de participanţi activi. Părinţii copiilor cu CES trebuie să înţeleagă că au multe idei de a relaţiona cu copii lor în mod pozitiv şi că pot să-i aprecieze mai mult. Ei sunt modele pentru copii lor şi prin ei învaţă să trăiască în armonie cu lumea. Sarcina părinţilor şi a cadrelor didactice este să-i ajute pe copii să înveţe despre sentimentele lor şi să le arăte relaţia dintre sentimentele şi comportamentul lor.

Relaţia dintre părinţi, cadre didactice şi copii cu CES trebuie privită pozitiv, iar pentru acest lucru este nevoie de respectarea următoarelor reguli:

- Părinţii şi copii trebuie să fie realişti în aşteptări. Copilul trebuie implicat în luarea deciziilor şi trebuie alese situaţiile la care poate să participe. Trebuie oferite copilului o alegere de 2 opţiuni, pe care cei mai mari le acceptă. Problemele trebuie discutate până când se ajunge la o concluzie acceptabilă, chiar dacă nu se ia o hotărâre;
- Trebuie să existe un parteneriat cât mai strâns între părinţii copiilor cu CES şi cadrele didactice bine pregătite şi informate în legătură cu felul în care pot interveni pentru consilierea acestora. Trebuie redusă izolarea părinţilor punându-i în legătură cu alţi părinţi aflaţi în situaţii similare, promovând o abordare pozitivă a creşterii şi disciplinării copiilor.

Vizitarea unei școli locale, Instituto Aldini-Valeriani, nivel de învățământ liceal – vocațional, cu experiență în

educația incluzivă și discuții cu profesorii locali despre strategii, abordări și rezultate.

Principiile care stau la baza educaţiei al oricărui copil, în cadrul sistemului de învățământ italian:

1. Garantarea dreptului la educaţie al oricărui copil:
   - Copii au dreptul să înveţe împreună, indiferent de dificultăţi şi de diferenţe;
   - Fiecare este unic şi are un anume potenţial de învăţare şi dezvoltare;
   - Şcoala şi comunitatea asigură şanse egale de acces la educaţie pentru toţi copiii.
2. Asigurarea de servicii specializate centrate pe nevoile copiilor cu CES:

- Corelarea tipurilor de educaţie şi a formelor de şcolarizare în funcţie de scopul educaţiei, obiectivele generale şi specifice precum şi de finalităţile educaţiei;
- Asigurarea conexiunilor educaţionale activităţii complexe.

Finalităţile educaţiei integrate sunt acelea de a crea condiţii unei bune integrări sociale şi profesionale a persoanei cu nevoi speciale.

Un obiectiv important al şcolii incluzive îl reprezintă sprijinul acordat pentru menţinerea în familie a copiilor cu CES. De aceea, se pune problema respectării principiului normalizării ce se referă la condiţiile de mediu şi viaţă, la eliminarea separării copiilor cu CES şi la acceptarea lor alături de ceilalţi copii.

Principiul de integrare italian acționează nu doar asupra modului în care persoana cu deficienţe se adaptează la cerinţele vieţii sociale, dar în acelaşi timp, și asupra felului în care comunitatea înţelege să se conformeze nevoilor şi posibilităţilor persoanei în dificultate. Normalizarea implică includerea într-un mediu şcolar şi de viaţă cotidiană nediscriminatoriu şi asigurarea unei multitudini de servicii care să reducă pe cât posibil starea de handicap, chiar dacă deficienţele sau afecţiunile propriu-zise nu pot fi în totalitate depăşite.

În cadrul cursului ne-au fost prezentate principalele modalități prin care se realizează depășirea segregării prin încurajarea incluziunii și cooperării. Astfel, ideea pe care educația incluzivă o are la bază face referire permanent la principiul dreptului egal la educaţie pentru toţi copiii, indiferent de mediul social sau cultural din care provin, religie, etnie, limbă vorbită sau condiţiile economice în care trăiesc.

O etapă importantă a traseului parcurs spre incluziune a fost cea de evoluţie de la integrare la incluziune, deşi mulţi mai folosesc încă termenii de „integrare“ şi „incluziune“ unul în locul celuilalt. „Integrare“ şi „incluziune“ au de fapt semnificaţii diferite.

Pentru a înțelege încurajarea incluziunii și cooperării, participanților la curs au fost propuse în cadrul unor unor activități practice, proiectarea unor planuri de intervenție personalizate în funcție

de cazurile prezentate (3 cazuri distincte: copil cu hiperactivitate, copil diagnosticat cu TSA și un subiect cu tulburări de limbaj).

Astfel după formarea echipelor de lucru, echipe ale căror membri au fost aleși aleator dintre participanți, am avut de realizat obiectivele de intervenție și de a stabili cele mai optime resurse și modalități de realizare, pentru a integra subiecții în colectivul clasei și participarea efectivă a acestora la procesul educațional.

În funcție de experiența fiecărui membru al echipei aceștia au analizat cazurile prezentate și au propus modalitățile de intervenție.

Incluziunea este văzută ca un proces continuu de depăşire a barierelor de învăţare şi participare pentru toţi copiii şi tinerii pentru a putea veni în întâmpinarea nevoilor de învăţare a acestora. Din această perspectivă, educaţia incluzivă încurajează dezvoltarea unor instituţii de învăţământ obişnuite care să fie capabile să răspundă necesităţilor/nevoilor tuturor elevilor din comunitate prin reconsiderarea organizării, abordărilor didactice, atitudinii faţă de elevi şi felul în care utilizează resursele.

În cadrul cursului după ce ne-au fost prezentate principalele avantaje ale integrării copiilor cu CES în cadrul școlilor de masă, ne-au fost oferite exemple de documente folosite în procesul educativ al acestor copii. Planul educațional individualizat (PEI) ce se realizează după o evaluare multidisciplinară și psihologică a copilului, plan ce se aplică și suferă adaptări an de an pe parcursul școlarizării acestuia.

Pentru a putea face o comparație între ceea ce ne-a fost prezentat cu privire la experiența italiană în educație incluzivă, strategiile, politicile și activitățile realizate, participanții la curs au avut de realizat un exercițiu de imaginație prin care să spună despre propriul sistem de educație ce pot schimba și ce nu.

În concluzie, în proiectarea și organizarea procesului educațional în general și, pentru copiii cu CES, în particular, este valoroasă strategia învățării centrate pe elev – activitatea de construire individuală a cunoaşterii; subiectul se informează, selectează, apreciază, analizează, compară, clasifică, transferă, descoperă, rezolvă, concluzionează, etc. Cu alte cuvinte, elevul construieşte traiectoria/traseul propriu de învăţare în raport cu potenţialul individual şi cadrul interacţional.

***Bibliografie*:**

- *Ministerul Educației (2023): Strategia privind digitalizarea educației din România (SMART-Edu). Ministerul Educației, București*
- *UNESCO (2022): Inclusive Education in the Digital Age. Paris: UNESCO Publishing*
- *European Agency for Special Needs and Inclusive Education (2021). Technology for Inclusion. Bruxelles: EASNIE*
- *Popescu, A. (2020): Educația incluzivă și noile tehnologii. București: Editura Didactică și Pedagogică*

VALORIFICAREA EXPERIENȚEI DE JOB SHADOWING

Profesor Daniela-Ramona Croitoru
Liceul „Ștefan Procopiu”, Vaslui

În perioada 2-6 martie 2026, am participat la o activitate de tip job shadowing la İbrahim Turhan Anadolu Lisesi din Istanbul, Turcia care a avut ca obiectiv principal dezvoltarea competențelor digitale prin integrarea eficientă a tehnologiilor în procesul de predare–învățare–evaluare și prin crearea, adaptarea și utilizarea resurselor educaționale digitale variate. În același timp, mobilitatea a vizat aplicarea metodelor moderne, interactive și centrate pe elev, promovarea educației incluzive și a stării de bine, precum și integrarea principiilor educației verzi în activități interdisciplinare.

Pe parcursul mobilității, am participat la activități variate de observare, analiză și aplicare practică, printre care: sesiuni de orientare și întâlniri de mentorat, observarea activităților curriculare și extracurriculare, participarea la discuții de tip feedback și reflecție pedagogică privind strategiile de predare, evaluare și management al clasei, analiza comparativă a organizării procesului educațional din Turcia și România, elaborarea și adaptarea unor planuri de lecție/activități didactice și extracurriculare care includ resurse digitale, strategii incluzive și educație pentru sustenabilitate.

Consider că experiența de job shadowing mi-a demonstrat cât de importantă este reactualizarea permanentă a practicilor didactice, întrucât, în timp, există riscul unei anumite plafonări profesionale. Experiența a reprezentat un impuls important pentru a reflecta critic asupra propriei activități didactice și pentru a relua, într-o manieră mai sistematică, aplicarea unor metode centrate pe elev, integrarea eficientă a instrumentelor digitale și revalorificarea taxonomiei lui Bloom în proiectarea lecțiilor de istorie și elaborarea sarcinilor de învățare astfel încât acestea să sprijine progresia de la înțelegerea informațiilor istorice la analiză critică, evaluare argumentată și creare de produse proprii.

Rezultatele activității de job shadowing sunt valorificate la nivelul unității de învățământ și prin organizarea unor demersuri didactice centrate pe utilizarea taxonomiei lui Bloom, model pedagogic care evidențiază progresul proceselor cognitive de la niveluri de bază la cele superioare.

Într-o primă etapă, modelul taxonomiei lui Bloom a fost prezentat succint elevilor din cele patru clase, cu ajutorul suportului digital, pentru a facilita înțelegerea nivelurilor cognitive implicate în procesul de învățare, de la reamintirea și înțelegerea informațiilor până la analiză, evaluare și creare. Activitatea a urmărit familiarizarea

elevilor cu verbele operaționale specifice fiecărui nivel cognitiv și conștientizarea modului în care sunt formulate cerințele de lucru.

La clasele a XI-a și a XII-a, demersul didactic a fost continuat prin analiza subiectelor specifice examenului de bacalaureat la disciplina istorie, din perspectiva nivelurilor cognitive ale taxonomiei lui Bloom, evidențiindu-se tipurile de competențe solicitate în cadrul evaluării.

La clasa a X-a a fost organizată o activitate de grup intitulată „Taxonomia lui Bloom a elevului din 2026”, realizată pe baza unei fișe de lucru care a urmărit înțelegerea nivelurilor cognitive prin raportare la experiențele de învățare specifice elevilor de astăzi. Elevii au fost împărțiți în șase grupe, fiecare grupă analizând un nivel al taxonomiei lui Bloom și identificând caracteristici ale acestuia utilizând verbe operaționale adecvate, în contexte legate de utilizarea tehnologiei, mediul online și activitățile școlare.

Fiecare grupă a formulat un slogan sugestiv și a prezentat rezultatele activității, evidențiind modul în care procesele cognitive descrise de taxonomie se regăsesc în activitățile de învățare ale elevilor. Activitatea a contribuit la dezvoltarea colaborării, a capacității de reflecție asupra modului de învățare și la înțelegerea progresului de la memorarea informațiilor la analiză, argumentare și creare.

Familiarizarea elevilor cu nivelurile taxonomiei lui Bloom contribuie la o mai bună înțelegere a cerințelor de învățare și evaluare, deoarece îi ajută să identifice tipul de proces cognitiv solicitat de o sarcină de lucru, de la simpla reamintire a informațiilor până la analiză, argumentare și elaborarea unor produse proprii.

Pentru a marca Ziua Europei, elevii de la clasele a X-a, respectiv a XI-a (familiarizați anterior cu cele 6 niveluri cognitive) au participat la activitatea de grup „Provocările lui BLOOM de Ziua Europei”. Activitatea a fost organizată sub forma unor misiuni inspirate din taxonomia BLOOM, fiecare etapă provocând elevii să își folosească diferite competențe: de la memorare și înțelegere, până la analiză, evaluare și creație.

La etapa BLOOM Rookie (A-ți aminti), elevii au rezolvat un quiz Wordwall despre capitalele celor 27 de state membre ale Uniunii Europene. La etapa BLOOM Explorer (A înțelege), elevii au analizat diverse aspecte culturale și stereotipuri europene, explicând diferențe de stil de viață, climă și tradiții. Răspunsurile lor au evidențiat capacitatea de argumentare și înțelegerea legăturilor dintre cultură, istorie și comportamentele oamenilor din diferite țări europene.

La etapa BLOOM Player (A aplica), elevii au imaginat soluții practice și creative pentru diverse probleme care pot fi întâlnite în timpul călătoriilor prin Europa. De la pierderea bagajului până la orientarea într-un oraș necunoscut, activitățile au dezvoltat gândirea practică, adaptabilitatea și comunicarea.

La etapa BLOOM Detective (A analiza), elevii au comparat stiluri de viață, gastronomie, climă și transport din diferite state europene, au formulat opinii argumentate și au analizat asemănările și diferențele culturale.

Sarcinile de lucru de la etapa BLOOM Judge (A evalua) au oferit elevilor ocazia de a-și exprima preferințele și de a argumenta alegerile făcute. Fie că au discutat despre cele mai frumoase destinații, cele mai interesante limbi sau cele mai bune preparate culinare, participanții și-au susținut opiniile prin diverse argumente.

La etapa BLOOM Creator (A crea), creativitatea elevilor a fost valorificată prin inventarea unor festivaluri europene, sloganuri turistice, aplicații utile pentru călătorii și chiar țări imaginare. Ideile originale și umorul au transformat această etapă într-una dintre cele mai apreciate activități ale proiectului.

La finalul provocărilor, fiecare echipă și-a calculat punctajele și a primit o insignă BLOOM (BLOOM Badges), în funcție de performanțele obținute. Activitatea a recompensat implicarea, colaborarea și creativitatea elevilor, transformând învățarea într-o experiență distractivă și motivantă.

Activitatea „Provocările lui BLOOM de Ziua Europei” a avut rolul de a dezvolta treptat nivelurile cognitive ale elevilor, pornind de la memorare și înțelegere, până la aplicare, analiză, evaluare și creație, conform taxonomiei BLOOM. Prin sarcini interactive și colaborative, elevii și-au consolidat cunoștințele despre Uniunea Europeană, și-au exersat gândirea critică, capacitatea de argumentare și creativitatea.

În cadrul activității „Provocările lui BLOOM de Ziua Europei” au fost utilizate și instrumente bazate pe inteligență artificială pentru generarea provocărilor specifice fiecărui nivel cognitiv din taxonomia lui Bloom, precum și pentru realizarea unor imagini creative și atractive care au ilustrat activitățile propuse. Integrarea aplicațiilor AI a contribuit la crearea unor resurse educaționale interactive și vizuale, adaptate intereselor elevilor, sporind motivația, implicarea și atractivitatea procesului de învățare.

Metoda See–Think–Wonder (Observ – Gândesc – Mă întreb) completează taxonomia lui Bloom, deoarece îi încurajează pe elevi să pornească de la observarea atentă a unei imagini, să formuleze interpretări și explicații proprii și să genereze întrebări care deschid noi direcții de investigație.

În acest context, la clasa a X-a, am aplicat metoda See–Think–Wonder pornind de la următoarele tablouri: „România revoluționară” și „România rupându-și cătușele pe Câmpia Libertății” de Constantin Daniela Rosenthal, „Proclamarea Unirii” și „Unirea Principatelor” de Theodor Aman, „Atacul de la Smârdan” de Nicolae Grigorescu”, „Scrisoare de pe front” de Constantin Petrescu-Dragoș și „Soldați în 1918” de Camil Ressu.

În prima etapă (See/Observ), elevii au identificat, descris și recunoscut elementele observate, activând procese cognitive asociate nivelurilor Amintire (Remembering) și Înțelegere (Understanding) din taxonomia lui Bloom.

În etapa a doua (Think/Gândesc), elevii au formulat explicații, interpretări și ipoteze privind

semnificația informațiilor observate, realizând conexiuni și argumentându-și punctele de vedere, ceea ce a implicat nivelurile Înțelegere (Understanding), Analiză (Analyzing) și, în anumite situații, Evaluare (Evaluating).

În etapa finală (Wonder/Mă întreb), elevii au elaborat întrebări, manifestând curiozitate și interes pentru aprofundarea temei abordate, activând procese cognitive specifice nivelurilor Analiză (Analyzing), Evaluare (Evaluating) și Creare (Creating).

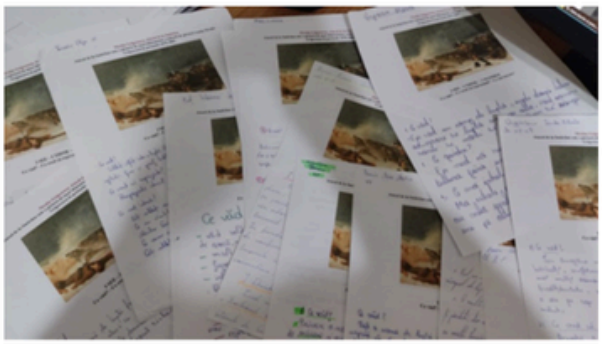

În perioada 8-16 iunie 2026, elevii de la clasele a X-a B, a X-a F și a XI-a D au participat la activități de învățare dedicate unor teme importante din istoria contemporană: pierderile teritoriale ale României din vara anului 1940, Organizația Națiunilor Unite și Războiul Rece.

Pornind de la analiza unor caricaturi politice, utilizând metoda See–Think–Wonder și sarcini de lucru structurate conform taxonomiei lui Bloom, elevii au identificat simboluri și mesaje istorice, au analizat contexte și perspective diferite, au formulat opinii și au reflectat asupra impactului evenimente istorice asupra relațiilor internaționale. Activitățile au urmărit dezvoltarea gândirii critice și a competențelor de analiză și interpretare a surselor istorice.

Demersul didactic a contribuit la dezvoltarea competențelor specifice disciplinei istorie, precum analiza și interpretarea surselor istorice, formularea de ipoteze, argumentarea punctelor de vedere și utilizarea adecvată a conceptelor istorice. Elevii au fost încurajați să își susțină afirmațiile prin dovezi identificate în sursele analizate și să formuleze concluzii bazate pe observații.

În concluzie, experiența de job shadowing din cadrul programului Erasmus+ a reprezentat o oportunitate valoroasă de dezvoltare profesională și de reflecție asupra propriei activități didactice. Integrarea taxonomiei lui Bloom în activitățile desfășurate la clasă a demonstrat faptul că învățarea devine mai eficientă atunci când elevii sunt implicați gradual în procese cognitive diverse, de la memorare și înțelegere până la analiză, evaluare și creație.

Activitățile de job shadowing au fost organizate în cadrul proiectului de mobilități ERASMUS+ (nr. 2025-1-RO01-KA121-SCH-000319973) pe care Liceul „Ștefan Procopiu” Vaslui îl implementează în perioada 01-06.2025-31.08.2026 sub umbrela Acreditării ERASMUS+ în domeniul educației școlare (cod de acreditare: 2020-1-RO01-KA120-SCH-095415).

***Surse bibliografice*:**

- *Center for Teaching Excellence, University of Waterloo. (n.d.). Bloom’s taxonomy. https://www.utica.edu/academic/Assessment/new/Blooms%20Taxonomy%20-%20Best.pdf https://uwaterloo.ca/centre-for-teaching-excellence/catalogs/tip-sheets/blooms-taxonomy*
- *Valamis. (n.d.). Bloom’s taxonomy: The ultimate guide. https://www.valamis.com/hub/blooms-taxonomy*
- *Institute of Education Sciences. (n.d.). Bloom’s taxonomy. https://ies.ed.gov/ncee/rel/regions/northeast/onlinetraining/ResourcesTools/Bloom%27s%20Taxonomy.pdf*
- *Harvard Project Zero. (n.d.). See, think, wonder. https://pz.harvard.edu/sites/default/files/See%20Think%20Wonder.pdf*
- *Colorín Colorado. (n.d.). See, think, wonder. https://www.colorincolorado.org/teaching-ells/ell-classroom-strategy-library/see-think-wonder*

DINCOLO DE MOBILITATE: ERASMUS+ – UN CATALIZATOR AL INOVĂRII ȘI DEZVOLTĂRII UNEI ȘCOLI INCLUZIVE

Profesor psihopedagog Anamaria Corina David
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 - CPCTS „Corabia”, București

În contextul internaționalizării educației și al promovării unei culturi organizaționale bazate pe colaborare și inovare, programele Erasmus+ și eTwinning reprezintă instrumente esențiale pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și pentru modernizarea instituțiilor școlare. Participarea la o mobilitate de tip job shadowing în cadrul Centrului Public de Educație Specială (CPEE) Segeda din Calatayud, Spania, mi-a oferit oportunitatea observării unor practici educaționale performante și a identificării unor strategii care pot fi transferate în activitatea didactică din România. Experiența demonstrează că impactul unui proiect Erasmus+ depășește dimensiunea individuală, contribuind la dezvoltarea unei școli moderne, incluzive și conectate la valorile europene.

Schimbările generate de transformarea societății impun școlii o permanentă adaptare la noile realități educaționale. Profesorul contemporan nu mai este doar un furnizor de informații, ci un facilitator al învățării, un promotor al incluziunii și un participant activ la construirea unei comunități educaționale europene. În acest context, programele Erasmus+ și eTwinning oferă cadrul necesar dezvoltării competențelor profesionale și personale ale cadrelor didactice, facilitând schimbul de experiență, cooperarea internațională și transferul de bune practici.

Participarea la proiecte europene nu înseamnă doar efectuarea unei mobilități, ci reprezintă începutul unui proces de reflecție profesională și de transformare instituțională. Fiecare experiență acumulată în cadrul unei mobilități are potențialul de a genera schimbări durabile în cultura organizațională a școlii, în metodele de predare și în relațiile dintre profesori, elevi și comunitate.

În perioada 16–20 februarie 2026 am participat la o mobilitate de tip *job shadowing* organizată la Centrul Public de Educație Specială (CPEE) Segeda din Calatayud, Spania. Programul a fost precedat de activități de pregătire lingvistică, pedagogică și interculturală, menite să faciliteze integrarea participanților în mediul educațional al instituției gazdă.

Primele activități au inclus prezentarea sistemului educațional spaniol și a modului în care este organizată educația specială, urmate de întâlniri cu echipa managerială și cu specialiștii implicați în procesul instructiv-educativ. Observarea directă a activităților desfășurate în sălile de

clasă și în cabinetele terapeutice a permis înțelegerea modului în care sunt adaptate strategiile didactice în funcție de particularitățile fiecărui elev.

Experiența a demonstrat că succesul educației incluzive se bazează pe flexibilitate, colaborare interdisciplinară și personalizarea permanentă a actului educațional. Profesorii, terapeuții, psihologii și familiile colaborează într-un parteneriat autentic, având ca obiectiv comun dezvoltarea potențialului fiecărui copil.

Un aspect care a atras în mod deosebit atenția a fost integrarea firească a tehnologiilor digitale în procesul educațional. Platformele online, tabletele, aplicațiile educaționale și softurile specializate nu sunt utilizate doar pentru modernizarea activităților, ci pentru creșterea accesibilității învățării și adaptarea acesteia la nevoile elevilor.

Deosebit de valoroasă a fost observarea utilizării sistemelor de Comunicare Augmentativă și Alternativă (AAC), care facilitează exprimarea elevilor cu dificultăți de limbaj și le oferă posibilitatea de a participa activ la procesul educațional. Aceste instrumente demonstrează că tehnologia poate deveni un factor esențial în asigurarea egalității de șanse și în promovarea unei educații autentice pentru toți copiii.

Mobilitatea a evidențiat și importanța activităților nonformale în dezvoltarea competențelor elevilor. Vizitele educative, activitățile desfășurate împreună cu reprezentanții comunității locale și proiectele dedicate protecției mediului completează educația formală și contribuie la dezvoltarea autonomiei, responsabilității și competențelor sociale.

Un exemplu relevant îl reprezintă sera școlii, utilizată ca spațiu educațional în care elevii învață prin experiență directă, dezvoltând atât deprinderi practice, cât și o atitudine responsabilă față de mediul înconjurător. Astfel, educația pentru dezvoltare durabilă nu rămâne un concept teoretic, ci devine parte integrantă a vieții școlare.

Valoarea reală a unei mobilități Erasmus+ se măsoară prin impactul pe care îl produce după întoarcerea participantului în propria instituție. Experiențele observate pot fi transformate în activități de formare pentru colegi, în adaptarea strategiilor didactice și în inițierea unor noi proiecte europene.

În acest demers, platforma eTwinning reprezintă continuarea firească a experienței Erasmus+, oferind posibilitatea realizării unor proiecte colaborative între școli din diferite țări. Activitățile desfășurate în cadrul acestor parteneriate dezvoltă competențele digitale, lingvistice, interculturale și civice ale elevilor și consolidează dimensiunea europeană a educației.

În același timp, experiența acumulată contribuie la dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe colaborare, învățare continuă și deschidere către inovare. Profesorii devin promotori ai schimbării, iar

școala își consolidează rolul de organizație care învață și evoluează permanent.

Experiența de job shadowing desfășurată în cadrul proiectului Erasmus+ a demonstrat că mobilitățile europene reprezintă mult mai mult decât simple schimburi de experiență. Ele constituie veritabile laboratoare de învățare profesională, în care profesorii observă, analizează, compară și adaptează modele educaționale eficiente la propriul context instituțional.

Prin integrarea tehnologiilor digitale, prin colaborarea interdisciplinară, prin promovarea educației incluzive și prin valorificarea învățării nonformale, experiența dobândită în Spania oferă numeroase direcții de dezvoltare pentru activitatea didactică din România.

Impactul unui proiect Erasmus+ nu se limitează la profesorul participant, ci se reflectă asupra întregii comunități școlare. Diseminarea bunelor practici, dezvoltarea unor noi proiecte eTwinning și implementarea strategiilor observate contribuie la construirea unei școli moderne, europene și incluzive, în care fiecare elev beneficiază de oportunități reale de învățare și dezvoltare.

Într-o lume aflată într-o continuă schimbare, experiențele Erasmus+ confirmă faptul că investiția în dezvoltarea profesională a profesorilor este, în același timp, o investiție în viitorul elevilor și în calitatea educației.

COMBATEREA DEZINFORMĂRII PRIN EDUCAȚIE MEDIA LA ORELE DE LIMBA ENGLEZĂ – O EXPERIENȚĂ ERASMUS+

Profesor Adela Diaconu
Școala Gimnazială „Anton Pann”, Craiova

Societatea contemporană se confruntă cu o creștere fără precedent a volumului de informații distribuite prin intermediul platformelor digitale și al rețelelor sociale. În acest context, capacitatea indivizilor de a selecta, analiza și interpreta critic informațiile devine esențială pentru exercitarea unei cetățenii active și responsabile. Fenomenul dezinformării, al manipulării media și al răspândirii știrilor false afectează nu doar procesele democratice, ci și modul în care oamenii percep realitatea și iau decizii în viața de zi cu zi.

În acest cadru educațional și social, proiectul Erasmus+ KA210 în domeniul Educației Adulților, „Media Literacy – The Key to Critical Thinking” (coordonator: Poland Rajs Enterprise, ID: 2024-2-PL01-KA210-ADU-000291364), a avut ca obiectiv dezvoltarea competențelor de alfabetizare media și consolidarea gândirii critice în rândul educatorilor. Mobilitatea de formare organizată la București, în perioada 8–12 decembrie 2025, de către Asociația „Se poate”, a reunit participanți din România, Polonia și Letonia, provenind din contexte educaționale și culturale diverse.

Participarea la această mobilitate a reprezentat o oportunitate valoroasă de dezvoltare profesională și personală, facilitând dobândirea unor instrumente pedagogice moderne ce pot fi integrate eficient în activitatea didactică, în special în predarea limbii engleze.

Programul de formare și-a propus atingerea unor obiective educaționale relevante pentru contextul actual al societății digitale. Printre cele mai importante obiective s-au numărat:

- dezvoltarea competențelor de educație media și gândire critică;
- înțelegerea mecanismelor de manipulare informațională și a fenomenului dezinformării;
- identificarea diferențelor dintre misinformation, disinformation și malinformation;
- conștientizarea influenței biasurilor cognitive asupra procesării informației;
- dezvoltarea capacității de analiză critică a surselor media;
- promovarea utilizării responsabile și etice a conținutului digital;
- dezvoltarea competențelor interculturale și a colaborării europene;
- transferul competențelor dobândite către comunitățile educaționale locale.

Activitățile au fost organizate într-un cadru metodologic complex, bazat pe învățare colaborativă, reflecție critică și aplicabilitate practică.

Pe parcursul mobilității, participanții

au avut oportunitatea de a aprofunda atât aspecte teoretice, cât și practice legate de educația media. Activitățile au inclus sesiuni interactive, ateliere practice, studii de caz și exerciții de analiză critică.

Un aspect important al formării l-a constituit analiza fenomenului de information disorder, participanții explorând impactul pe care dezinformarea îl poate avea asupra opiniei publice și asupra proceselor democratice. De asemenea, activitățile dedicate identificării știrilor false au contribuit la dezvoltarea capacității de verificare și evaluare a informațiilor.

O altă dimensiune relevantă a cursului a fost reprezentată de studiul biasurilor cognitive și al mecanismelor psihologice care influențează interpretarea informației. Participanții au fost încurajați să reflecteze asupra propriilor filtre cognitive și asupra modului în care acestea pot influența percepția realității.

În cadrul atelierelor practice de videografie și producție media, participanții au învățat să creeze conținut digital într-o manieră responsabilă și etică, utilizând instrumente moderne de comunicare și promovare educațională.

Totodată, dimensiunea interculturală a proiectului a favorizat schimbul de bune practici între participanți și dezvoltarea competențelor de colaborare europeană.

Experiența acumulată în cadrul mobilității Erasmus+ a fost valorificată ulterior în activitatea didactică desfășurată la orele de limba engleză, prin integrarea unor metode moderne și interactive bazate pe educația media. Una dintre principalele direcții de aplicare a constat în utilizarea materialelor autentice din mediul online pentru dezvoltarea competențelor de receptare și analiză critică a mesajelor media. Elevii au fost implicați în activități de identificare a știrilor false, comparare a surselor de informare și analiză a credibilității informațiilor.

De asemenea, au fost utilizate activități bazate pe:

• analiza articolelor și videoclipurilor din presa internațională;
• dezbateri privind influența social media asupra societății;
• realizarea de prezentări digitale și materiale video;
• exerciții de argumentare și exprimare a opiniilor;
• activități colaborative în echipe;
• proiecte interdisciplinare centrate pe competențe digitale și civice.

Integrarea educației media în predarea limbii engleze a contribuit la dezvoltarea simultană a competențelor lingvistice, digitale și sociale ale elevilor, transformând procesul educațional într-unul mai dinamic și mai relevant pentru realitatea contemporană.

Aplicarea strategiilor și metodelor dobândite în cadrul cursului Erasmus+ a generat rezultate semnificative în activitatea educațională desfășurată la clasă. S-a observat o creștere a motivației elevilor pentru participarea la activitățile de limba engleză, în

special datorită utilizării resurselor digitale și a tematicilor apropiate de interesele acestora. Activitățile interactive au stimulat implicarea activă și colaborarea între elevi.

Totodată, elevii și-au dezvoltat:

• capacitatea de analiză critică a informațiilor;
• abilitatea de a identifica surse credibile;
• competențele de argumentare și exprimare a opiniilor;
• competențele digitale și media;
• autonomia în procesul de învățare.

Utilizarea educației media a contribuit, de asemenea, la crearea unui climat educațional mai deschis și participativ, în care elevii au fost încurajați să reflecteze, să își exprime punctele de vedere și să participe activ la procesul de învățare.

Rezultatele au demonstrat faptul că integrarea educației media în predarea limbii engleze reprezintă o strategie eficientă pentru dezvoltarea competențelor-cheie necesare elevilor în societatea actuală.

Mobilitatea Erasmus+ desfășurată la București în cadrul proiectului „Media Literacy – The Key to Critical Thinking” a evidențiat importanța educației media ca instrument strategic în dezvoltarea gândirii critice și a competențelor democratice.

Participarea la acest curs a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării profesionale, oferind oportunitatea dobândirii unor metode inovatoare și a unor instrumente pedagogice adaptate provocărilor societății digitale contemporane. Experiența interculturală și schimbul de bune practici au contribuit la consolidarea unei perspective educaționale moderne, centrate pe responsabilitate informațională, colaborare și implicare civică.

Integrarea competențelor de educație media în predarea limbii engleze s-a dovedit eficientă în stimularea gândirii critice, a creativității și a implicării active a elevilor. În acest sens, educația media trebuie privită nu doar ca o competență complementară, ci ca o componentă esențială a educației moderne și a formării cetățenilor responsabili ai societății contemporane.

Bibliografie:

- *Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press.*
- *Harmer, J. (2007). How to Teach English. Pearson Education.*

Disclaimer:

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin exclusiv autorului și nu reflectă neapărat poziția Uniunii Europene sau a Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate responsabile pentru acestea.

DE LA EXPERIENȚĂ LA IMPACT: STRATEGII DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A BULLYINGULUI DOBÂNDITE PRIN MOBILITATEA ERASMUS+ DESFĂȘURATĂ LA SEVILLA

Profesor Andreea-Cosmina Dinu
Liceul Special pentru Deficienți de Auz „Sfânta Maria”, București

În contextul creșterii preocupărilor accentuate privitoare la siguranța și starea de bine a elevilor în mediul școlar, proiectele Erasmus+ oferă dascălilor adevărate oportunități de formare profesională și schimb de bune practici. Participarea la cursul internațional „Strategies for Preventing and Addressing Bullying”, organizat de Erasmus Centre Seville, Spania, a reprezentat o experiență relevantă pentru dezvoltarea competențelor profesionale esențiale prevenirii și gestionării fenomenului de bullying. Fenomen din ce în ce mai răspândit la nivel global. Mobilitatea a reunit cadre didactice din diferite sisteme educaționale și a facilitat schimbul de experiențe, metode și strategii aplicabile în activitatea didactică și educativă.

Necesitatea participării la acest curs a fost determinată de provocările actuale manifestate în școli, unde fenomenul bullyingului poate afecta semnificativ atât dezvoltarea emoțională, cât și cea socială și academică a elevilor. În cazul instituțiilor de învățământ special, aceste provocări pot avea un impact și mai mare asupra elevilor vulnerabili, motiv pentru care formarea continuă a personalului didactic reprezintă o prioritate.

Programul de formare organizat în orașul Sevilla a fost structurat în jurul unor teme esențiale privind recunoașterea, prevenirea și intervenția în situațiile de bullying. Într-o primă etapă, participanții au analizat conceptul de bullying și diferențele dintre conflictele obișnuite și comportamentele agresive repetate. Au fost prezentate principalele forme ale bullyingului (verbal, fizic, psihologic/social și cyberbullying), punându-se accent pe importanța identificării rapide a fiecărei situații pentru a putea interveni eficient.

Un aspect esențial al cursului l-a reprezentat înțelegerea efectelor pe care bullyingul le produce asupra elevilor. Au fost analizate consecințele emoționale și sociale, precum anxietatea, izolarea, scăderea stimei de sine și diminuarea motivației pentru învățare. Participanții au învățat să identifice semnalele de alarmă și modificările de comportament care pot indica existența unor situații de victimizare.

O atenție deosebită a fost acordată rolului cadrului didactic în prevenirea și gestionarea conflictelor. Activitățile de formare au evidențiat faptul că profesorul contribuie decisiv la crearea unui climat școlar sigur și incluziv prin promovarea respectului reciproc, stabilirea unor reguli clare

de comportament și intervenția promptă în situațiile problematice. De asemenea, au fost discutate modalități de colaborare eficientă cu părinții, consilierii școlari și ceilalți specialiști implicați în procesul educațional.

Metodologia cursului a avut un caracter practic și interactiv. Participanții au analizat studii de caz inspirate din situații reale și au participat la activități de simulare a conflictelor. Jocul de rol a permis înțelegerea perspectivelor tuturor actorilor implicați, contribuind la dezvoltarea empatiei și a competențelor de intervenție.

În cadrul sesiunilor dedicate strategiilor de intervenție, au fost prezentate etapele gestionării eficiente a unei situații de bullying: observarea și identificarea problemei, stoparea comportamentului agresiv, discuțiile individuale cu elevii implicați, medierea conflictului și stabilirea unor consecințe educative adecvate. Aceste metode promovează nu doar sancționarea comportamentelor inadecvate, ci și dezvoltarea responsabilității personale și a relațiilor pozitive între elevi. Un element inovator al cursului a fost abordarea restaurativă a conflictelor. Aceasta urmărește repararea relațiilor afectate și înțelegerea impactului comportamentelor negative asupra celorlalți.

Participarea la această mobilitate Erasmus+ a generat beneficii semnificative atât la nivel individual, cât și instituțional. Cadrele didactice participante și-au îmbunătățit competențele de observare și analiză a comportamentelor elevilor, precum și capacitatea de intervenție în situații dificile. Totodată, experiența internațională a oferit oportunitatea de a compara practici educaționale și de a adapta exemple de succes la specificul școlii noastre.

La nivel instituțional, rezultatele mobilității pot fi valorificate prin implementarea unor activități de prevenire a bullyingului, organizarea de ateliere tematice pentru elevi, promovarea comunicării nonviolente și dezvoltarea unor proceduri clare de intervenție. De asemenea, experiența Erasmus+ a evidențiat importanța implicării comunității educaționale în prevenirea violenței școlare. Colaborarea dintre profesori, părinți, elevi și specialiști reprezintă o condiție esențială pentru construirea unui mediu educațional sănătos și echilibrat. Activitățile de conștientizare și parteneriatele cu organizații locale pot susține dezvoltarea unor comportamente prosociale și a unei atitudini responsabile față de ceilalți.

În concluzie, experiența acumulată confirmă faptul că proiectele Erasmus+ reprezintă un factor important de inovare și dezvoltare instituțională. Transferul cunoștințelor și al bunelor practici către comunitatea școlară transformă experiența individuală într-un impact real asupra școlii, susținând formarea unor elevi echilibrați, responsabili și implicați în construirea unor relații bazate pe respect și toleranță.

O EXPERIENȚĂ ERASMUS+, MULTIPLE PERSPECTIVE - JOB SHADOWING ÎN MALTA -

Profesor psihopedagogie specială Violeta Ioana Dumitru Sfetcu
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București
Profesor itinerant și de sprijin Ana Mihaela Gulică
Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională

În perioada 24–28 noiembrie 2025 am participat la mobilitatea de tip Job Shadowing desfășurată la Maria Regina College Mosta Secondary School din Mosta, Malta, în cadrul proiectului Erasmus+ Acreditare SCH, anul V, nr. 2025-1-RO01-KA121-SCH-000316163. Această experiență de învățare și dezvoltare profesională a reprezentat o oportunitate valoroasă de observare directă a unor modele educaționale europene centrate pe incluziune, inovare, digitalizare și dezvoltarea competențelor de viață independentă ale elevilor cu cerințe educaționale speciale.

În contextul actual al educației incluzive, cadrele didactice sunt permanent provocate să identifice și să implementeze strategii educaționale care să răspundă diversității nevoilor elevilor. Programele Erasmus oferă posibilitatea schimbului de experiență și a transferului de bune practici între instituțiile educaționale europene, contribuind la modernizarea procesului instructiv-educativ și la creșterea calității educației.

Educația incluzivă presupune asigurarea accesului egal la învățare pentru toți elevii, indiferent de particularitățile lor de dezvoltare. În acest sens, observarea unor modele funcționale de incluziune și sprijin educațional constituie o resursă importantă pentru dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și pentru îmbunătățirea intervențiilor educaționale destinate elevilor cu CES.

Activitatea de job shadowing a debutat cu prezentarea instituției gazdă, a echipei manageriale și a personalului didactic. Au fost prezentate spațiile educaționale, laboratoarele, clasele și resursele existente pentru susținerea procesului de învățare, precum și echipamentele destinate elevilor cu cerințe educaționale speciale.

Pe parcursul mobilității am avut oportunitatea de a participa la activități desfășurate în diferite clase și domenii curriculare, observând modul în care profesorii adaptează conținuturile și strategiile de predare în funcție de nivelul de dezvoltare și de nevoile individuale ale elevilor. Observațiile au fost realizate în cadrul unor discipline și ateliere variate: media, tehnologia informației, tâmplărie, fizică, geografie, educație non-formală, consiliere, sănătate și asistență socială, precum și activități practice și vocaționale (am asistat chiar și la

o evaluare a elevilor de la atelierul de ospătărie).

Un aspect remarcabil observat în școala malteză a fost utilizarea frecventă a tehnologiei digitale în activitatea didactică. Profesorii folosesc constant prezentări interactive, aplicații educaționale, resurse multimedia și tehnologii moderne, inclusiv ochelari de realitate virtuală (VR), pentru a facilita înțelegerea conceptelor și pentru a crește nivelul de implicare al elevilor în procesul de învățare.

Deosebit de interesantă a fost întâlnirea cu coordonatorul departamentului de incluziune, care a prezentat aplicația utilizată la nivel național pentru elaborarea și monitorizarea Planurilor Educaționale Individualizate (IEP). Acest instrument digital permite o gestionare eficientă a obiectivelor educaționale și facilitează colaborarea dintre profesori, specialiști și familii în vederea susținerii progresului elevilor cu CES.

Un alt element valoros al experienței l-a reprezentat observarea activității Learning Support Educators (LSE), specialiști care oferă sprijin individualizat elevilor cu cerințe educaționale speciale. Rolul acestora este comparabil cu cel al profesorilor de sprijin din sistemul educațional românesc, însă activitatea lor include numeroase experiențe practice desfășurate atât în mediul școlar, cât și în comunitate.

Am observat activități orientate spre dezvoltarea autonomiei personale și sociale, precum pregătirea unor rețete simple, realizarea cumpărăturilor, participarea la ateliere creative, activități de grădinărit și cules de fructe, exerciții de socializare și dezvoltarea competențelor necesare vieții independente. Aceste experiențe demonstrează importanța conectării învățării formale cu experiențele practice și cu situațiile reale de viață.

În cadrul mobilității am participat și la activitățile desfășurate în cadrul clubului Eko-Skola, unde am descoperit modalități eficiente de integrare a educației ecologice și a principiilor dezvoltării durabile în activitățile școlare. Activitățile realizate în natură contribuie la dezvoltarea responsabilității față de mediu, la formarea spiritului civic și la consolidarea relației elevilor cu mediul înconjurător.

Experiența a evidențiat, de asemenea, importanța multiculturalității și interculturalității în educația contemporană. Școala gazdă reunește elevi proveniți din aproximativ 50 de țări, iar procesul educațional se desfășoară atât în limba engleză, cât și în limba malteză. Acest context multicultural contribuie la dezvoltarea respectului pentru diversitate, a toleranței și a competențelor interculturale.

Participarea la această mobilitate Erasmus+ a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării profesionale. Au fost îmbunătățite competențele privind educația incluzivă, pedagogia digitală, metodele de învățare non-formală și educația pentru dezvoltare durabilă. Am dobândit noi perspective privind

adaptarea curriculară, utilizarea tehnologiei în sprijinul elevilor cu CES și dezvoltarea competențelor de viață independentă.

Totodată, experiența a contribuit la dezvoltarea competențelor interculturale și la consolidarea colaborării cu profesioniști din alte sisteme educaționale europene.

Schimbul de idei și bune practici a reprezentat o sursă importantă de inspirație pentru activitatea didactică desfășurată în cadrul Centrului Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 București.

În concluzie, mobilitatea de job shadowing desfășurată în Malta a demonstrat impactul pozitiv pe care programele Erasmus+ îl au asupra dezvoltării profesionale a cadrelor didactice și asupra modernizării practicilor educaționale. Cunoștințele și experiențele acumulate vor fi valorificate prin implementarea unor activități inovatoare, prin diseminarea bunelor practici în cadrul instituției și prin promovarea unei educații incluzive de calitate. Programul Erasmus reprezintă nu doar o oportunitate de formare profesională, ci și un instrument de transformare educațională, contribuind la dezvoltarea unei școli moderne, deschise și conectate la valorile europene.

Bibliografie:

- *Mobilitate job shadowing Mosta, Malta, 24-28.11.2025*
- *https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/*

O CĂLĂTORIE SPRE VIITOR PRIN INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ – EXPERIENȚA MEA ERASMUS

Profesor educație timpurie Florentina Larisa Filimon
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 37, Brăila

În perioada 13-15 martie 2026, am avut privilegiul de a participa la cursul „Artificial intelligence for Preschool Education”, organizat la Grădinița „Dumbrava Minunată” din Brăila, România, ca parte a proiectului „Digitalizarea – ultima frontieră”, cu numărul de referință 2025-1-RO01-KA121-SCH000322309. Activitatea a fost finanțată de Uniunea Europeană prin programul Erasmus +.

Această experiență a reprezentat pentru mine, ca educatoare, o adevărată călătorie de descoperire și învățare, care mi-a deschis noi perspective asupra modului în care tehnologia poate sprijini educația timpurie.

Cursul a fost susținut de invitatul expert din Croația, Jakov Bajic, care ne-a ghidat cu profesionalism și entuziasm în universul inteligenței artificiale. Pe parcursul celor trei zile, am explorat diferite instrumente și aplicații bazate pe A, precum Gemini, ChatGPT și Suno, învățând metode practice de integrare a acestora în activitățile educative desfășurate la grădiniță.

Fiecare activitate din cadrul cursului a fost o oportunitate de a înțelege cum tehnlogia poate deveni partener valoros al cadrului didactic. Am descoperit modalități creative de a genera povești personalizate, materiale educative atractive, jocuri tematice și chiar cântece adaptate intereselor și nevoilor copiilor.

Întoarsă la grupa mea de pitici, am aplicat, cu entuziasm, cunoștințele dobândite. Cu ajutorul inteligenței artificiale, am creat povești originale, inspirate din universul copiilor, în care aceștia deveneau personaje principale, explorând lumi magice și învățând valori importante precum prietenia, respectul și curajul. De asemenea, am realizat cântece personalizate, care au transformat activitățile zilnice în experiențe mai captivante și mai atractive.

Una dintre cele mai apreciate activități de către copii a fost crearea unei povești personalizate cu ajutorul ChatGPT. De exemplu, în cadrul poiectului tematic despre animale, am creat povestea „Aventura micilor prinți și prințese în Pădurea Fermecată”, în care copiii au descoperit importanța prieteniei, a colaborării și a respectului față de natură.

Cu ajutorul aplicației Suno, am creat cântece pentru rutinele zilnice, acesea devenind mai atractive și apreciate de către copii: am realizat cântece pentru salutul de dimineață, pentru strângerea jucăriilor sau pentru consolidarea unor reguli de comportament. Copiii au învățat astfel mai ușor, prin ritm și muzică, iar participarea lor a devenit mai activă și mai entuziastă.

Folosind aplicația Gemini, am creat imagini și materiale vizuale care au sprijinit înțelegerea unor concepte noi. În cadrul activităților de cunoașterea mediului, am utilizat imagini generate digital pentru a ilustra ciclul anotimpurilor, habitatul animalelor sau diferite mijloace de transport. Materialele au fost adaptate nivelului de înțelegere al copiilor și au stimulat conversațiile și exprimarea liberă.

Un alt beneficiu al utilizării AI l-a reprezentat realizarea unor fișe de lucru diferențiate, adaptate nevoilor individuale ale copiilor. Inteligența artificială m-a ajutat să creez rapid exerciții și jocuri educative cu grade diferite de dificultate, oferind fiecărui copil oportunitatea de a progresa în ritm propriu.

Un aspect deosebit de valoros a fost implicarea părinților. Unele povești și cântece create în cadrul activităților au fost distribuite familiilor, care au continuat experiența educativă și acasă. Feedbackul primit din partea părinților a fost foarte pozitiv, aceștia apreciind caracterul inovator și personalizat al materialelor utilizate.

Rezultatele nu au întârziat să apară. Copiii au manifestat un interes crescut pentru activități, au participat cu mai mult entuziasm și au devenit mai implicați în procesul de învățare. Poveștile și cântecele create special pentru ei au stimulat imaginația, creativitatea și exprimarea emoțională, contribuind la dezvoltarea competențelor de comunicare și socializare.

La nivel profesional, participarea mea la acest curs mi-a consolidat competențele digitale și mi-a oferit încrederea necesară pentru a utiliza instrumente inovatoare în activitatea didactică. Am învățat să economisesc timp în pregătirea materialelor, să personalizez experiențele de învățare și să răspund mai eficient intereselor copiilor.

Impactul proiectului s-a resimțit și la nivel instituțional. Experiența acumulată a fost împărtășită colegilor, contribuind la dezvoltarea unei culturi organizaționale orientate spre inovare și digitalizare. Astfel, grădinița noastră face pași imortanți spre integrarea tehnologiilor moderne în educația timpurie, oferind copiilor oportunități de învățare adaptate cerințelor secolului XXI.

Participarea la cursul „Artificial Intelligence for Preschool Education” a fost mai mult decât o activitate de formare profesională. A fost o experiență transformatoare, care mi-a demonstrat că educația și tehnologia pot merge împreună pentru a crea expereințe de învățare memorabile și valoroase pentru copii. Prin Erasmus +, am descoperit noi resurse, noi idei și noi modalități de a transforma fiecare zi petrecută alături de cei mici într-o aventură a cunoașterii.

Mai mult decât atât, această experiență m-a motivat să continui procesul de învățare și perfecționare, să explorez noi instrumente digitale și să contribui

activ la modernizarea educației preșcolare. Consider că investiția în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice reprezintă una dintre cele mai importante condiții pentru oferirea unei educații de calitate, iar participarea la acest curs a fost un pas important în această direcție.

Bibliografie:

- *Ministerul Educației, 2019, „Curriculum pentru educație timpurie”, București*
- *UNESCO, 2023, „Guidance for generative AI in education and research”, Paris*

EXPERIENȚA MEA ERASMUS + LA GRĂDINIȚA „RAN BOSILEK” DIN BULGARIA – O LECȚIE DESPRE EDUCAȚIE, NATURĂ ȘI COOPERARE EUROPEANĂ

Profesor educație timpurie Oana-Camelia Guiu
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 37, Brăila

Participarea la programul Erasmus+ reprezintă una dintre cele mai valoroase oportunități de dezvoltare profesională pentru cadrele didactice, oferind șansa de a descoperi noi perspective educaționale, de a învăța din experiența altor sisteme de învățământ și de a construi punți de colaborare între instituții europene. În cadrul Proiectului „Digitalizarea – ultima frontieră”, anul V financiar, cu numărul de referință 2025-1-RO01-KA121-SCH-000322309, am avut privilegiul de a participa la o mobilitate de tip Job Shadowing în Bulgaria, în perioada 12-14 mai 2026, la Grădinița „Ran Bosilek”, o instituție recunoscută pentru preocuparea sa constantă pentru educația timpurie de calitate, pentru promovarea unui stil de viață sănătos și pentru dezvoltarea unei relații armonioase între copil și natură.

Încă de la sosirea noastră, am fost întâmpinați cu multă căldură și profesionalism de către echipa managerială și cadrele didactice ale grădiniței. Atmosfera primitoare și deschiderea colegilor bulgari au creat cadrul ideal pentru schimbul de experiență și pentru observarea activităților desfășurate în instituție. Programul mobilității a fost foarte bine organizat și a inclus vizite în toate grupele de copii, întâlniri cu personalul didactic și administrativ, participarea la activități educative și prezentări privind organizarea sistemului de învățământ preșcolar din Bulgaria.

Unul dintre primele aspecte care mi-au atras atenția a fost modul în care este conceput mediul educațional. Spațiile sunt organizate astfel încât să stimuleze autonomia copiilor, creativitatea și dorința de explorare.

Fiecare grupă dispune de materiale variate, adaptate vârstei și intereselor copiilor, iar sălile de clasă sunt amenajate într-un mod atractiv și funcțional. Totuși, elementul central al întregii activități educaționale îl reprezintă contactul permanent cu natura și valorificarea mediului exterior ca spațiu de învățare.

Curtea grădiniței este impresionantă prin dimensiune și diversitate. Fiecare grupă beneficiază de propriul spațiu exterior destinat activităților zilnice, jocului și explorării. Am observat că o mare parte dintre activitățile educative sunt organizate în aer liber, indiferent că este vorba despre activități de observare, experimente, activități artistice sau jocuri de mișcare. Educatorii încurajează copiii să învețe prin experiență directă, să observe fenomenele naturii și să

descopere lumea înconjurătoare prin propriile simțuri.

Fiind situată într-o zonă apropiată de litoral, grădinița utilizează frecvent materiale naturale precum scoici, nisip, pietricele, conuri, frunze și alte elemente colectate din natură. Aceste materiale sunt integrate în activitățile didactice și contribuie la dezvoltarea senzorială, cognitivă și creativă a copiilor. Am remarcat în mod deosebit importanța acordată activităților senzoriale, mai ales pentru copiii din grupele de creșă, unde explorarea tactilă și experiențele directe reprezintă elemente fundamentale ale procesului de învățare.

În timpul vizitei am avut ocazia să observ modul în care sunt planificate și desfășurate activitățile educative. Metodele utilizate sunt moderne, interactive și centrate pe copil. Educatorii stimulează participarea activă, colaborarea și exprimarea liberă a opiniilor. Copiii sunt încurajați să pună întrebări, să formuleze ipoteze și să găsească soluții prin explorare și experimentare. Această abordare contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a încrederii în sine și a autonomiei personale.

Un alt aspect deosebit de valoros a fost observarea relației dintre grădiniță și familie. În instituția gazdă, părinții sunt considerați parteneri activi ai procesului educațional și sunt implicați constant în viața grădiniței. Aceștia participă la activități ecologice, evenimente tematice, proiecte educaționale și acțiuni comunitare.

Am constatat că această colaborare strânsă contribuie la crearea unui climat educațional pozitiv și la consolidarea sentimentului de apartenență la comunitate.

Educația pentru protecția mediului ocupă un loc central în activitatea grădiniței. Copiii participă la plantarea și îngrijirea florilor, la activități de grădinărit și la proiecte dedicate reciclării și protejării resurselor naturale. Prin aceste activități, cei mici învață să respecte natura și să înțeleagă încă de la vârste fragede importanța comportamentelor responsabile față de mediu. Am observat că educația ecologică nu este tratată ca o disciplină separată, ci este integrată în toate domeniile experiențiale și în activitățile cotidiene.

Un moment deosebit al mobilității l-a reprezentat participarea la Festivalul Sporturilor, un eveniment amplu organizat în aer liber, la care au participat toți copiii grădiniței. Activitățile au fost adaptate diferitelor categorii de vârstă și au inclus trasee aplicative, jocuri sportive și activități de echipă. Atmosfera a fost una plină de entuziasm și energie, iar participarea inspectorului pentru învățământ preșcolar al orașului a evidențiat importanța acordată promovării sănătății și mișcării în educația copiilor.

Am fost impresionată de modul în care activitatea fizică este integrată în rutina zilnică. Copiii petrec mult timp în aer liber, beneficiind de spații

de joacă și de numeroase oportunități de mișcare. În zilele cu vreme favorabilă, gustările și chiar anumite activități educative se desfășoară în exterior, transformând natura într-o adevărată sală de clasă.

Pe lângă observațiile legate de organizarea activităților educative, mobilitatea mi-a oferit oportunitatea de a înțelege mai bine principiile dezvoltării durabile și importanța educației ecologice în formarea generațiilor viitoare. Am aprofundat concepte precum reciclarea, reutilizarea resurselor, reducerea consumului inutil și utilizarea responsabilă a energiei și apei. Totodată, am identificat numeroase exemple de activități care pot fi adaptate și implementate în propria instituție pentru a dezvolta la copii atitudini pozitive față de mediu.

Experiența Erasmus+ a contribuit semnificativ la dezvoltarea mea profesională. Am dobândit noi idei metodice, am descoperit practici educaționale eficiente și am înțeles mai bine importanța cooperării internaționale în domeniul educației. Schimbul de experiență cu colegii din Bulgaria mi-a oferit o perspectivă mai largă asupra rolului educatorului și asupra modalităților prin care putem răspunde nevoilor copiilor într-o societate aflată într-o continuă schimbare.

Dincolo de beneficiile profesionale, această mobilitate a reprezentat și o experiență umană deosebită. Am avut ocazia să cunosc oameni dedicați educației, să descopăr elemente ale culturii bulgare și să observ asemănările și diferențele dintre sistemele noastre educaționale. Aceste întâlniri au consolidat sentimentul apartenenței la o comunitate europeană bazată pe respect reciproc, colaborare și dorința comună de a oferi copiilor cele mai bune oportunități de dezvoltare.

În concluzie, experiența dobândită în cadrul schimbului de bune practici a fost posibilă deoarece activitatea de mobilitate a fost finanțată de Uniunea Europeană prin Programul Erasmus+. Mobilitatea desfășurată la Grădinița „Ran Bosilek” din Bulgaria a fost o experiență extrem de valoroasă care mi-a îmbogățit cunoștințele profesionale și personale. Am descoperit exemple autentice de bună practică, am învățat noi modalități de integrare a educației ecologice în activitatea didactică și am înțeles mai profund importanța colaborării dintre școală, familie și comunitate. Toate aceste experiențe mă vor inspira în activitatea mea viitoare și mă vor ajuta să ofer copiilor un mediu educațional mai atractiv, mai modern și mai apropiat de valorile europene ale responsabilității, respectului și dezvoltării durabile.

DE LA OBSERVARE LA APLICARE: EXPERIENȚA NOASTRĂ ERASMUS+ ÎN CRACOVIA

Profesor educator Iulia Ramona Gureșoae
Profesor de psihopedagogie specială Cătălina Ramona Popescu
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București

*În perioada **8-12 decembrie 2025**, am avut oportunitatea să participăm, în calitate de cadre didactice, la o activitate de tip job shadowing desfășurată în cadrul **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr. 1** din Cracovia, Polonia, în cadrul proiectului **ERASMUS+ în domeniul „Educație Școlară", acțiunea cheie 1 (SCH), anul V 2025-1-RO01-KA121-SCH-000316163**. Această mobilitate a reprezentat pentru noi o experiență valoroasă de dezvoltare profesională, oferindu-ne posibilitatea de a observa direct metode, strategii și activități educaționale desfășurate cu elevi cu cerințe educaționale speciale, într-un mediu incluziv, bine organizat și adaptat nevoilor fiecărui copil.*

Programul a debutat cu prezentarea echipei manageriale, a cadrelor didactice și a personalului de sprijin, urmată de un tur al instituției. Am vizitat sălile de clasă, atelierele, biblioteca, sala de informatică, precum și internatul, observând modul în care spațiile educaționale sunt organizate pentru a răspunde nevoilor elevilor cu CES. Pe parcursul mobilității, am asistat la lecții și activități practice, urmărind modul în care elevii sunt sprijiniți să învețe prin experiențe concrete, adaptate nivelului lor de dezvoltare și particularităților individuale.

O experiență deosebită a fost observarea **atelierului de bucătărie**, unde elevii au decorat globuri de Crăciun realizate din aluat pregătit și copt în prealabil. Activitatea a fost organizată astfel încât fiecare elev să poată participa, să își manifeste creativitatea și să își exerseze abilitățile practice într-un cadru sigur, motivant și incluziv.

După revenirea din mobilitate, am dorit să valorificăm la clasă ideile și metodele observate în cadrul activităților din Cracovia. Astfel, am organizat împreună cu elevii activități practice inspirate din experiența trăită. Una dintre acestea a fost prepararea salamului de biscuiți, activitate prin care copiii au avut ocazia să mărunțească biscuiți, să amestece ingredientele, să respecte pașii de lucru și să colaboreze pentru obținerea produsului final. Activitatea a contribuit la dezvoltarea autonomiei personale, a atenției, a responsabilității și a spiritului de echipă.

În cadrul unuia dintre atelierele creative, nu ne-am limitat doar la observarea activităților, ci ne-am implicat direct în realizarea sarcinilor alături de elevi. Fiecare dintre noi a lucrat individual cu câte un copil, oferindu-i sprijin, îndrumare și încurajare pe parcursul etapelor de

lucru. Prima activitate a constat în **confecționarea unei stele decorative** prin îmbinarea mai multor pungi de plastic, iar cea de-a doua a vizat **realizarea unor îngerași din hârtie**, folosind tehnica plierii în evantai și elemente decorative festive.

Activitatea de realizare a îngerașilor din hârtie ne-a plăcut în mod deosebit și ne-a inspirat să o aplicăm ulterior și la clasă. După revenirea din mobilitate, am desfășurat această activitate împreună cu elevii noștri, adaptând etapele de lucru la nivelul și nevoile acestora. Copiii au pliat hârtia, au format aripile și rochița îngerașului, apoi au decorat lucrarea cu elemente festive. Elevii s-au implicat cu mult interes și bucurie, iar rezultatele obținute au demonstrat că activitățile observate în cadrul mobilității pot fi valorificate cu succes în activitatea didactică de zi cu zi.

Am avut ocazia să observăm și **atelierul de modelaj în lut,** la care participau în special elevi cu deficiențe severe. Activitatea era organizată pe etape clare și adaptată posibilităților fiecărui elev, aceștia realizând diferite obiecte decorative cu sprijinul permanent al cadrelor didactice și al personalului de specialitate. Am remarcat procesul complet de lucru, de la modelarea lutului, până la uscarea obiectelor într-un cuptor special, pictarea acestora și aplicarea unui strat de lac pentru protecție și finisare. Atelierul ne-a arătat cât de important este ca elevii să participe la activități practice cu finalitate concretă, prin care pot observa transformarea materialului brut într-un produs personalizat, realizat prin efort propriu.

În cadrul mobilității, am avut și oportunitatea de a observa activități desfășurate în internat, activități extracurriculare, precum și sesiuni de **terapie Warnke și Neurofeedback**, susținute de specialiști. În timpul unei sesiuni de Neurofeedback, am urmărit modul în care un elev a participat la activitate într-un cadru liniștit, organizat și adaptat nevoilor sale. Sesiunea s-a desfășurat sub îndrumarea specialistului, care a monitorizat permanent reacțiile copilului și a oferit sprijin pe parcursul întregii activități.

Participarea la mobilitatea de tip job shadowing din cadrul proiectului de Acreditare Erasmus, SCH, an V, ne-a ajutat să înțelegem mai profund rolul învățării practice în educația copiilor cu cerințe educaționale speciale și importanța activităților concrete, creative și funcționale în creșterea motivației și dezvoltarea deprinderilor utile în viața de zi cu zi.

Mobilitatea Erasmus+ din Cracovia, Polonia a avut un impact important asupra activității noastre didactice, transformându-se dintr-o experiență de observare într-o sursă de inspirație pentru activitățile desfășurate ulterior la clasă. Prin aplicarea ideilor observate, am reușit să creăm contexte de învățare atractive, practice și adaptate nevoilor elevilor noștri. Această experiență ne-a oferit modele de bună practică, ne-a dezvoltat competențele de observare pedagogică și ne-a consolidat motivația de a utiliza metode eficiente, incluzive și creative pentru sprijinirea fiecărui copil.

ERASMUS +, EDUCAȚIA FĂRĂ FRONTIERE

Profesor Cătălina Gabriela Hera
Liceul Tehnologic „I.C.Petrescu”, Stâlpeni

În cadrul proiectului Erasmus+, Acțiunea KA1 – Educație școlară, proiect nr. 2024-1-RO01-KA121-SCH-000213550, am avut oportunitatea de a participa la o activitate de tip Job Shadowing desfășurată în Spania-Granada în perioada 27.04.2026-01.05.2026. Această experiență a reprezentat un valoros prilej de dezvoltare profesională, de observare directă a activităților educaționale și de schimb de experiență cu profesori din cadrul instituției gazdă.

Job Shadowing Erasmus+ înseamnă învățare prin observare directă, schimb de experiență și dezvoltare profesională într-un context internațional, cu beneficii atât pentru participant, cât și pentru instituția din care provine.

Un moment important al mobilității a fost atelierul de lucru la care am participat și în cadrul căruia au fost prezentate caracteristicile specifice ale sistemelor de educație și formare profesională din Spania și România. Discuțiile au evidențiat atât asemănări, cât și diferențe privind organizarea curriculumului, evaluarea elevilor, integrarea tehnologiilor digitale și strategiile de incluziune școlară.

Sistemul de învățământ din Spania este organizat pe etape succesive, care permit elevilor să își dezvolte competențele academice și profesionale în funcție de interesele și aptitudinile lor. Structura sa este reglementată la nivel național, dar administrată de comunitățile autonome, ceea ce oferă o anumită flexibilitate în aplicarea politicilor educaționale.

Sistemul de învățământ din Spania este organizat pe etape succesive, care permit elevilor să își dezvolte competențele academice și profesionale în funcție de interesele și aptitudinile lor. Structura sa este reglementată la nivel național, dar administrată de comunitățile autonome, ceea ce oferă o anumită flexibilitate în aplicarea politicilor educaționale.

Avantaje ale sistemului spaniol:

1. Flexibilitate mai mare a traseelor educaționale;
2. Formare profesională foarte bine dezvoltată;

3. Legătură strânsă cu piața muncii;
4. Posibilitatea trecerii între diferite rute educaționale;
5. Accent pe competențe practice și specializare.

Avantaje ale sistemului românesc:

1. Pregătire teoretică solidă;
2. Liceu de patru ani care oferă o bază academică mai amplă;
3. Curriculum relativ unitar la nivel național;
4. Rezultate bune ale elevilor olimpici și ale absolvenților în domenii tehnice și științifice.

Imaginea prezentată ilustrează parcursul educațional complet al unui elev în Spania, de la educația timpurie până la studiile universitare și postuniversitare.

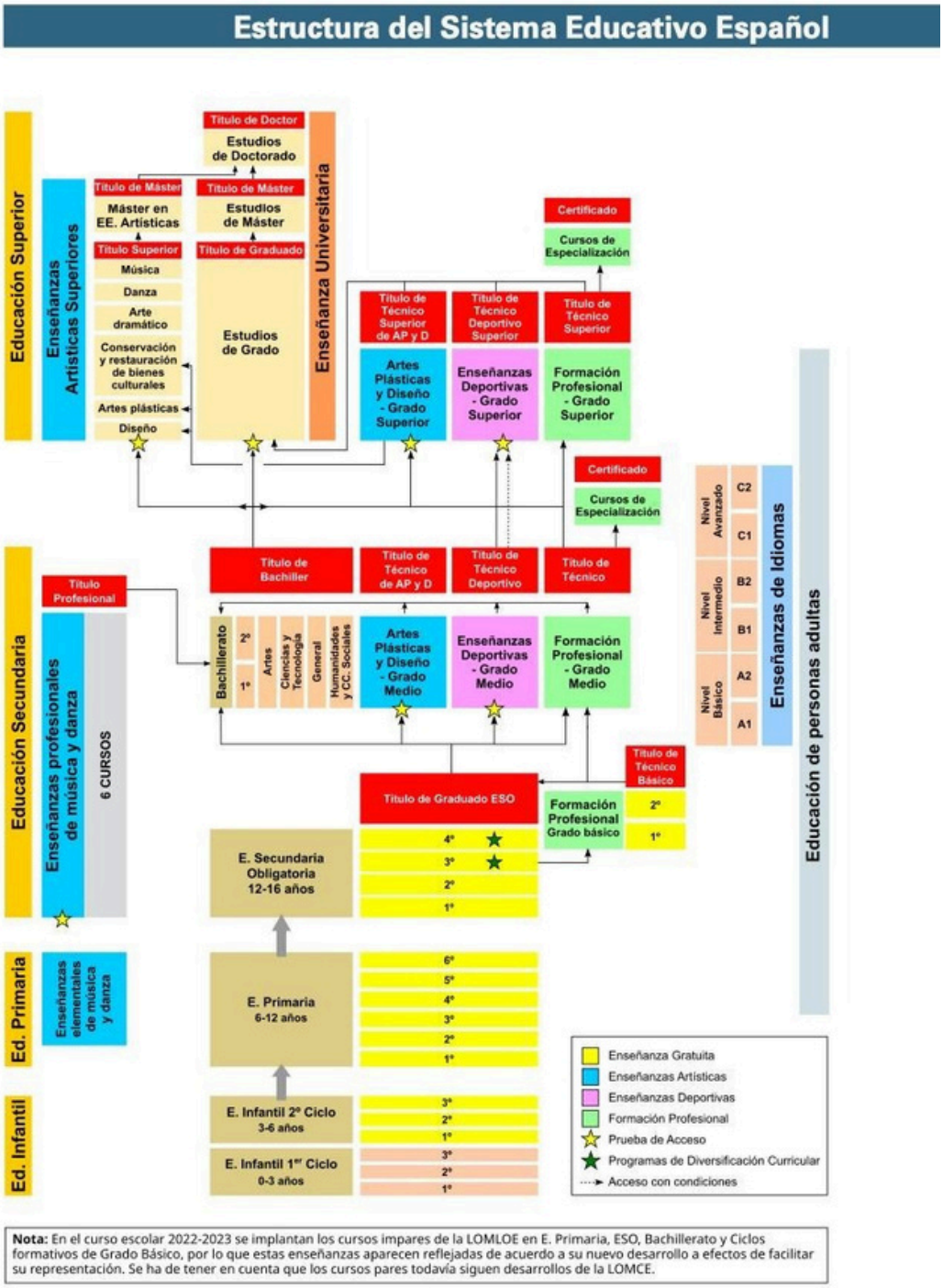

Sistemul românesc și cel spaniol au o structură generală asemănătoare, însă diferă prin gradul de flexibilitate și prin importanța acordată formării profesionale. Dacă România pune accent mai ales pe pregătirea academică și teoretică, Spania oferă mai multe căi alternative de calificare și integrare rapidă pe piața muncii. Din acest motiv, sistemul spaniol este adesea considerat mai adaptat la nevoile economiei moderne, în timp ce sistemul românesc rămâne apreciat pentru rigoarea sa academică.

Așadar, sistemul de învățământ spaniol este caracterizat prin flexibilitate și diversitate, oferind multiple trasee educaționale după finalizarea învățământului obligatoriu. Elevii pot alege între parcursul academic tradițional, orientat spre universitate, și formarea profesională, foarte bine dezvoltată și conectată la piața muncii. De asemenea, sistemul valorifică domeniile artistic și sportiv, oferind oportunități de dezvoltare și specializare la toate nivelurile de studiu.

Am avut ocazia să cunoasc îndeaproape instituția gazdă, Colegio Ave María Vistillas, Granada și modul de organizare a activităților educaționale.

Am efectuat vizite de lucru în cadrul organizației gazdă. Însoțiți de doamna Dolores Criado Ramos, directoarea instituției, precum și de alți reprezentanți ai școlii, am realizat un tur al campusului educațional, vizitând birourile administrative, sălile de clasă, sala profesorilor și laboratoarele specializate.

Vizita a oferit oportunitatea de a observa infrastructura școlară, resursele educaționale disponibile și modul în care sunt organizate activitățile didactice și extracurriculare. De asemenea, întâlnirile cu personalul instituției au facilitat schimbul de informații privind organizarea sistemului educațional spaniol, strategiile pedagogice utilizate și proiectele desfășurate în domeniul educației pentru dezvoltare durabilă.

Un moment important al mobilității l-a reprezentat observarea modului în care sunt organizate și implementate activitățile de conservare a naturii, desfășurate cu implicarea cadrelor didactice și a comunității educaționale. Participanții au avut oportunitatea de a analiza exemple concrete de proiecte și inițiative care contribuie la protejarea mediului și la dezvoltarea unei culturi a responsabilității ecologice în rândul elevilor.

Prin observarea și analizarea bunelor practici europene, am avut oportunitatea de a înțelege mai bine modalitățile prin care instituțiile de învățământ promovează economisirea energiei și a resurselor naturale, precum și importanța menținerii unui mediu sănătos pentru generațiile viitoare.

Exemple de bune practici privind protecția mediului, reciclarea, reducerea consumului de energie, conservarea patrimoniului național și activitățile desfășurate au contribuit la dezvoltarea competențelor de nivel înalt, precum gândirea critică, colaborarea și rezolvarea inovatoare a problemelor, oferind totodată noi perspective asupra educației ecologice și a integrării acesteia în activitățile curriculare și extracurriculare.

O parte esențială a patrimoniului cultural este dansul Flamenco care ocupă un loc important în educația artistică din Spania, în special în regiunea Andaluzia.

În învățământul primar și secundar, elevii studiază flamenco în cadrul disciplinelor de muzică, educație artistică și cultură locală. Aceștia învață despre originile dansului, ritmurile specifice, costumele tradiționale și importanța sa în cultura spaniolă.

Astfel, flamenco nu este doar un dans tradițional, ci și un important instrument educativ prin care elevii spanioli își cunosc istoria, cultura și identitatea națională.

Granada reprezintă un exemplu remarcabil de conservare a patrimoniului cultural. Prin protejarea tradiției flamenco, a caselor Carmen cu grădinile și fântânile lor caracteristice și a cartierului Sacromonte cu faimoasele sale case-peșteră, orașul reușește să păstreze vie moștenirea culturală a Andaluziei și să o transmită generațiilor viitoare.

Participarea la această mobilitate Erasmus+ reprezintă o oportunitate valoroasă pentru transferul de bune practici în cadrul Liceului Tehnologic „I.C. Petrescu” Stâlpeni și pentru îmbunătățirea activităților didactice, în beneficiul elevilor și al comunității școlare.

Participarea la o activitate de Job Shadowing în cadrul Erasmus+ oferă posibilitatea de a observa și analiza practici profesionale de succes din alte instituții europene, contribuind la dezvoltarea competențelor profesionale, digitale, lingvistice și interculturale, la schimbul de experiență și bune practici, la extinderea rețelei de colaborare internațională și la implementarea unor metode inovatoare care pot îmbunătăți calitatea activității desfășurate atât la nivel individual, cât și instituțional.

PATRU ȚĂRI, PATRU FLUXURI DE MOBILITATE, UN AN DE FORMARE EUROPEANĂ PENTRU ELEVII DIN AGNITA

Ambasador Erasmus & coordonator proiecte Erasmus+
Profesor inginer Daniela Elena Ionele
Liceul „August Treboniu Laurian”, Agnita

Liceul „August Treboniu Laurian” Agnita a derulat, în anul școlar 2025-2026, un proiect Erasmus+ cu un grant aprobat de 114.189,00 euro, oferind elevilor stagii de practică în Spania, Portugalia, Cipru și Turcia.

Liceul „August Treboniu Laurian” Agnita a încheiat anul școlar 2025-2026 cu un nou proiect Erasmus+ derulat cu succes, consolidându-și statutul de școală preocupată de formarea profesională reală a elevilor și de deschiderea lor către spațiul european. Este vorba despre proiectul nr. 2025-1-RO01-KA121-VET-000317268, pentru care a fost aprobat un grant în valoare de 114.189,00 euro.

Pe parcursul întregului an școlar, proiectul a inclus patru fluxuri de mobilitate desfășurate în Spania, Portugalia, Cipru și Turcia. Aceste experiențe au oferit elevilor nu doar stagii de practică în contexte internaționale, ci și ocazia de a înțelege mai bine ce înseamnă profesionalismul, responsabilitatea și adaptarea la cerințele unei lumi în continuă schimbare.

Primul flux a avut loc în Granada, Spania, și a inclus 14 elevi din clasa a XII-a B. Pentru acești elevi, mobilitatea a reprezentat contactul direct cu un alt ritm de lucru, cu alte cerințe profesionale și cu un alt mod de organizare a activităților practice. A fost o experiență care i-a ajutat să își dezvolte autonomia, seriozitatea și capacitatea de integrare într-un mediu nou, apropiat de realitatea pieței muncii europene.

Al doilea flux s-a desfășurat în Madeira, Portugalia, unde au participat 7 elevi din clasa a XI-a B.

Și această mobilitate a avut un impact important asupra participanților, atât din punct de vedere profesional, cât și personal. Elevii au descoperit un alt context de învățare, alte repere culturale și un alt mod de a privi relația dintre școală, profesie și viitor. Pentru mulți dintre ei, această experiență a însemnat mai multă încredere în propriile forțe și o viziune mai clară asupra drumului pe care îl pot urma.

Al treilea flux a avut loc în Paphos, Cipru, și a reunit 14 elevi din clasa a X-a B, din domeniul Electronică Automatizări, calificările „Tehnician operator tehnică de calcul” și „Electronist aparate și echipamente”. În cadrul acestui stagiu, elevii au fost introduși în noțiuni de electronică și programare sub îndrumarea domnului Lazarou și a domnului Nick. În a doua parte a mobilității, activitățile s-au concentrat pe aplicații practice cu Arduino, realizarea de coduri în CodeBlocks și

susținerea testelor finale de evaluare. Participanții au fost apreciați pentru seriozitate, implicare și progresul realizat.

Ultimul flux, fluxul 4, se desfășoară în Side/Antalya, Turcia, și reunește 10 elevi din clasele a X-a și a XI-a, calificarea „Confecționer produse textile”. Partenerul din această țară este Anatolia Education. Această mobilitate încheie întregul proiect din anul școlar 2025-2026 și oferă elevilor o nouă oportunitate de a învăța practic, de a-și consolida deprinderile profesionale și de a înțelege mai bine cerințele unui mediu de muncă real.

Dincolo de partea tehnică, toate aceste mobilități au avut o puternică dimensiune formativă. Valorile europene nu au rămas simple concepte, ci au fost trăite și învățate în mod concret: punctualitate, respect, toleranță, responsabilitate, muncă în echipă, adaptabilitate, comunicare și încredere în sine. Elevii au înțeles că a face parte dintr-un proiect european înseamnă mai mult decât a călători. Înseamnă să înveți să te raportezi corect la ceilalți, să respecți reguli, să reprezinți cu demnitate școala și țara din care vii și să dovedești că poți evolua într-un mediu internațional.

Un alt câștig important al proiectului îl reprezintă schimbarea de mentalitate pe care astfel de experiențe o produc. Pentru mulți elevi, participarea la un stagiu Erasmus înseamnă primul contact real cu alte culturi, alte standarde de muncă și alte moduri de a vedea viața și educația. Ei se întorc mai maturi, mai organizați, mai conștienți de propriile posibilități și mai atenți la ceea ce trebuie să construiască prin efort personal. Încep să privească școala altfel, nu doar ca pe un loc al obligațiilor, ci ca pe un spațiu care le poate deschide drumuri reale.

Mobilitățile au însemnat și descoperirea unor locuri noi, a unor orașe și comunități diferite, care au lărgit orizontul elevilor și le-au oferit o perspectivă mai largă asupra lumii. Fiecare țară a adus altceva: alte repere culturale, alt mod de lucru, altă atmosferă. Toate acestea au contribuit la conturarea unei viziuni noi asupra vieții, asupra profesiei și asupra rolului pe care fiecare tânăr îl are în propriul parcurs.

Experiențele de practică internațională cresc și șansele de angajare ale elevilor. Participarea la astfel de stagii le oferă competențe profesionale noi, experiență practică relevantă, capacitate de adaptare și o mai bună înțelegere a cerințelor actuale ale angajatorilor. Într-o lume a muncii tot mai dinamică, angajatorii caută tineri care știu să lucreze în echipă, să respecte reguli, să fie serioși și să învețe rapid. Proiectele Erasmus contribuie direct la formarea acestui profil.

Impactul proiectului se vede nu doar la nivelul elevilor, ci și la nivelul școlii. Liceul „August Treboniu Laurian” Agnita își consolidează prin aceste mobilități dimensiunea europeană, prestigiul instituțional și capacitatea de a oferi elevilor contexte autentice de învățare. Proiectul aduce valoare școlii prin vizibilitate, prin bune practici, prin

prin experiența acumulată de profesori și prin încrederea tot mai mare că educația poate fi conectată la realitate, la cerințele pieței muncii și la standardele europene.

Privit în ansamblu, proiectul Erasmus+ 2025-2026 nu a însemnat doar patru fluxuri de mobilitate în patru țări. A însemnat zeci de elevi care au învățat meserie, au crescut ca oameni, și-au schimbat perspectiva asupra școlii și asupra viitorului și au înțeles că evoluția se construiește prin muncă, perseverență și curaj. Pentru comunitatea școlară din Agnita, acest proiect rămâne o investiție reală în educație, în mentalități și în șansa tinerilor de a deveni mai bine pregătiți pentru viață și profesie.

NOI PERSPECTIVE EUROPENE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Profesor pentru educație timpurie Mihaela-Diana Iorga
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 37, Brăila

Grădinița cu Program Prelungit nr. 37 derulează proiectul „Digitalizarea-ultima frontieră” cu nr. de referință: 2025-1-RO01-KA121-SCH-000322309, ajungând în prezent la al V-lea an financiar. Anul acesta școlar, în peioada 13-15 mai, am participat la o activitate de job shadowing desfășurată la Scuola dell'infanzia Betti 3 din Bologna , Italia. Proiectul face parte din programului de Acreditare ERASMUS +, program finanțat de Uniunea Europeană.

Educația contemporană presupune adaptare permanentă la nevoile copiilor și identificarea unor metode inovatoare care să transforme procesul de învățare într-o experiență atractivă și relevantă. În acest context, mobilitățile Erasmus+ reprezintă oportunități valoroase de dezvoltare profesională și schimb de bune practici educaționale la nivel european.

Participarea la mobilitatea de tip job shadowing desfășurată la Scuola dell'infanzia Betti 3 din Bologna, Italia, a oferit posibilitatea observării unor modele educaționale moderne, centrate pe explorare, incluziune și învățare experiențială. Activitățile outdoor, utilizarea sălii senzoriale și organizarea unui mediu educațional flexibil au evidențiat modalități eficiente prin care educația poate deveni un proces activ, accesibil și adaptat fiecărui copil.

Exemplele de bune practici identificate demonstrează importanța creării unor contexte de învățare variate, în care copiii să își dezvolte autonomia, creativitatea, abilitățile sociale și echilibrul emoțional. Prin astfel de activități, educația depășește limitele spațiului tradițional al clasei și devine o experiență continuă, construită prin explorare, colaborare și interacțiune directă cu mediul înconjurător.

Experiența Erasmus+ a evidențiat faptul că inovarea în educație presupune atât utilizarea unor metode moderne de predare, cât și dezvoltarea unor medii incluzive și stimulative, capabile să răspundă diversității și nevoilor reale ale copiilor.

Unul dintre cele mai relevante exemple de bună practică observate în cadrul grădiniței italiene a fost integrarea activităților desfășurate în aer liber în programul zilnic al copiilor. Spațiile exterioare ale instituției erau organizate și valorificate ca adevărate medii educaționale, menite să stimuleze explorarea, interacțiunea și învățarea prin experiență directă.

Cadrele didactice desfășurau frecvent activități senzoriale utilizând materiale naturale, ateliere creative în aer liber, jocuri de mișcare și cooperare, precum și activități de observare și explorare a naturii. De

asemenea, copiii participau la activități de grădinărit și îngrijire a plantelor, având posibilitatea de a interacționa permanent cu mediul înconjurător. Momentele de lectură și conversație erau organizate adesea în curtea grădiniței, într-un cadru relaxant și stimulativ pentru copii.

Aceste activități aveau un impact semnificativ asupra dezvoltării armonioase a preșcolarilor, contribuind la formarea autonomiei, la dezvoltarea creativității și a spiritului de echipă, dar și la stimularea curiozității și a dorinței de cunoaștere. Prin contactul direct cu natura și prin implicarea activă în activități practice, copiii învățau într-un mod autentic și atractiv, într-un mediu care le oferea libertatea de a explora și de a descoperi.

Experiența observată demonstrează faptul că activitățile outdoor reprezintă o resursă educațională importantă în educația timpurie, având capacitatea de a transforma procesul de învățare într-o experiență plăcută și relevantă pentru copii.

Un alt exemplu valoros de bună practică identificat în cadrul mobilității Erasmus+ a fost existența unei săli senzoriale, special amenajată pentru activități de relaxare, explorare și stimulare multisenzorială. Acest spațiu era utilizat atât în perioadele în care condițiile meteorologice nu permiteau desfășurarea activităților în aer liber, cât și pentru susținerea și integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Sala senzorială era dotată cu materiale din natură și echipamente variate care stimulau simțurile copiilor prin intermediul luminii, texturilor, jocurilor interactive și activităților de relaxare. În cadrul acestui spațiu, copiii participau la exerciții de coordonare, concentrare și explorare senzorială, într-un mediu sigur și adaptat nevoilor lor emoționale și educaționale.

Impactul utilizării sălii senzoriale era vizibil atât în comportamentul copiilor, cât și în nivelul lor de implicare în activități. Activitățile desfășurate contribuiau la reducerea starilor de agitație și anxietate, la creșterea capacității de concentrare și la dezvoltarea motricității fine și a echilibrului emoțional. Totodată, acestea stimulau comunicarea și interacțiunea socială dintre copii.

Pentru copiii cu nevoi speciale, sala senzorială reprezintă un important instrument de incluziune și sprijin educațional, facilitând participarea activă la activitățile grădiniței și contribuind la crearea unui climat educațional echilibrat, sigur și adaptat fiecărui copil.

O componentă deosebit de inovatoare observată în cadrul acestei mobilități, perfect aliniată cu tema proiectului nostru de digitalizare, a fost utilizarea aplicației „Storybird” în activitățile de creare de povești. Partenerii italieni au demonstrat cum tehnologia poate deveni un instrument creativ de stimulare a limbajului și a imaginației la vârste timpurii. Prin intermediul acestei platforme, copiii au fost ghidați să aleagă ilustrații artistice deosebite și, pornind de la acestea,

să creeze narațiuni proprii, transformând tehnologia dintr-un simplu ecran pasiv într-un generator de conținut original.

În ceea ce privește aplicabilitatea la clasă, îmi propun să integrez aplicația Storybird în cadrul activităților de educare a limbajului și în proiectele tematice. Voi folosi această platformă pe ecranul interactiv al grupei, unde copiii vor colabora pentru a selecta imagini și pentru a „dicta” educatoarei replicile sau firul epic al poveștii. Această metodă va facilita nu doar dezvoltarea vocabularului și a structurilor gramaticale, ci și stimularea gândirii critice, a atenției și a lucrului în echipă. Ulterior, poveștile digitale create de copii vor fi printate sub formă de cărți ale grupei sau partajate cu părinții, oferindu-le celor mici satisfacția de a deveni adevărați autori și ilustratori.

Participarea la această mobilitate Erasmus+ a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării profesionale și asupra modului de organizare a activităților la grupă. Experiența observată în cadrul grădiniței din Bologna a evidențiat importanța creării unor spații educaționale flexibile, adaptate nevoilor emoționale și senzoriale ale copiilor.

Un element care a atras în mod deosebit atenția a fost sala senzorială, concepută ca un spațiu destinat relaxării, explorării și dezvoltării emoționale. Observând beneficiile pe care acest mediu le avea asupra copiilor, în special asupra celor cu cerințe educaționale speciale, am realizat importanța amenajării unui colț senzorial și în sala propriei grupe.

În activitatea desfășurată la clasă îmi propun să organizez un mic spațiu senzorial adaptat posibilităților existente, utilizând materiale accesibile și elemente care să stimuleze simțurile copiilor într-un mod plăcut și relaxant. Acest spațiu va include materiale tactile, obiecte cu diferite texturi, jocuri senzoriale, lumini ambientale, cărți senzoriale și activități care să favorizeze relaxarea și autoreglarea emoțională.

Consider că amenajarea unui astfel de colț senzorial poate contribui la crearea unui climat educațional echilibrat și incluziv, oferind copiilor posibilitatea de a se calma, de a-și dezvolta capacitatea de concentrare și de a interacționa într-un mod pozitiv cu colegii. De asemenea, acest spațiu poate reprezenta un sprijin important pentru copiii care manifestă dificultăți de adaptare, anxietate sau nevoi speciale de învățare.

Experiența Erasmus+ a demonstrat faptul că inovarea în educație nu presupune întotdeauna resurse complexe, ci capacitatea cadrului didactic de a adapta și valorifica idei și practici eficiente în beneficiul copiilor. Implementarea unui spațiu senzorial în sala de grupă reprezintă un pas important spre dezvoltarea unui mediu educațional modern, centrat pe starea de bine și pe nevoile reale ale fiecărui copil.

PREDARE INOVATOARE CU INSTRUMENTE DIGITALE ȘI INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ – LECȚII DINTR-O MOBILITATE ERASMUS+ ÎN SPANIA

Profesor de psihopedagogie specială Ionela-Bianca Liță
Director, profesor psihopedagog Lucian Mozer-Schonborn
Școala Gimnazială Specială Nr. 7, București

INTRODUCERE

Transformarea digitală continuă a societății impune cadrelor didactice din învățământul special o adaptare permanentă a metodelor și instrumentelor de predare la particularitățile psihoindividuale ale elevilor cu dizabilități intelectuale și/sau asociate, care presupun abordări individualizate, stimulative și accesibile. În acest context, programul Erasmus+ oferă oportunitatea concretă de a depăși rutina cotidiană și de a descoperi, prin contact direct cu sisteme educaționale europene, soluții inovatoare transferabile în propria clasă. Mobilitățile de formare se constituie astfel atât într-un instrument de dezvoltare profesională continuă, cât și într-o pârghie de inovare la nivel instituțional (European Commission, 2023).

Mobilitatea de tip Job Shadowing intitulată „Innovative Teaching with Digital Tools and AI”, desfășurată în Alicante, Spania, a reprezentat o experiență de observare activă, reflecție și învățare, cu impact direct asupra activității didactice ulterioare. Aceasta s-a derulat prin intermediul Acreditării Erasmus+ în domeniul Educație Școlară, coordonată de Inspectoratul Școlar al Municipiului București, din al cărei consorțiu face parte Școala Gimnazială Specială Nr. 7. Prezenta lucrare sintetizează experiențele dobândite pe parcursul mobilității și modul în care acestea au fost valorificate ulterior în activitatea curentă cu elevii.

CONTEXTUL MOBILITĂȚII ȘI ACTIVITĂȚILE DESFĂȘURATE

Activitatea de Job Shadowing - „Innovative Teaching with Digital Tools and AI” a oferit participanților un cadru structurat de observare activă și de schimb de experiență cu cadre didactice și specialiști din sistemul educațional spaniol. Activitățile s-au desfășurat pe parcursul unei săptămâni și au îmbinat vizite instituționale, asistențe la ore, sesiuni de dialog profesional și ateliere aplicate dedicate tehnologiilor educaționale.

Au fost vizitate mai multe instituții de învățământ din Alicante, fiind observate organizarea și funcționarea acestora la toate nivelurile de școlaritate: preșcolar, primar, gimnazial și liceal. Asistențele la lecțiile desfășurate cu elevi de vârste diferite a permis identificarea unor modalități concrete prin care cadrele didactice spaniole integrează tehnologia în procesul educațional zilnic, transformându-l într-unul mai atractiv și mai eficient.

Un aspect deosebit de valoros l-a constituit observarea dotărilor

instituțiilor gazdă: săli de muzică, laboratoare de biologie și de mecanică, spații destinate lucrului colaborativ, săli de clasă digitalizate și echipate modern. Organizarea spațiului educațional reflectă o filosofie centrată pe elev și pe stimularea curiozității intelectuale, perspectivă care ne-a determinat să regândim propriul spațiu de lucru cu elevii.

O sesiune de dialog cu un consilier școlar spaniol a oferit o perspectivă comparativă asupra structurii celor două sisteme de învățământ – cel spaniol și cel românesc. Discuțiile au vizat autonomia școlilor, rolul consilierului educațional, incluziunea elevilor cu cerințe educaționale speciale și modalitățile de evaluare. Comparația a generat reflecții utile privind practicile care pot fi adaptate contextului românesc, în acord cu principiile educației incluzive promovate la nivel internațional (Ainscow & Miles, 2008; Florian, 2014).

Sesiunile dedicate instrumentelor digitale și inteligenței artificiale au constituit nucleul formării. Au fost prezentate aplicații și platforme care facilitează crearea de materiale didactice interactive, personalizate și atractive, accesibile inclusiv elevilor cu nevoi educaționale speciale. Utilizarea inteligenței artificiale în construirea de fișe de lucru adaptate, de jocuri educaționale și de activități diferențiate pe discipline a deschis o perspectivă nouă asupra planificării didactice, în consonanță cu obiectivele de dezvoltare a competențelor digitale formulate la nivel european (Comisia Europeană, 2021).

REZULTATE OBȚINUTE ȘI IMPACT ASUPRA PRACTICII DIDACTICE

La întoarcerea din mobilitate, valorificarea experiențelor dobândite a constituit o prioritate. Instrumentele digitale și aplicațiile bazate pe inteligență artificială cunoscute în Spania au fost integrate în activitățile desfășurate cu elevii cu dizabilități intelectuale, cu adaptări specifice nivelului și nevoilor fiecăruia, în spiritul abordării individualizate.

Lecțiile au fost restructurate prin utilizarea unor aplicații digitale care permit crearea de materiale vizuale atractive și personalizate. Materialele generate cu ajutorul inteligenței artificiale au favorizat diversificarea conținutului și creșterea accesibilității informației pentru elevii cu dificultăți de procesare a textului scris, reducând totodată în mod semnificativ timpul de pregătire a orei.

Jocurile de grup, descoperite în mobilitate ca instrumente de consolidare a cunoștințelor, au fost adaptate și introduse în orele de curs, stimulând participarea activă, colaborarea și motivația elevilor. Activitățile interactive aplicate la discipline diverse au contribuit la crearea unui mediu de învățare mai dinamic, în care fiecare elev a putut progresa în ritmul propriu.

La nivel instituțional, experiența a fost diseminată în rândul colegilor, unde au fost prezentate instrumentele digitale descoperite și modalitățile lor de utilizare la clasă. Impactul mobilității s-a extins astfel dincolo de propria clasă, contribuind

la consolidarea unei culturi organizaționale mai deschise față de inovație și de tehnologia educațională.

CONCLUZII

Mobilitatea Erasmus+ de tip Job Shadowing desfășurată în Alicante a confirmat că inovația în educație nu presupune resurse inepuizabile, ci, înainte de toate, deschidere, curiozitate și voința de a experimenta. Observarea directă a unor sisteme educaționale europene performante, combinată cu descoperirea unor instrumente digitale și de inteligență artificială imediat aplicabile, a transformat o săptămână de mobilitate într-un veritabil catalizator al schimbării.

Dincolo de instrumentele concrete, experiența a adus o schimbare de perspectivă: tehnologia și inteligența artificială nu înlocuiesc relația pedagogică, ci o sprijină, oferind cadrului didactic mai mult timp pentru interacțiunea d irectă cu elevul. În educația specială, unde fiecare progres se construiește în pași mici și personalizați, această resursă de timp și de atenție capătă o valoare deosebită.

Totodată, mobilitatea a evidențiat importanța transferului și a sustenabilității: o experiență europeană își dovedește cu adevărat impactul abia atunci când rezultatele sale sunt integrate în activitatea curentă și împărtășite colegilor, devenind parte din cultura instituției. Diseminarea bunelor practici asigură astfel continuitatea și multiplicarea efectelor unei singure mobilități.

Nu în ultimul rând, contactul cu un alt sistem educațional a întărit dimensiunea europeană a propriei activități didactice și deschiderea către colaborare interculturală, confirmând rolul programului Erasmus+ ca instrument de învățare pe tot parcursul vieții și de dezvoltare profesională continuă.

Pentru cadrele didactice din învățământul special, astfel de experiențe sunt cu atât mai valoroase cu cât elevii cu dizabilități intelectuale beneficiază considerabil de pe urma unor metode diversificate, personalizate și atractive. Participarea la programe precum Erasmus+ nu este, așadar, un simplu privilegiu, ci o formă de responsabilitate față de elevii pe care îi formăm și față de profesia pe care o exercităm.

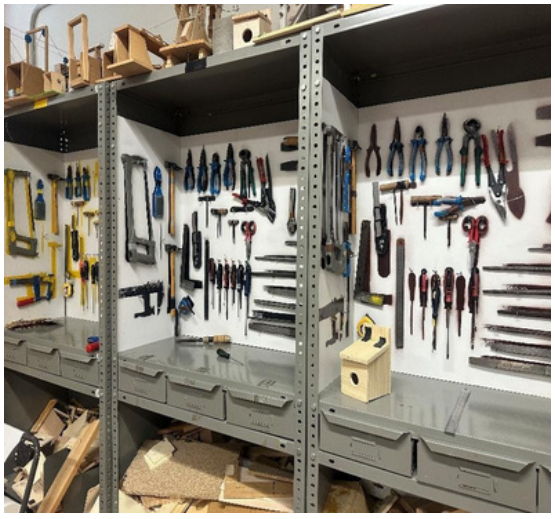

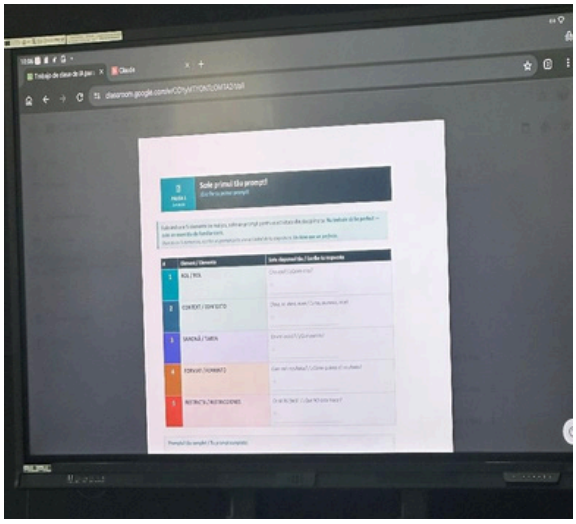

Bibliografie:

- *Ainscow, M., & Miles, S. (2008). Making Education for All inclusive: where next? Prospects, 38(1), 15–34.*
- *Comisia Europeană. (2021). Planul de acțiune pentru educație digitală 2021–2027. Bruxelles: Comisia Europeană. https://education.ec.europa.eu*
- *European Commission. (2023). Erasmus+ Programme Guide 2023. Luxembourg: Publications Office of the European Union.*
- *Florian, L. (2014). What counts as evidence of inclusive education? European Journal of Special Needs Education, 29(3), 286–294.*

CONSTRUIND PUNȚI ÎNTRE ȘCOLI ȘI CULTURI - EXPERIENȚA MOBILITĂȚII ERASMUS+ ÎN GRECIA

Profesor educație timpurie Ana-Maria-Diana Matei
Profesor Daniela Mirigel
Școala Gimnazială Cioroiași, Cioroiași

În societatea actuală, educația are rolul de a pregăti elevii pentru o lume caracterizată prin diversitate culturală, mobilitate și cooperare internațională. Programul Erasmus+ reprezintă un instrument esențial pentru atingerea acestor obiective, oferind elevilor și profesorilor oportunitatea de a participa la experiențe educaționale internaționale care completează și îmbogățesc procesul instructiv-educativ.

Mobilitățile Erasmus+ oferă elevilor oportunitatea de a învăța dincolo de spațiul clasei, prin experiențe autentice care contribuie la dezvoltarea competențelor sociale, culturale și digitale. Lucrarea prezintă experiența unei mobilități desfășurate în perioada 16–22 mai 2026 în insula Evia, Grecia, la care au participat două cadre didactice și șapte elevi din clasele V–VII de la școala Gimnazială Cioroiași în cadrul proiectului școlii ”Updatarea modelului de educație al școlii la era digitală”, număr de referință 2025-1-RO01-KA122-SCH-000343439.

Activitățile desfășurate au avut un puternic caracter intercultural și educativ, facilitând interacțiunea directă dintre elevii români și cei greci. Vizitele în unitățile de învățământ partenere, activitățile comune, prezentarea tradițiilor și dansurilor grecești, precum și explorarea patrimoniului natural al insulelor vulcanice Lichadonisia au contribuit la dezvoltarea unei perspective europene asupra educației și la formarea unor atitudini responsabile față de mediu și diversitate culturală. În concordanță cu obiectivele proiectului, privind digitalizarea și incluziunea, activitățile desfășurate au urmărit participarea activă a tuturor elevilor, dezvoltarea competențelor interculturale, consolidarea relațiilor de colaborare între elevi din țări diferite și stimularea interesului pentru protejarea mediului.

Un moment important al mobilității a fost vizita la școala din Istiaia. Elevii români au fost primiți cu ospitalitate de către elevii și profesorii greci și au avut oportunitatea de a participa la activități comune care au favorizat comunicarea și colaborarea.

Activitatea de plantare a copacilor a reprezentat un exemplu concret de educație pentru dezvoltare durabilă. Lucrând împreună, elevii au înțeles importanța implicării active în protejarea mediului și rolul pe care fiecare persoană îl poate avea în construirea unui viitor sustenabil.

Programul a inclus și prezentări despre școală, localitate și specificul comunității din Istiaia. Elevii români au descoperit aspecte ale culturii grecești prin intermediul dansurilor tradiționale, al obiceiurilor locale și al dialogului direct cu colegii lor. Un moment apreciat de participanți a fost implicarea activă în învățarea unor pași de dans grecesc, experiență care a contribuit la apropierea dintre cele două grupuri de elevi. Vizita în laboratoarele și spațiile educaționale ale școlii a oferit posibilitatea realizării unor comparații între sistemele educaționale și a stimulat schimbul de idei și bune practici.

O altă etapă importantă a mobilității a fost reprezentată de vizita la școala din Loutra Edipsos. Elevii au explorat sălile de clasă și laboratorul de informatică, având ocazia să observe modul în care tehnologia este integrată în procesul educațional.

Interacțiunea cu elevii greci a avut loc într-un climat de cooperare și respect reciproc. Comunicarea în limba engleză a devenit un instrument natural de socializare și colaborare, contribuind la dezvoltarea încrederii în propriile abilități de comunicare.

Experiențele trăite au demonstrat că barierele lingvistice pot fi depășite cu ușurință atunci când există deschidere, curiozitate și dorința de a cunoaște oameni și culturi diferite.

Dimensiunea educațională a mobilității a fost completată de vizita în arhipelagul vulcanic Lichadonisia, o zonă recunoscută pentru frumusețea peisajelor și biodiversitatea sa.

Elevii au avut posibilitatea de a observa fauna specifică regiunii și de a descoperi particularitățile ecosistemelor locale. Contactul direct cu natura a generat interes și entuziasm, contribuind la consolidarea unei atitudini responsabile față de protecția mediului.

Experiența a demonstrat că învățarea poate avea loc în contexte diverse și că mediul natural reprezintă o resursă educațională valoroasă pentru dezvoltarea competențelor de observare, analiză și apreciere a patrimoniului natural.

Participarea la această mobilitate Erasmus+ a avut efecte semnificative asupra dezvoltării personale și educaționale a elevilor. Aceștia și-au îmbunătățit competențele de comunicare, au dobândit mai multă încredere în propriile forțe și au învățat să colaboreze într-un context internațional.

Interacțiunea directă cu elevii greci a favorizat dezvoltarea toleranței, a respectului pentru diversitate și a sentimentului de apartenență la spațiul european. Totodată, activitățile desfășurate au stimulat interesul pentru protecția mediului și pentru valorificarea patrimoniului cultural și natural.

În concluzie, mobilitatea de grup Erasmus+ desfășurată în Grecia a demonstrat importanța învățării experiențiale și a dialogului intercultural în formarea elevilor. Activitățile educaționale, culturale și ecologice au oferit participanților oportunități autentice de dezvoltare personală și socială.

Experiențele trăite în școlile din Istiaia și Loutra Edipsos, precum și contactul direct cu patrimoniul natural al Greciei, au contribuit la formarea unor tineri mai deschiși, mai responsabili și mai pregătiți pentru provocările unei societăți europene moderne. Prin îmbinarea activităților digitale cu experiențele interculturale, mobilitatea a contribuit la construirea unui mediu educațional incluziv, în care fiecare elev a avut posibilitatea să-și valorifice potențialul, să colaboreze și să învețe, folosind tehnologia ca instrument de comunicare și dezvoltare personală. Astfel, programul Erasmus+ își confirmă rolul de catalizator al inovării educaționale și al cooperării internaționale în educație.

Bibliografie:

- *European Commission. (2024). Erasmus+ programme guide 2024. Publications Office of the European Union.*

ÎNVĂȚAREA ÎN MIȘCARE: DE LA O EXPERIENȚĂ ERASMUS+ LA COPENHAGA LA PRACTICA DE ZI CU ZI ÎN EDUCAȚIA INCLUZIVĂ

Profesor de psihopedagogie specială Ciprian Dan Militaru
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 – CPPCTS „Corabia”, București

Există experiențe profesionale care nu se încheie odată cu ultima zi de curs, ci abia atunci încep să își arate valoarea cu adevărat. Mobilitatea Erasmus+ pe care am parcurs-o la Copenhaga, în primăvara anului 2026, este, pentru mine, exact o astfel de experiență. Ea nu a rămas o amintire frumoasă dintr-o capitală nordică, ci s-a transformat treptat în instrumente concrete pe care le folosesc acum la clasă, în cabinetul de psihologie și în atelierele cu părinții. Despre acest drum – de la experiență la impact – vreau să povestesc în rândurile care urmează.

Contextul mobilității

În perioada 18–23 mai 2026 am participat la cursul de formare „Learning in Motion: Exploring the Link Between Movement, Play and Academic Success”, organizat de Body Mind Academy în cadrul Europass Teacher Academy, la Copenhaga. Cursul a reunit cadre didactice din mai multe țări europene și a fost construit în jurul unei idei aparent simple, dar cu implicații profunde: corpul și mintea nu învață separat. Mișcarea conștientă, jocul și starea de bine nu sunt pauze de la învățare, ci condiții ale ei (Hillman et al., 2008; Ratey & Hagerman, 2008).

Pentru mine, ca profesor de psihopedagogie specială și psiholog clinician care lucrează zilnic cu copii cu nevoi diverse – tulburări de spectru autist, ADHD, dizabilități intelectuale, tulburări specifice de învățare –, această perspectivă era exact ceea ce căutam. Mă interesa mai puțin teoria pură și mai mult acel tip de activități practice, validate, pe care le pot adapta pentru elevi cu dificultăți de atenție și de autoreglare. Așteptările cu care am plecat la drum au fost, de altfel, depășite.

Imaginea 1 – Activitate în aer liber (Body Mind Academy), Copenhaga.

Experiența: o săptămână de învățare în mișcare

Cele șase zile au alternat permanent între input teoretic și practică, între lucru în interior și în aer liber, între exerciții formale și non-formale, cu momente structurate de schimb de experiență

între participanți. Fiecare zi a avut o temă proprie, iar formatorii au calibrat sesiunile în funcție de profilul profesional al grupului. Astfel, am explorat modul în care funcționează creierul în timpul învățării (Hillman et al., 2008; Donnelly et al., 2016), rolul mișcării conștiente în dezvoltarea cognitivă și emoțională, precum și practicile de mindfulness aplicabile la clasă (Kabat-Zinn, 1994).

Multe dintre activități m-au marcat tocmai prin simplitatea și forța lor: jocuri de încredere realizate cu ochii acoperiți, exerciții de mimă, secvențe de respirație și conștientizare, dar și triunghiul gânduri–emoții–acțiuni, un instrument pe care îl folosesc deja, în altă formă, în practica mea de orientare cognitiv - comportamentală. Un fir roșu al întregului curs l-au constituit cele 24 de tării de caracter din psihologia pozitivă (Peterson & Seligman, 2004), propuse ca un cadru prin care putem cultiva la elevi o mentalitate sănătoasă și un climat de „școli fericite”, în care succesul academic crește din colaborare, joc și stare de bine (Seligman, 2011).

Imaginea 2 – Activitate practică de învățare prin mișcare și joc.

Nu pot trece mai departe fără să amintesc dimensiunea interculturală a experienței. Colaborarea cu profesori din Franța, Spania, Italia și Portugalia a fost, în sine, o lecție. Am descoperit că, dincolo de diferențele de sistem și de limbă, ne confruntăm cu provocări asemănătoare și că soluțiile cele mai bune apar atunci când le punem laolaltă. Comunicarea în limba engleză, practicată zilnic, și schimbul autentic de perspective mi-au consolidat nu doar competențele profesionale, ci și pe cele de comunicare interculturală.

Impactul: de la Copenhaga la sala de clasă

Adevăratul test al oricărei mobilități nu este certificatul, ci ceea ce rămâne din ea după întoarcerea acasă. Lucrez cu o clasă mică, de patru elevi cu cerințe educative speciale, organizați pe două niveluri de competență, și am putut integra elementele cursului fără ca ele să pară artificiale. Cel mai clar exemplu este o lecție de Cunoștințe despre om și mediu, despre coloana vertebrală, pe care am regândit-o în întregime: am introdus o încălzire bazată pe mișcare conștientă, secvențe de mimă prin care elevii „au devenit” chiar structura studiată, pauze active, momente scurte de respirație și o reflecție finală

construită în jurul tăriilor de caracter. Subiectul fiind chiar corpul, mișcarea nu a fost un adaos, ci a susținut direct înțelegerea (Wilson, 2002).

Impactul nu s-a oprit însă la clasă. În cabinetul de psihologie, exercițiile de respirație și de conștientizare, alături de modelul gânduri–emoții–acțiuni, se îmbină firesc cu abordarea cognitiv-comportamentală și cu practicile de mindfulness pe care le folosesc cu adulții și adolescenții. În atelierele cu părinții, aceleași principii devin instrumente accesibile prin care familiile pot sprijini acasă autoreglarea și starea de bine a copiilor. Iar la nivel instituțional, experiența a fost diseminată prin raportul de mobilitate, prin proiecte didactice adaptate și prin împărtășirea ideilor cu colegii.

Imaginea 3 – Activitate de învățare în aer liber, în timpul cursului de la Copenhaga.

Reflecție și concluzii

Dacă ar fi să rezum ce am învățat, aș spune că progresul în educația specială se petrece rareori spectaculos. El are loc în pași mici, lenți, uneori aproape invizibili – un copil care reușește să rămână câteva secunde în plus concentrat, altul care își găsește calmul printr-o respirație, un al treilea care, prin joc, înțelege ceea ce o explicație frontală nu reușise (Vygotsky, 1978). Cursul de la Copenhaga mi-a oferit exact instrumentele potrivite pentru acest tip de progres tăcut.

Cea mai importantă schimbare nu este, până la urmă, o tehnică anume, ci o perspectivă: convingerea, devenită acum certitudine, că mișcarea, jocul și starea de bine nu concurează cu învățarea, ci o fac posibilă. Aceasta este, pentru mine, esența traseului „de la experiență la impact” – o săptămână petrecută într-o capitală nordică s-a transformat într-un mod de a fi prezent, zi de zi, alături de elevii și de beneficiarii mei.

Imaginea 4 – Diploma de participare.

Bibliografie:

- *Donnelly, J. E., Hillman, C. H., Castelli, D., Etnier, J. L., Lee, S., Tomporowski, P., Lambourne, K., & Szabo-Reed, A. N. (2016). Physical activity, fitness, cognitive function, and academic achievement in children: A systematic review. Medicine & Science in Sports & Exercise, 48(6), 1197–1222. https://doi.org/10.1249/MSS.0000000000000901*
- *Hillman, C. H., Erickson, K. I., & Kramer, A. F. (2008). Be smart, exercise your heart: Exercise effects on brain and cognition. Nature Reviews Neuroscience, 9(1), 58–65. https://doi.org/10.1038/nrn2298*
- *Kabat-Zinn, J. (1994). Wherever you go, there you are: Mindfulness meditation in everyday life. Hyperion.*
- *Peterson, C., & Seligman, M. E. P. (2004). Character strengths and virtues: A handbook and classification. Oxford University Press; American Psychological Association.*
- *Ratey, J. J., & Hagerman, E. (2008). Spark: The revolutionary new science of exercise and the brain. Little, Brown and Company.*
- *Seligman, M. E. P. (2011). Flourish: A visionary new understanding of happiness and well-being. Free Press.*
- *Vygotsky, L. S. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. Harvard University Press.*
- *Wilson, M. (2002). Six views of embodied cognition. Psychonomic Bulletin & Review, 9(4), 625–636. https://doi.org/10.3758/BF03196322*

LEARNING IN MOTION: EXPLORAREA LEGĂTURII DINTRE MIȘCARE, JOC ȘI SUCCESUL ACADEMIC – EXPERIENȚĂ ERASMUS+ CU IMPACT ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Profesor biologie Angela-Iuliana Miron
Profesor educație timpurie Alexandra Ioana Ciocan
Liceul Special pentru Deficienți de Auz „Sfânta Maria”, București

În contextul actual al educației, în care rolul profesorului este în continuă transformare, participarea la proiecte europene Erasmus+ reprezintă o oportunitate importantă pentru dezvoltarea profesională, schimbul de bune practici și implementarea unor metode moderne de predare. Experiențele internaționale contribuie la extinderea perspectivei asupra procesului educațional și oferă cadrelor didactice posibilitatea de a descoperi strategii inovatoare care pot răspunde mai eficient nevoilor reale ale elevilor.

Participarea la cursul Erasmus+ „Learning in Motion: Exploring the Link Between Movement, Play, and Academic Success”, desfășurat în perioada 18–23 mai 2026 la Copenhaga, Danemarca, prin Europass Teacher Academy, a reprezentat o experiență de formare centrată pe relația dintre mișcare, joc, emoții și procesul de învățare. Activitatea de formare a urmărit dezvoltarea unor competențe profesionale necesare pentru proiectarea unor activități educaționale active, atractive și adaptate particularităților elevilor.

Tema cursului pornește de la ideea că învățarea nu este un proces exclusiv intelectual, ci implică întreaga persoană: corpul, emoțiile, motivația și relațiile sociale. Studiile din domeniul neuroștiințelor educaționale evidențiază faptul că mișcarea poate influența pozitiv atenția, memoria, funcțiile executive și capacitatea de concentrare. Prin urmare, integrarea activităților de mișcare și joc în procesul didactic poate deveni o strategie eficientă pentru creșterea implicării elevilor și îmbunătățirea rezultatelor școlare.

Prima zi a cursului a fost dedicată înțelegerii modului în care funcționează creierul copilului și factorilor care influențează procesul de învățare. Au fost analizate mecanismele cognitive implicate în formarea cunoștințelor, rolul atenției și al memoriei, precum și importanța motivației în obținerea succesului academic.

Un aspect deosebit de valoros a fost abordarea conceptului de „brain-based learning”, care evidențiază necesitatea adaptării strategiilor didactice la modul natural în care elevii procesează informația. În activitatea de zi cu zi, profesorul trebuie să creeze contexte în care elevii să fie activi, implicați și conectați emoțional cu procesul de învățare.

În cadrul activităților practice au fost experimentate metode de tip „active breaks” – pauze active care pot fi introduse în timpul lecțiilor pentru menținerea atenției și reducerea oboselii cognitive. Aceste activități simple pot transforma atmosfera clasei și pot contribui la crearea unui climat pozitiv de învățare.

Cea de-a doua zi a cursului a fost centrată pe relația dintre mișcare și motivația elevilor. Au fost prezentate metode prin care profesorii pot susține dezvoltarea emoțională a copiilor și pot crea un mediu educațional bazat pe siguranță, încredere și colaborare.

Un element important l-au reprezentat exercițiile de yoga pentru copii și tehnicile de autoreglare emoțională. Aceste activități demonstrează că momentele dedicate calmării și concentrării nu reprezintă timp pierdut, ci contribuie la pregătirea elevilor pentru învățare. Exercițiile de respirație și relaxare pot fi utilizate înaintea unor activități solicitante, ajutând elevii să își gestioneze emoțiile și să își îmbunătățească nivelul de concentrare.

O componentă esențială a formării a fost reprezentată de activitățile bazate pe joc și colaborare. Jocul a fost analizat nu doar ca metodă recreativă, ci ca instrument pedagogic care dezvoltă competențe complexe.

Activitatea „Mutarea mingilor de tenis de masă” a presupus transportarea unor mingi folosind tuburi din carton, fără deplasare individuală, participanții fiind obligați să colaboreze pentru atingerea unui obiectiv comun. Exercițiul a evidențiat importanța comunicării, a perseverenței, a gândirii strategice și a rezolvării problemelor.

Această activitate poate fi adaptată în mediul școlar prin organizarea unor jocuri de echipă, activități interdisciplinare sau exerciții de dezvoltare socio-emoțională. Elevii pot învăța prin experiență, descoperind importanța cooperării și a responsabilității.

O altă activitate practică a fost construirea unor modele LEGO în echipe, pe baza comunicării indirecte. Participanții au fost puși în situația de a transmite informații clare, de a asculta activ și de a găsi soluții comune. Activitatea a demonstrat faptul că procesul de

învățare este influențat puternic de calitatea comunicării și de capacitatea de colaborare.

Exercițiile desfășurate în aer liber au avut un rol important în dezvoltarea relațiilor de grup. Activitățile precum ordonarea participanților după luna nașterii, având ochii acoperiți, sau rezolvarea unui „nod uman”, au pus accent pe încredere, leadership, comunicare și adaptare.

Aceste experiențe pot fi transferate cu ușurință în activitatea didactică, în special în activitățile de început de an școlar, orele de dezvoltare personală, proiectele educaționale sau activitățile extracurriculare.

Ziua dedicată predării bazate pe dovezi neuroștiințifice a oferit o perspectivă asupra impactului activității fizice asupra funcțiilor cognitive. Au fost analizate modalități prin care mișcarea poate sprijini atenția, memoria și reducerea stresului.

Un exemplu practic a fost tehnica de respirație 4-4-4-4, bazată pe controlul respirației prin patru etape egale: inspirație, menținere, expirație și pauză. Aplicarea unor astfel de exerciții în mediul școlar poate contribui la dezvoltarea autoreglării emoționale și la crearea unei stări favorabile învățării.

De asemenea, activitatea cu ajutorul cardurilor valorilor și punctelor forte a oferit participanților posibilitatea de a reflecta asupra propriilor calități și asupra modului în care acestea pot fi dezvoltate la elevi. Exercițiul a evidențiat importanța educației socio-emoționale și a valorificării diversității din grup.

Ultima zi a cursului a fost dedicată consolidării competențelor dobândite și transferului acestora în practica educațională. Participanții au analizat modalități de aplicare a metodelor descoperite și au elaborat idei de activități bazate pe mișcare și joc.

Prin această experiență Erasmus+ au fost dezvoltate competențe precum:

- proiectarea activităților de învățare activă;
- utilizarea jocului ca strategie didactică;
- integrarea mișcării în procesul educațional;
- dezvoltarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor;
- utilizarea unor metode centrate pe elev.

Impactul acestei experiențe asupra

activității didactice constă în îmbogățirea strategiilor de predare și în adoptarea unei perspective mai flexibile asupra procesului educațional. Metodele descoperite vor fi valorificate prin activități aplicate la clasă, prin schimb de bune practici cu colegii și prin activități de diseminare în cadrul instituției școlare.

Participarea la proiectul Erasmus+ a contribuit nu doar la dezvoltarea profesională individuală, ci și la consolidarea dimensiunii europene a educației. Contactul cu alte sisteme educaționale și schimbul de experiență cu profesori din contexte diferite au evidențiat importanța colaborării internaționale și a inovării continue în educație.

În concluzie, cursul „Learning in Motion: Exploring the Link Between Movement, Play, and Academic Success” a demonstrat faptul că mișcarea și jocul pot deveni instrumente educaționale puternice. Prin integrarea acestora în activitatea didactică, școala poate deveni un spațiu în care elevii învață activ, colaborează, își dezvoltă încrederea și își valorifică potențialul.

Bibliografie:

- *European Commission. (2021). Erasmus+ Programme Guide. Brussels: European Commission.*
- *Jensen, E. (2008). Brain-Based Learning: The New Paradigm of Teaching. Thousand Oaks: Corwin Press.*
- *Immordino-Yang, M. H. (2016). Emotions, Learning, and the Brain. New York: W. W. Norton & Company.*

ORIZONTURI ERASMUS+: INOVAȚIE ȘI IMPACT ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Educator Mihaela-Carmen Mucu
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 37, Brăila

Anul acesta, în cadrul proiectului cu titlul „Digitalizarea-ultima frontieră”, desfășurat în anul V financiar în cadrul Acreditării Erasmus+, am avut oportunitatea remarcabilă de a participa la o activitate de mobilitate de tip job shadowing. Acest demers educațional european, înregistrat cu numărul de referință 2025-1-RO01-KA121-SCH-000322309, s-a derulat pe parcursul a unei săptămâni la Grădinița Nr. 20 din Daugavpils, Letonia. Este important de menționat faptul că întreaga mea activitate de mobilitate a fost finanțată de Uniunea Europeană prin Programul Erasmus+, facilitând astfel un schimb real de bune practici la nivel internațional și deschizând noi perspective asupra educației timpurii.

Grădinița Nr. 20 nu este doar o instituție de învățământ, ci un spațiu al inovației unde „starea de bine” a copilului este prioritatea absolută. Încă de la sosire, am fost impresionată de abordarea pragmatică și calmă a educatorilor letoni. Aici, disciplina nu este impusă, ci cultivată prin rutine clare și un respect profund față de ritmul individual al fiecărui preșcolar.

Bune practici: Învățarea prin explorare și natură

Sistemul educațional leton pune un accent deosebit pe conectarea cu mediul înconjurător. O practică remarcabilă observată la Grădinița Nr. 20 este utilizarea materialelor naturale în toate activitățile zilnice.

• Designul spațiului: Sălile de grupă sunt aerisite, predominând lemnul și culorile neutre, reducând stimularea vizuală excesivă pentru a favoriza concentrarea.

• Activități outdoor: Indiferent de condițiile meteorologice (chiar și la temperaturi sub 0°C), copiii petrec timp în aer liber. Aceasta nu este doar o formă de recreere, ci o metoda de călire a organismului și de explorare senzorială a anotimpurilor.

Activități desfășurate: creativitate fără frontiere

În cadrul stagiului meu, am avut ocazia să facilitez activități care au îmbinat elemente din cultura românească cu metodele de lucru locale.

1. Atelierul de „Povești Digitale și Tradiționale” - Am integrat utilizarea tehnologiei cu teatrul de păpuși clasic. Copiii au creat personaje din basme populare românești folosind materiale reciclate, pe care ulterior le-au „animat” prin mici secvențe video. Această activitate a demonstrat că tehnologia poate fi un aliat al creativității, nu un înlocuitor al acesteia.

2. Educația prin Mișcare (Metoda Orff adaptată) - Folosind ritmuri

tradiționale letone și românești, am organizat jocuri muzicale care au vizat dezvoltarea coordonării și a spiritului de echipă. Bariera lingvistică a dispărut rapid, muzica devenind limbajul universal de comunicare între mine și cei mici.

Lecții învățate și impactul asupra carierei

Experiența din Daugavpils mi-a oferit o nouă perspectivă asupra autonomiei copilului. În Letonia, am văzut copii de 4-5 ani care își pregătesc singuri gustarea sau care își gestionează conflictele prin dialog, sub supravegherea discretă a adultului. Elementele cheie de implementat la întoarcere includ simplificarea materialelor didactice prin utilizarea a mai puțin plastic și mai multe resurse din natură precum pietre, lemn sau nisip. De asemenea, voi pune un focus deosebit pe reziliență, încurajând copiii să încerce sarcini dificile înainte de a primi ajutor, și voi optimiza colaborarea cu părinții printr-o transparență totală în ceea ce privește obiectivele săptămânale, implicând activ familia în viața comunității școlare.

Concluzie

În concluzie, participarea la acest program Erasmus+ a fost o călătorie a descoperirii de sine și a rafinării stilului pedagogic. Grădinița Nr. 20 mi-a demonstrat că, deși limbile vorbite sunt diferite, nevoile fundamentale ale copiilor — de a fi ascultați, respectați și lăsați să exploreze — sunt aceleași peste tot în lume. Plec din acest spațiu cu un bagaj plin de idei și cu dorința de a transforma sala de grupă într-un loc al curajului și al curiozității nesfârșite.

„Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.” Această experiență mi-a reamintit că esența profesiei noastre stă în conexiunea umană.

***Surse și bibliografie*:**

- *Comisia Europeană. (2021). Ghidul Programului Erasmus+: Oportunități pentru învățământul școlar și preșcolar. Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.*
- *Ionescu, M. (2018). Strategii didactice inovative în spațiul european. București: Editura Didactică și Pedagogică.*
- *Ministry of Education and Science of the Republic of Latvia. (2023). Early childhood education in Latvia: Key developments and statistics. Riga: Izglītības un zinātnes ministrija.*
- *Popescu, I. V. (2007). Utilizarea testelor statistice. Bucureşti: Editura Academiei.*
- *State Education Development Agency of Latvia (VIAA). (2025). Erasmus+ mobility outcomes and institutional impact in Baltic regions. Riga: VIAA Publishing.*

DE LA EXPERIENȚĂ LA IMPACT: ACREDITAREA ERASMUS+ – MOTOR AL TRANSFORMĂRII INSTITUȚIONALE LA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „PITICOT” CRAIOVA

Director, profesor Florentina Niculeanu
Grădinița cu Program Prelungit „Piticot”, Craiova

Într-o societate aflată într-o continuă schimbare, educația are nevoie de profesori deschiși către învățare, colaborare și inovare. Programele europene oferă contextul ideal pentru dezvoltarea acestor competențe, iar experiența Grădiniței cu Program Prelungit „Piticot” Craiova demonstrează că participarea strategică la Erasmus+ poate genera schimbări reale și sustenabile la nivelul întregii comunități educaționale.

În calitate de director și coordonator al Acreditării Erasmus+ 2022-1-RO01-KA120-SCH-000105837 a instituției, am urmărit ca fiecare mobilitate să răspundă unor nevoi concrete identificate la nivelul grădiniței și să contribuie la atingerea obiectivelor strategice privind incluziunea, starea de bine, dezvoltarea competențelor STEM și digitale, precum și consolidarea dimensiunii europene a educației.

În cei trei ani de implementare ai acreditării, cadrele didactice ale grădiniței au participat la cursuri de formare și activități de job shadowing în Finlanda, Malta, Franța, Estonia, Turcia, Italia și Spania. Aceste experiențe au reprezentat oportunități valoroase de observare a unor modele educaționale performante și de identificare a unor soluții inovatoare care au fost ulterior adaptate și implementate în activitatea instituției.

Una dintre cele mai importante direcții de dezvoltare a vizat promovarea incluziunii și a stării de bine. Participarea la cursurile desfășurate în Finlanda, Malta, Estonia și Franța ne-a oferit exemple relevante privind crearea unor medii educaționale sigure, bazate pe respect, empatie și valorizarea diversității. Activitățile observate au evidențiat importanța educației socio-emoționale și a relațiilor pozitive dintre copii, profesori și familii.

Pornind de la aceste experiențe, în grădinița noastră au fost dezvoltate activități sistematice de educație emoțională, au fost introduse strategii de prevenire a comportamentelor de excludere și au fost promovate activități care încurajează cooperarea, comunicarea și respectul reciproc. Copiii au învățat să își exprime emoțiile, să identifice nevoile celor din jur și să gestioneze situațiile conflictuale într-un mod constructiv.

Un impact deosebit asupra dezvoltării instituționale l-a avut mobilitatea de job shadowing desfășurată în Estonia. Pe lângă exemplele de integrare a tehnologiei în educația timpurie, experiența

estoniană ne-a oferit modele eficiente privind promovarea stării de bine și construirea unor comunități educaționale bazate pe siguranță emoțională, cooperare și respect reciproc. Observarea practicilor implementate în instituțiile gazdă a determinat includerea prevenirii bullyingului printre prioritățile strategice ale grădiniței.

Ca rezultat direct al acestei experiențe europene, instituția noastră a aplicat și a fost selectată în programul național „Să fim prieteni – Fără bullying”, implementat de Organizația Salvați Copiii România și Fundația OMV Petrom. Întregul colectiv didactic a participat la activități de formare, iar metodologia programului a fost implementată la nivelul tuturor grupelor. Au fost organizate activități dedicate dezvoltării competențelor socio-emoționale, consolidării relațiilor de prietenie, prevenirii comportamentelor agresive și implicării active a părinților în promovarea unui climat educațional pozitiv. Această inițiativă reprezintă un exemplu concret al modului în care experiențele Erasmus+ pot fi transformate în politici instituționale cu impact pe termen lung.

O altă direcție importantă de dezvoltare a fost reprezentată de integrarea metodelor STEM și a instrumentelor digitale în educația timpurie. Experiențele de formare și job shadowing din Estonia, Turcia și Spania au oferit exemple relevante privind utilizarea tehnologiei, a învățării prin investigație și a abordărilor interdisciplinare. În urma acestor mobilități, activitățile de coding și robotică educațională au devenit o componentă constantă a ofertei educaționale, iar utilizarea aplicațiilor digitale interactive și a instrumentelor colaborative a contribuit la creșterea motivației și implicării copiilor.

Participarea la cursul „Project-Based Learning (PBL)”, organizat de Europass Teacher Academy în cadrul proiectului Erasmus+ 2025-1-RO01-KA121-SCH-000321970, a determinat implementarea unor activități inovatoare centrate pe nevoile și interesele copiilor și a contribuit la dezvoltarea competențelor cadrelor didactice în utilizarea învățării bazate pe proiecte în educația timpurie. Cunoștințele dobândite au fost valorificate prin implementarea proiectului „Grădina magică a plantelor aromatice”, pornind de la întrebarea-cheie „Cum putem crea și îngriji o grădină în sala noastră de grupă?”. Pe parcursul proiectului, copiii au ales spațiul destinat grădinii, au explorat semințe și plante aromatice, au realizat schița grădinii și au participat activ la plantare și îngrijire. Pentru a stimula responsabilitatea și cooperarea, a fost realizat un „Jurnal al grădinii”, în care fiecare copil și-a asumat sarcini specifice.

Prin această experiență, preșcolarii și-au dezvoltat spiritul de echipă, responsabilitatea și grija față de natură, iar cadrele didactice au integrat cu succes metodologia PBL în activitățile educaționale. Proiectul reprezintă un exemplu concret de transfer al competențelor dobândite

în cadrul mobilităților Erasmus+ în practica educațională de zi cu zi.

Un exemplu relevant îl constituie proiectul „Cutia Emoțiilor”, prin care preșcolarii au explorat diferite stări emoționale, au identificat strategii de autoreglare și au învățat să își exprime sentimentele într-un mod adecvat. Activitățile au demonstrat că învățarea prin proiecte poate contribui simultan la dezvoltarea competențelor socio-emoționale, cognitive și de comunicare.

De asemenea, mobilitățile desfășurate în Turcia și colaborările internaționale dezvoltate ulterior au condus la implementarea unor numeroase activități dedicate educației pentru dezvoltare durabilă. Copiii au realizat experimente privind filtrarea apei, au construit grădini verticale, au explorat surse de energie regenerabilă și au participat la activități de reciclare creativă. Aceste experiențe au fost valorificate în proiecte eTwinning precum „Building a Green and Bright Future with STEM”, „Green Homeland with Tiny Hands” și „Little Hands and Artificial Intelligence: Protect Nature with STEM!”, prin care copiii au colaborat cu parteneri din mai multe țări europene și au dezvoltat competențe de investigare, colaborare și responsabilitate față de mediu.

Impactul acreditării Erasmus+ a depășit însă nivelul activităților desfășurate cu copiii. Participarea la mobilități a contribuit la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, care utilizează astăzi într-o măsură mult mai mare metode interactive, activități STEM, instrumente digitale și strategii incluzive. Totodată, grădinița a devenit o organizație deschisă către colaborarea internațională, găzduind activități de job shadowing pentru profesori din Grecia, Spania și Italia și dezvoltând parteneriate europene durabile.

Rezultatele obținute au fost recunoscute și la nivel național și european. În anul 2024, Grădinița cu Program Prelungit „Piticot” Craiova a obținut titlul de Școală Europeană, iar în anul 2026 a primit titlul de Școală eTwinning 2026–2027, confirmând calitatea activităților desfășurate și impactul acestora asupra dezvoltării instituționale.

Experiența celor trei ani de acreditare demonstrează că adevărata valoare a programului Erasmus+ nu constă doar în participarea la mobilități internaționale, ci în capacitatea instituției de a transforma experiențele dobândite în practici educaționale sustenabile. Prin transferul și valorificarea rezultatelor în activitatea curentă, experiențele europene devin resurse autentice pentru inovare, incluziune și dezvoltare organizațională, contribuind la formarea unor copii mai încrezători, mai creativi și mai bine pregătiți pentru provocările viitorului.

Bibliografie:

- *Comisia Europeană. (2025). Erasmus+ Programme Guide. Bruxelles: European Commission.*
- *European School Education Platform. (2025). eTwinning – European School Education Platform.*
- *Grădinița cu Program Prelungit „Piticot” Craiova. (2026). Portofoliul Acreditării Erasmus+ 2023–2026.*
- *Salvați Copiii România. (2025). Programul „Să fim prieteni – Fără bullying”. București.*

STEAM – VIITORUL EDUCAȚIEI SAU DOAR O TENDINȚĂ MODERNĂ?

Profesor de psihopedagogie specială Alexandra Iulia Nistor
Profesor de psihopedagogie specială Mirela Daniela Cristea
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București

În contextul transformărilor rapide ale societății și al dezvoltării accelerate a tehnologiei, sistemele educaționale sunt nevoite să găsească noi metode prin care să pregătească elevii pentru provocările viitorului. Una dintre cele mai discutate abordări este STEAM, acronim provenit din limba engleză pentru Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics (Știință, Tehnologie, Inginerie, Arte și Matematică). Acest model educațional promovează învățarea interdisciplinară și integrarea creativității în domeniile tehnice. Totuși, apar întrebări importante: este STEAM soluția ideală pentru educația modernă sau reprezintă doar o tendință trecătoare?

Pe de o parte, susținătorii educației STEAM consideră că aceasta răspunde cerințelor secolului XXI. Trăim într-o lume în care tehnologia influențează aproape toate aspectele vieții cotidiene, iar profesiile viitorului vor necesita competențe complexe. În acest context, nu mai este suficient ca elevii să memoreze informații; ei trebuie să fie capabili să gândească critic, să rezolve probleme, să lucreze în echipă și să se adapteze schimbărilor. Prin proiectele STEAM, elevii învață să aplice cunoștințele teoretice în situații reale, dezvoltându-și atât abilitățile practice, cât și pe cele intelectuale.

Un alt argument în favoarea modelului STEAM este integrarea artelor în procesul de învățare. Mult timp, domeniile științifice și cele artistice au fost considerate separate. Cu toate acestea, numeroase invenții și descoperiri demonstrează că progresul apare adesea la intersecția dintre logică și creativitate. De exemplu, proiectarea unui robot, a unei aplicații sau a unei clădiri moderne necesită nu doar cunoștințe tehnice, ci și imaginație, simț estetic și capacitatea de a găsi soluții inovatoare. Astfel, artele contribuie la dezvoltarea gândirii creative și îi ajută pe elevi să privească problemele din perspective diferite.

Mai mult decât atât, educația STEAM stimulează motivația și implicarea elevilor. Activitățile bazate pe proiecte, experimente și colaborare sunt adesea mai atractive decât metodele tradiționale de predare. Elevii devin participanți activi în procesul de învățare și își asumă un rol important în construirea propriilor cunoștințe. În acest fel, școala devine un spațiu al explorării și al descoperirii, nu doar al transmiterii de informații.

Pe de altă parte, există și opinii critice cu privire la implementarea

modelului STEAM. Unii specialiști susțin că accentul pus pe interdisciplinaritate poate reduce timpul acordat aprofundării fiecărei discipline în parte. Matematica, fizica sau chimia sunt domenii complexe, care necesită studiu riguros și sistematic. Dacă atenția este dispersată între prea multe activități și proiecte, există riscul ca elevii să nu dobândească o bază teoretică suficient de solidă.

De asemenea, aplicarea eficientă a educației STEAM presupune existența unor resurse considerabile. Școlile au nevoie de laboratoare moderne, echipamente tehnologice, materiale didactice adecvate și profesori pregătiți să utilizeze metode inovatoare. În multe regiuni, aceste condiții nu sunt îndeplinite, ceea ce poate crea diferențe între instituțiile de învățământ și poate limita accesul unor elevi la beneficiile acestei abordări.

O altă problemă dezbătută este evaluarea rezultatelor. În sistemele tradiționale, performanța este măsurată prin teste și examene. În cadrul STEAM, accentul este pus pe proiecte și competențe practice, care sunt mai dificil de evaluat în mod obiectiv. Prin urmare, profesorii trebuie să găsească noi metode de apreciere a progresului elevilor, ceea ce poate reprezenta o provocare.

Cu toate acestea, avantajele educației STEAM par să fie semnificative. Numeroase studii și exemple internaționale arată că elevii implicați în activități interdisciplinare dezvoltă competențe esențiale pentru viața profesională și personală. Ei învață să comunice eficient, să colaboreze, să gândească inovator și să se adapteze la situații noi. Aceste competențe sunt tot mai căutate pe piața muncii și contribuie la formarea unor cetățeni activi și responsabili.

Perspectivele prezentate în această lucrare sunt susținute și de experiența noastră directă în cadrul proiectelor europene implementate la Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București. Participarea la activități de mobilitate, schimb de bune practici și colaborare internațională ne-a oferit oportunitatea de a observa și aplica metode educaționale moderne bazate pe principiile STEAM, adaptate nevoilor elevilor cu cerințe educaționale speciale. În cadrul acestor proiecte, am desfășurat activități centrate pe învățarea prin proiecte, utilizarea instrumentelor digitale, dezvoltarea competențelor de colaborare și stimularea creativității elevilor.

Experiențele dobândite au contribuit la diversificarea strategiilor didactice utilizate la clasă și la creșterea nivelului de implicare al elevilor în procesul educațional. Rezultatele obținute s-au reflectat atât în dezvoltarea competențelor profesionale ale cadrelor didactice, cât și în progresul elevilor în ceea ce privește autonomia, comunicarea, lucrul în echipă și utilizarea tehnologiei în contexte educaționale.

De asemenea, proiectele europene au avut un impact pozitiv asupra instituției școlare prin promovarea

inovării, consolidarea parteneriatelor internaționale și creșterea vizibilității activităților educaționale pe care le desfășoară.

Astfel, experiența noastră confirmă faptul că abordarea STEAM reprezintă nu doar un concept teoretic modern, ci o direcție educațională cu rezultate concrete, capabilă să răspundă provocărilor actuale și să susțină dezvoltarea unei educații incluzive și de calitate.

În concluzie, STEAM nu reprezintă doar o modă educațională, ci o încercare de a adapta școala la realitățile unei lumi aflate în continuă schimbare.

Deși implementarea sa presupune anumite dificultăți și necesită investiții importante, beneficiile pe termen lung sunt incontestabile. Prin îmbinarea științei, tehnologiei, ingineriei, artelor și matematicii, educația STEAM contribuie la formarea unor persoane creative, competente și pregătite să facă față provocărilor viitorului.

Astfel, această abordare poate fi considerată una dintre cele mai promițătoare direcții pentru dezvoltarea educației moderne.

***Bibliografie*:**

- *Yakman, G. (2008). STEAM Education: An Overview of Creating a Model of Integrative Education. Virginia Polytechnic Institute and State University.*
- *Quigley, C. F., & Herro, D. (2016). „Finding the Joy in the Unknown: Implementation of STEAM Teaching Practices in Middle School Science and Math Classrooms”. Journal of Science Education and Technology, 25(3), 410–426.*
- *Land, M. H. (2013). „Full STEAM Ahead: The Benefits of Integrating the Arts Into STEM”. Procedia Computer Science, 20, 547–552.*
- *Sousa, D. A., & Pilecki, T. (2013). From STEM to STEAM: Using Brain-Compatible Strategies to Integrate the Arts. Corwin Press.*
- *Perignat, E., & Katz-Buonincontro, J. (2019). „STEAM in Practice and Research: An Integrative Literature Review”. Thinking Skills and Creativity, 31, 31–43.*

DISEMINARE PROIECT ERASMUS *STUDENT GROUP MOBILITY*

Profesor Costinela-Elena Panainte
Liceul Tehnologic „I.C. Petrescu”, Stâlpeni

Proiectele europene de mobilitate de grup pentru elevi (în special cele finanțate prin programul Erasmus+) au un rol esențial în modernizarea educației, facilitând dezvoltarea personală, profesională și socială a tinerilor. Acestea nu reprezintă doar o oportunitate de călătorie, ci un spațiu educațional alternativ care completează școala tradițională.

În prezent, școala este chemată să răspundă multiplelor provocări contemporane, să ofere copiilor un spațiu de învățare prietenos, deschis către comunitate, spațiu în care sunt furnizate cunoștințe, abilități și deprinderi pe care ei să le folosească în dezvoltarea personală viitoare. Aceste cerințe pot fi realizate doar de către dascăli bine pregătiți, preocupați de o permanentă perfecționare.

O modalitate de perfecționare deosebită o reprezintă programul Erasmus+, prin care Uniunea Europeană sprijină educația, formarea, tineretul și sportul în Europa. Programul Erasmus+ oferă oportunități de formare și dezvoltare pentru diverse categorii de persoane și organizații, promovând dezvoltarea durabilă a partenerilor din domeniul învățământului.

Fiecare mobilitatea a produs o efervescență fără precedent în școala noastră: selecția participanților, pregătirea lingvistică si pedagogică, primul zbor cu avionul pentru unii dintre colegi, prima vizită într-o școala europeană, primele diseminări publice și workshopuri etc. Toate acestea au generat în școală o cultura pozitivă a grupului și o altă formă de valorizare a fiecărui participant.

Experiența acumulată în cadrul cursurilor de formare a fost implementată direct la clasele de elevi cu care profesorii lucrează și va contribui la promovarea imaginii școlii noastre în comunitate și internaționalizarea experiențelor de învățare.

Activitatea la care am participat ca profesor însoțitor al unui grup de 12 elevi de gimnaziu, alături de o colegă, s-a desfășurat în Malaga, Spania, în perioada 09-13 martie 2026.

După câteva activități de cunoaștere bine selectate, grupul de elevi a vizitat școala pentru a lua contact cu infrastructura, deoarece aceasta joacă un rol esențial în mediul de învățare: locația, ambianța, facilitățile și utilitățile: bibliotecă, săli de clasă, săli multifuncționale, spații de lucru, săli de sport, curtea școlii, vestiare etc

Elevii noștri au participat la activitățile/lecțiile desfășurate în școala parteneră alături de elevii spanioli.

Participarea la mobilitate i-a ajutat pe elevi să descopere sensul real al expresiei „learning by doing”. În atelierele tematice, în activitățile de formare și în interacțiunea cu elevii spanioli, elevii noștri au avut ocazia să-și pună în valoare cunoștințele profesionale și lingvistice. Comunicarea în limba engleză, adaptarea la un alt mediu educațional și lucrul în echipe multiculturale au reprezentat adevărate provocări, dar și pași importanți spre formarea lor ca tineri europeni responsabili și autonomi.

Elevii și-au îmbunătățit abilitățile de comunicare (în special în limbi străine), gândirea critică, adaptabilitatea la medii noi și spiritul de echipă.

Pentru mulți dintre participanți, a fost prima experiență în afara țării, iar contactul cu o altă cultură a însemnat o deschidere spre toleranță, respect și înțelegerea diversității. Elevii au învățat să se descurce singuri, să respecte reguli comune, să lucreze eficient într-un context internațional și să își exprime opiniile într-un mod constructiv.

Relația profesor-elev s-a consolidat, devenind una bazată pe încredere reciprocă și cooperare. Mobilitatea a oferit contextul perfect pentru a cultiva competențe transversale precum responsabilitatea, spiritul civic, empatia și gândirea critică.

După-amiezile au fost rezervate vizitelor culturale, explorând orașul și împrejurimile.

La final, atât elevii și cadrele didactice au participat la ceremonia de certificare și au încheiat mobilitatea în școala spaniolă.

La întoarcerea în țară, elevii au adus cu ei nu doar amintiri frumoase, ci și o perspectivă nouă asupra propriei formări. Mulți și-au exprimat dorința de a continua studiile, de a se implica în proiecte europene și de a împărtăși colegilor experiența trăită.

DISEMINARE CURS ERASMUS ”FACING DIVERSITY: INCLUSIVE EDUCATION STRATEGIES FOR STUDENTS WITH FEWER OPPORTUNITIES”

Profesor Sorin-Lucian Panainte
Profesor Irina-Emilia Cornea
Liceul Tehnologic „I.C. Petrescu”, Stâlpeni

În perioada 30 martie – 3 aprilie 2026, reprezentanții Liceului Tehnologic „I.C. PETRESCU”, Stâlpeni au participat la cursul ”FACING DIVERSITY: INCLUSIVE EDUCATION STRATEGIES FOR STUDENTS WITH FEWER OPPORTUNITIES”, desfășurat în Senglea, Malta, o experiență valoroasă dedicată construirii unui mediu școlar incluziv.

Activitățile au vizat înțelegerea conceptelor de cultură, multiculturalism și interculturalitate, precum și identificarea modalităților prin care fiecare elev poate fi integrat și valorizat într-o clasă diversă. Am descoperit că incluziunea înseamnă, înainte de toate, acceptare, respect și „unitate în diversitate”.

Am avut oportunitatea de a vizita St. Margaret College din Birgu, unde am observat exemple concrete de bune practici: clase cu efective reduse, sprijin individualizat și o echipă dedicată fiecărui elev.

Am aprofundat și teoria „icebergului cultural”, care ne ajută să înțelegem mai bine valorile și comportamentele celor din jur, atât în viața personală, cât și în activitatea didactică.

Schimbul de experiență cu profesori din alte țări ne-a oferit perspective noi și idei valoroase pentru dezvoltarea unei școli moderne și incluzive.

Pe lângă activitățile educaționale, am descoperit cultura și frumusețea Maltei: Senglea, Valletta, Mdina, Rabat, Blue Grotto și multe alte locuri impresionante.

Această mobilitate reprezintă un pas important în dezvoltarea profesională și în îmbunătățirea actului educațional din școala noastră.

Ce este cultura? Ce nu este cultura? Multiculturalism sau interculturalism? Ce înseamnă să ai o clasă multiculturală ? Ce poți face într-un mediu cultural pentru a include toți elevii? Acestea au fost unele dintre întrebările la care am avut de răspuns. Totul s-a bazat pe un exercițiu de cunoaștere și de recunoaștere a valorilor interculturale-participanții au format grupuri a câte trei persoane care nu se cunoșteau între ele și au răspuns la aceste întrebări folosind cravate din carton.

Rezultatul: cultura este diversitatea acceptare valorizare nondiscriminare, a fi „uniți în diversitate”, sloganul Uniunii Europene.

Și pentru că doar teoria nu este suficientă am vizitat școala St.

Margaret College din Birgu, o școală cu aproximativ 80 de elevi de diferite naționalități și unii cu nevoi speciale. Am fost întâmpinați de directorul adjunct și de managerul unității. Grădinița începe de la doi ani și se finalizează la patru ani. De la cinci ani elevii încep clasa pregătitoare.

Cel mai important lucru pentru incluziune este reprezentat de faptul că o clasă are maxim 12 elevi. Predarea este asigurată de un profesor alături de care lucrează doi profesori itineranți și de sprijini, cu elevii care au nevoie de ajutor inclusiv față în față.

Teoria Icebergului o teorie pe care o putem folosi atât în viața de adult cât și să o aplicăm la clasă. Ce avem la baza unui iceberg cultural? Valorile culturale și propriile presupuneri apoi valori care ne definesc în viața de zi cu zi și, în final, vârful ceea ce se vede- normele, legile, credințele după care ne ghidăm în viață.

Participarea la cursurile de formare din cadrul proiectelor Erasmus+ reprezintă o oportunitate extraordinară de restart profesional și personal pentru cadrele didactice. Dincolo de componenta administrativă a unui proiect, impactul real se resimte direct în sala de clasă și în starea de bine a profesorului.

Cursurile pun accent pe învățarea experiențială (learning by doing). Profesorii deprind tehnici moderne precum Project-Based Learning (învățarea bazată pe proiecte), tehnici de storytelling, jocul didactic sau metode non-formale care transformă lecțiile clasice în experiențe captivante.

Formările pe teme digitale oferă instrumente concrete și platforme interactive (de exemplu, pentru crearea de resurse educaționale deschise, postere sau prezentări atractive) care simplifică munca de planificare și fac conținutul mai accesibil pentru elevi.

Profesorii obțin instrumente valoroase pentru a gestiona clase eterogene, integrând cu succes copii cu cerințe educaționale speciale (CES), copii din medii vulnerabile sau facilitând colaborarea într-un mediu multicultural.

În contextul educației moderne și al proiectelor de formare Erasmus+, incluziunea nu înseamnă doar a aduce toți copiii în aceeași sală de clasă, ci a crea un mediu în care fiecare elev se simte valorizat, înțeles și capabil să reușească, indiferent de provocările sale.

Fie că vorbim despre elevi cu cerințe educaționale speciale (CES), copii

din medii socio-economice vulnerabile, minorități sau elevi care se confruntă cu bariere lingvistice, abordarea incluzivă transformă diversitatea dintr-o provocare într-o resursă de învățare.

Cursurile internaționale pe tema incluziunii oferă profesorilor exact instrumentele practice de care au nevoie: studii de caz, metode de intervenție în situații de criză, tehnici de lucru cu părinții și modalități concrete de colaborare cu profesorii de sprijin și psihologii școlari.

ROLUL ACTIVITĂȚILOR DE JOB SHADOWING ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR PROFESIONALE ALE CADRELOR DIDACTICE

Profesor psihopedagog Silvia Păduraru
Școala Gimnazială Specială Nr. 1, București

Domeniul psihopedagogiei speciale se află în continuă transformare influențată de digitalizare procesului instructiv-educativ și corectiv-terapeutic precum și de preocuparea constantă a integrării și incluziunii elevilor cu cerințe educaționale speciale. Acest aspect impune necesitatea formării continue a personalului didactic în vederea realizării unui act educațional atractiv și interactiv. Programul Erasmus+ vine să ofere profesorilor oportunități de a participa la experiențe de învățare, atât prin intermediul cursurilor de formare și prin al activitățile de job shadowing, contribuind la consolidarea competențelor profesionale și la schimbul de bune practici .

Impactul pozitiv al activităților de job shadowing asupra dezvoltării profesionale a cadrelor didactice poate fi ilustrat prin experiența de mobilitate desfășurată în cadrul proiectului de acreditare Erasmus+ KA121, anul V de implementare, nr. 2025-1-RO01-KA121-SCH-000319863.
În acest context, un grup de profesori din cadrul Școlii Gimnaziale Speciale Nr. 1 București a participat, în perioada 20–24 aprilie 2026, la o mobilitate de observare profesională desfășurată la Școala Specială „Apostolos Loukas” din Limassol, Cipru. Activitatea a avut ca principal scop observarea unor practici educaționale eficiente pentru sprijinirea dezvoltării fizice, emoționale și cognitive a elevilor cu cerințe educaționale speciale, precum și pentru facilitarea incluziunii acestora.

Interacțiunea cu specialiștii din diverse domenii de intervenție- kinetoterapeuți, profesori logopezi, specialiști în terapie ocupațională sau meloterapie, au oferit un context favorabil de schimb de bune practici. Astfel, abordarea multidisciplinară a nevoilor de dezvoltare a elevilor precum și utilizarea tehnologiile asistive în practica educațională au oferit noi perspective de intervenții educaționale. Un bun exemplu de utilizare eficientă a tehnologiilor asistive în vederea dezvoltării limbajului sau susținerii comunicării cu elevii non verbali a fost programul de comunicare alternativă și augumentativă Grid 3. Acesta poate fi accesat în mai multe limbi de circulație universală și permite comunicarea cu elevii non verbali prin intermediul simbolurilor grafice, a cuvintelor sau propozițiilor scrise, a cuvintelor asociate cu pictograme sau chiar cu ajutorul sintezei vocale.. Există mai multe tipuri de exerciții-de identificare de obiecte, de asociere de obiecte cu acțiuni, exerciții de învățare a relației cauză-efect. Programul Grid 3 este un instrument eficient de implementare a

paradigmei educației incluzive prin creșterea gradului de autonomie personală a elevilor în explorarea și utilizarea mediului de viață.

Un alt exemplu de mijloc eficient de tehnologie asistivă utilizată în procesul corectiv-terapeutic este dispozitivul Mobii 4 care, împreună cu aplicațiile software aferente, reprezintă un instrument de lucru.

Dispozitivul dispune de mai multe tipuri de resurse educaționale integrate și permite, de asemeni, crearea de noi resurse în funcție de necesitățile beneficiarilor. O caracteristică importantă a acestui dispozitiv o reprezintă mobilitatea aparatului, fapt ce-l face foarte util în diferite activități, atât în sala de clasă cât și în sălile specializate de terapie. O altă facilitate importantă acestui dispozitiv o reprezintă capacitatea de proiectare a resurselor educaționale disponibile atât la nivelul unei mese de lucru cât și la nivelul pardoselii unei săli de clasă sau cabinet de terapie. Resursele educaționale integrate în acest instrument interactiv de lucru pot fi utilizate în diferite momente ale activităților precum și pentru învățare sau consolidarea diferitelor tipuri de concepte-forme, culori, mărimi. Viteza și gradul de complexitate al exercițiilor sunt alte aspecte importante ale acestui dispozitiv ce pot fi reglate în funcție de necesitățile elevilor participanți la activități. Faptul că elevii pot păși, ca pe o scenă, pentru a activa elementele interactive ale jocurilor face ca acest instrument de lucru să fie unul interactiv și atractiv.

Un alt aspect important al acestei mobilități de job shadowing l-a reprezentat contextul colaborativ dezvoltat în cadrul unor activități outdoor au fost desfășurate împreună cu elevi din școala de masă din Pano Kivides. Competiția sportivă de bocce-a evidențiat valoarea învățării prin cooperare. Acestă experiență sportivă a contribuit atât la dezvoltarea competențelor motrice cât și la dezvoltarea competențelor sociale și emoționale ale elevilor, într-un cadru relaxat și stimulativ.

Această experiență sportivă a evidențiat rolul colaborării dintre școlile speciale și școlile de masă ce pot constitui contexte de învățare incluzivă, cu impact semnificativ atât asupra dezvoltării elevilor, cât și asupra îmbunătățirii practicilor educaționale ale cadrelor didactice implicate.

O dimensiune importantă a experienței de job shadowing a fost integrarea educației ecologice în activitățile terapeutice, prin realizarea de instrumente muzicale din materiale reciclabile. Utilizarea unor resurse precum recipiente din plastic, semințe, boabe de porumb sau orez a stimulat creativitatea și participarea activă a elevilor cu cerințe edu. De asemenea, stimularea creativității elevilor și dezvoltarea autonomiei personale au fost realizate prin intermediul atelierelor practice de confecționare a lumânărilor și a bijuteriilor din mărgele. Elevii au fost implicați, în în funcție de abilități și interese în diferite etape de lucru pentru realizarea acestor obiecte funcționale sau decorative.

Experiența de învățare din cadrul mobilităților Erasmus+ a evidențiat modul în care instrumentele asistive și augmentative pot fi integrate în terapiile educaționale, contribuind totodată la îmbunătățirea practicilor didactice prin dialog profesional la nivel european și la promovarea incluziunii sociale a elevilor cu cerințe educaționale speciale.

DE LA MOBILITATE LA IMPACT: ACREDITAREA ERASMUS+ SCH ÎN ANUL V LA CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR. 1, BUCUREȘTI

Director, profesor psihopedagog Sorina Marinela Perșinaru
Ambasador Erasmus & profesor psihopedagog Corina Rodica Ionescu
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București

Sunt proiecte care încep cu un formular, cu o idee așezată atent într-un plan, cu obiective, activități, indicatori și termene. Dar sunt și proiecte care, dincolo de toate acestea, încep cu o nevoie profundă: aceea de a crește, de a învăța, de a deschide școala către lume și lumea către școală. Acreditarea Erasmus+, SCH, a Centrului Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București, face parte din această a doua categorie. Este un drum european care nu s-a construit dintr-o dată, ci pas cu pas, an după an, din întâlniri, mobilități, întrebări, emoții, descoperiri și reveniri acasă.

În anul școlar 2025-2026, am parcurs anul V al Acreditării Erasmus+ în domeniul Educație Școlară, în cadrul proiectului nr. 2025-1-RO01-KA121-SCH-000316163, finanțat de Uniunea Europeană. Pentru școala noastră, acest an nu a fost doar o nouă etapă administrativă într-un parcurs european început în 2021. A fost, mai ales, un an al maturizării. Un an în care experiențele acumulate în mobilități au început să se vadă tot mai clar în viața școlii, în felul în care profesorii privesc învățarea, incluziunea, colaborarea, tehnologia, mișcarea, creativitatea și starea de bine.

De multe ori, atunci când vorbim despre Erasmus+, folosim cuvinte mari: internaționalizare, dezvoltare instituțională, competențe, inovare, impact. Toate sunt adevărate și necesare. Dar, în spatele lor, există oameni. Există profesori care pleacă la drum cu emoție, care intră în școli din alte țări, care observă, notează, întreabă, compară, reflectează. Există profesori care revin acasă cu fotografii, cu materiale, cu idei, dar mai ales cu o schimbare subtilă în felul de a fi la clasă. Iar atunci când această schimbare ajunge la elevi, la colegi, la comunitatea școlară, mobilitatea devine impact.

În anul V al acreditării am realizat un număr de 15 mobilități: șase mobilități pentru cursuri de formare, opt mobilități de tip job shadowing și o mobilitate de tip invitat expert. În cifre, acestea pot părea simple rezultate de proiect. În realitate, fiecare mobilitate a fost o fereastră deschisă către o altă practică educațională, către o altă cultură profesională, către o altă formă de a înțelege copilul, școala și rolul profesorului.

Un prim capitol important al acestui an a fost cursul „Introduction to STEAM Education: Engaging Every Learner”, desfășurat la Erasmus

Centre Seville, în Sevilla, Spania. Trei cadre didactice ale școlii noastre au avut ocazia să exploreze principiile educației STEAM, să înțeleagă rolul abordărilor interdisciplinare și să descopere metode prin care știința, tehnologia, ingineria, arta și matematica pot deveni mai apropiate de elevi. Pentru o școală de educație incluzivă, STEAM nu înseamnă doar conținuturi moderne, ci șansa de a crea contexte de învățare accesibile, concrete, vizuale, practice și motivante.

La Sevilla, învățarea a însemnat proiectare de lecții interdisciplinare, strategii bazate pe investigare, utilizarea unor instrumente tehnologice și reflecție asupra evaluării. Dar, dincolo de structura cursului, a însemnat și un exercițiu de imaginație profesională: cum putem face ca fiecare elev să fie implicat? Cum putem transforma curiozitatea în motor al învățării? Cum putem aduce în sala de clasă activități prin care elevii cu cerințe educaționale speciale să descopere, să construiască, să testeze, să colaboreze și să se bucure de reușită?

Un alt moment cu o puternică încărcătură profesională și emoțională a fost cursul „Learning in Motion: Exploring the Link Between Movement, Play, and Academic Success”, desfășurat la Body Mind Academy, prin Europass Teacher Academy, la Copenhaga, în Danemarca. Acolo, trei cadre didactice din școala noastră au intrat într-o experiență de formare în care corpul, mintea, jocul și învățarea au fost privite împreună. Pentru noi, acest curs a fost mai mult decât o formare. A fost o reamintire a faptului că elevii nu învață doar stând nemișcați, ascultând și reproducând, ci învață prin mișcare, prin relație, prin joc, prin emoție și prin sens.

Formatorii de la Body Mind Academy (Europass Teacher Academy) ne-au vorbit despre școli fericite, despre limbajul comun al stării de bine, despre forțe de caracter, despre comunități de învățare, despre recunoaștere și despre bucuria de a fi împreună. Activitățile au pus accent pe legătura dintre mișcare, joc și succes academic, pe strategii de creștere a motivației, pe activități outdoor, pe învățare activă și colaborativă. Am înțeles încă o dată că, în educația specială și incluzivă, corpul poate deveni punte către atenție, comunicare, reglare emoțională și participare. Un gest, un joc, o pauză activă, un exercițiu de respirație sau de mișcare pot schimba dinamica unei lecții și pot aduce un copil mai aproape de învățare.

Job shadowing-ul a constituit o altă dimensiune esențială a anului V. În Malta, la Maria Regina College Mosta Secondary School, două cadre didactice au observat practici educaționale incluzive, activități pentru elevi cu nevoi speciale, lecții adaptate, activități de educație ecologică și colaborarea dintre departamente. Experiența din Malta a pus în lumină importanța organizării școlare, a colaborării între profesioniști și a implicării elevilor în viața școlii. Am privit, prin ochii colegilor noștri, o școală în care

incluziunea nu era doar o formulare, ci un mod de lucru, o atenție constantă la nevoile elevilor și la posibilitățile lor reale de participare.

În Cracovia, la Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 im. Jana Matejki, alte două cadre didactice au descoperit un sistem complex de sprijin pentru elevii cu dizabilități intelectuale și cerințe educaționale speciale. Atelierele practice, activitățile de gătit și confecționare, lecțiile de limba engleză, activitățile extracurriculare, facilitățile de tip internat, terapiile Warnke și sesiunile de biofeedback au conturat imaginea unei educații care depășește granițele orei de curs. Acolo, educația a fost privită holistic, ca îngrijire, învățare, autonomie, sprijin emoțional și pregătire pentru viață.

Un schimb cu totul special s-a conturat în relația cu Colegio Público de Educación Especial Segeda din Calatayud, Zaragoza, Spania, unde job shadowing-ul a adus o altă perspectivă asupra educației speciale. Observarea lecțiilor pe grupe de vârstă diferite, întâlnirile cu specialiști, intervențiile logopedice, activitățile de fizioterapie, lecțiile de muzică și educație fizică adaptate au arătat cât de importantă este colaborarea interdisciplinară. Fiecare specialist aduce o piesă din puzzle-ul dezvoltării copilului, iar școala devine locul în care aceste piese se așază împreună cu răbdare, competență și grijă. Dar frumusețea acestei colaborări a fost dată de reciprocitate: patru cadre didactice din școala parteneră au realizat, la rândul lor, o mobilitate de tip job shadowing în școala noastră, în perioada 11-15 mai 2026. Astfel, experiența nu a mai fost doar una de observare, ci un real schimb profesional, o întâlnire între două comunități școlare care au avut curajul să învețe una de la cealaltă.

Din nou în Polonia, de această dată la Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa nr 1 din Varșovia, unde două cadre didactice ale școlii noastre au participat la o mobilitate de tip job shadowing, observând lecții de engleză, geografie, matematică, muzică, biologie, dans, fizică, istorie și educație timpurie, cu accent pe strategii diferențiate, incluziune, metode nonformale și utilizarea tehnologiei.

Un capitol deosebit al anului V a fost prezența invitatului expert Michał Siwkowski din Polonia, profesor de limba engleză, ambasador regional eTwinning, expert Erasmus+ și specialist cu experiență în educație incluzivă, tehnologii emergente și utilizarea inteligenței artificiale în sprijinul elevilor cu cerințe educaționale speciale. Sesiunea de formare „Future-Ready Teaching: Inclusion, Creativity and AI in Education”, desfășurată în perioada 27-29 octombrie 2025, a reunit 24 de cadre didactice ale școlii noastre într-un dialog viu despre viitorul educației.

Timp de trei zile, am discutat despre inteligența artificială în educație, despre instrumente digitale, etică, siguranța datelor, drepturi de autor și utilizarea AI în sprijinul elevilor cu CES. Am explorat creativitatea prin storytelling, teatru, escape rooms, podcasturi, filme,

benzi desenate și proiecte STEAM. Am revenit apoi la esența școlii noastre: educația specială și incluziunea. Am vorbit despre autism, ADHD, dizabilități intelectuale, tehnologii asistive, individualizare, învățare multisenzorială și adaptarea lecțiilor. A fost o experiență intensă, în care viitorul nu a părut îndepărtat, ci foarte aproape de noi, intrând în școală prin întrebări concrete: cum folosim tehnologia cu sens? Cum păstrăm omul în centrul educației digitale? Cum facem ca inovația să fie cu adevărat incluzivă?

Dar impactul unui proiect Erasmus+ nu se măsoară doar în plecări și reveniri, ci mai ales în ceea ce se întâmplă după întoarcerea acasă. În anul V, diseminarea și transferul de bune practici au devenit parte firească a vieții școlii. Participanții la cursuri de formare din anii anteriori și din anul curent au susținut workshopuri pentru colegi, transformând experiențele europene în contexte de învățare pentru întreaga comunitate profesională.

Workshopul „Educație 5.0: transformare prin STEAM” a adus împreună 21 de cadre didactice într-o experiență de învățare activă. Am vorbit despre STEM și STEAM, despre abordarea holistică, despre femei care au schimbat lumea prin STEAM, despre modelul 5E și învățarea bazată pe investigare. Dar, mai ales, am experimentat. Am descoperit indicii, am programat roboței BEE-BOT, am lucrat cu zaruri, am folosit coduri QR și am simțit că educația 5.0 nu este un concept abstract, ci o schimbare care poate începe într-o sală de clasă, cu profesori curioși și deschiși.

Workshopul „Educație incluzivă: toți copiii sunt speciali” a fost o invitație la reflecție asupra felului în care putem construi lecții în care fiecare elev să se simtă văzut, valorizat și implicat. Am discutat despre principiile Universal Design for Learning, despre adaptarea predării la ritmuri și stiluri diferite de învățare, despre strategii de creștere a implicării elevilor. Activitatea practică, în care participanții au construit structuri folosind spaghete, o bezea, bandă adezivă și sfoară, a devenit o metaforă frumoasă a incluziunii: reușita se construiește prin colaborare, încercare, eroare, ajustare și încredere.

Workshopul „Metode non-formale în context formal: strategii pentru succesul elevilor” a adus în prim-plan jocul, colaborarea și mișcarea. Am experimentat metode precum Find Your Group, Jigsaw și Country Race și am redescoperit energia unei învățări care implică mintea, corpul și relația cu ceilalți. Într-o școală incluzivă, metodele non-formale nu sunt doar activități plăcute, ci căi de acces către învățare pentru elevi care au nevoie de experiențe concrete, dinamice și motivate afectiv.

În paralel, cele 14 activități demonstrative susținute de participanții la cursuri și la mobilitățile de tip job shadowing au adus în clase și în spațiile școlii metode, instrumente și perspective noi. Fiecare activitate demonstrativă a însemnat o punere în practică a unei idei aduse din mobilitate. Fiecare coleg care a împărtășit a

devenit, la rândul său, formator pentru ceilalți. Astfel, proiectul nu a rămas al celor care au plecat, ci a devenit al întregii școli.

O altă direcție de impact a fost consolidarea legăturii dintre Erasmus+ și eTwinning. Pentru noi, această sinergie este firească: Erasmus+ aduce întâlnirea directă, mobilitatea, schimbul de experiență în spații europene, iar eTwinning prelungește colaborarea în mediul digital, o face accesibilă elevilor și profesorilor, o transformă în proiecte, produse, campanii și comunități de învățare. Proiectul eTwinning „Digital Citizens: Together in a Digital World”, coordonat de Michał Siwkowski din Polonia și derulat în parteneriat cu școli din Ungaria și Turcia, a continuat această deschidere europeană și a adus în prim-plan cetățenia digitală, colaborarea internațională și responsabilitatea în mediul online.

Premiile și recunoașterile obținute confirmă faptul că drumul nostru european are vizibilitate și consistență. Premiul obținut în cadrul Campaniei Naționale pentru elevi și profesori – Ziua Europei 2026, premiul special în campania „eTwinning & Erasmus+ Days”, Certificatul Național de Calitate și Certificatul European de Calitate pentru proiectul „AI Symphony of Emotions”, precum și Premiul al III-lea la concursul regional „Made for eTwinning – Proiecte internaționale de succes” sunt repere ale unei munci colective. Ele vorbesc despre elevi implicați, despre profesori creativi, despre colaborări vii și despre dorința de a face educația mai aproape de lumea în care trăim.

Tot în sfera impactului se înscriu și cele două proiecte incluse în Calendarul Proiectelor de Educație Extrașcolară Municipale al ISMB-2026: „ArtECO SchoolMade”, ediția a IV-a, în domeniul ecologie și protecția mediului, și „Creativitate și prietenie”, ediția I, în domeniul cultural-artistic, arte vizuale. Aceste proiecte arată că ceea ce învățăm prin Erasmus+ se întoarce în școală sub formă de inițiative, concursuri, activități și oportunități pentru elevi. Eco-educația, creativitatea, prietenia și incluziunea devin astfel direcții concrete de acțiune.

Anul V a fost și anul în care școala noastră a continuat să își consolideze identitatea europeană prin inițiative, recunoașteri și evenimente care au adus împreună experiențe, parteneri și bune practici. Titlul de Școală Europeană 2025, al treilea obținut de instituția noastră, statutul de Școală eTwinning 2026, prezența pe harta evenimentelor Erasmus Days prin Erasmus Cafe, implicarea în inițiativa Pădurea Erasmus și parteneriatul la Simpozionul municipal „Includere și diversitate prin proiecte europene” sunt repere ale unui parcurs coerent și asumat. În aceeași direcție se înscrie și organizarea Simpozionului Național cu participare internațională „De la experiență la impact: proiecte Erasmus+ și eTwinning în dezvoltarea școlii”, un eveniment prin care școala noastră a creat un spațiu de dialog, reflecție și diseminare a bunelor practici din proiectele europene. Alături de noi au fost managerii cursurilor de formare

la care cadrele didactice ale școlii au participat în anul V al acreditării, precum și invitați din partea ASMP, ANPCDEFP, ambasadori Erasmus+ și eTwinning, coordonatori de proiecte europene și cadre didactice care au împărtășit experiențe valoroase și rezultate relevante. Toate aceste momente nu reprezintă doar diplome, mențiuni sau activități punctuale, ci dovezi că școala noastră a ales să rămână conectată, activă și vizibilă în comunitatea educațională europeană, transformând experiențele dobândite în impact real pentru elevi, profesori și parteneri.

Privind înapoi la anul V al Acreditării Erasmus+, îmi dau seama că firul roșu al tuturor activităților a fost transformarea experienței în impact. Am plecat pentru a învăța, dar ne-am întors pentru a schimba. Am observat școli, cursuri, specialiști, metode și comunități, dar am revenit cu întrebarea esențială: ce putem face mai bine pentru elevii noștri? Am descoperit instrumente digitale, metode STEAM, strategii incluzive, abordări non-formale, activități bazate pe mișcare și joc, modele de colaborare internațională, dar adevărata valoare a acestor descoperiri s-a văzut atunci când ele au început să intre în clase, în ateliere, în workshopuri, în proiecte și în dialogul dintre colegi.

În calitate de membrii ai echipei de proiect, credem că unul dintre cele mai frumoase daruri ale Erasmus+ este acela că ne scoate din obișnuință. Ne duce în alte școli pentru ca, la întoarcere, să o vedem mai clar pe a noastră. Ne pune în fața altor sisteme educaționale pentru ca să înțelegem mai profund propriile noastre provocări. Ne apropie de profesori din alte țări pentru ca să descoperim că, dincolo de diferențe, avem aceleași întrebări, aceleași griji și aceeași dorință de a face bine copiilor.

Anul V se încheie cu multe rezultate, dar mai ales cu sentimentul că drumul nostru continuă. Experiențele din Malta, Polonia, Spania, Danemarca, sesiunile de formare, workshopurile, activitățile demonstrative, proiectele eTwinning și recunoașterile obținute nu sunt puncte finale, ci temelii pentru ceea ce urmează. În anul VI al Acreditării Erasmus+, vom merge mai departe cu aceeași credință că educația incluzivă are nevoie de deschidere, curaj, colaborare și învățare continuă.

Pentru Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București, Erasmus+ nu este doar un proiect. Este o poveste despre oameni care învață împreună, despre profesori care se întorc acasă mai bogați profesional și sufletește, despre elevi care primesc șanse noi prin fiecare idee bună adusă în clasă. Este povestea unei școli care a înțeles că mobilitatea devine cu adevărat valoroasă atunci când se transformă în impact. Iar această poveste merge mai departe, cu anul VI, cu noi drumuri europene, cu noi parteneri, cu noi întrebări și, suntem siguri, cu noi răspunsuri frumoase pentru educația incluzivă.

ÎN VIZITĂ LA CAMBRIDGE SCHOOL

Profesor de psihopedagogie specială Antonița Popa
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București

Încă din anii copilăriei, de când am început să pătrundem în tainele cunoașterii, am fost curioasă să descopăr cum arată și cum funcționează o școală Cambridge. Mi-am dorit să aflu ce și cum învață elevii, ce metode utilizează profesorii și ce principii educaționale stau la baza unei astfel de instituții.

Această oportunitate s-a concretizat în luna martie a acestui an, prin participarea la o mobilitate de tip Job Shadowing, organizată în cadrul Proiectului de Acreditare Erasmus+, domeniul Educație Școlară, anul V, nr. 2025-1-RO01-KA121-SCH-000316163. Instituția-gazdă a fost Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa nr 1 – Bilingual Primary School No. 1, din Varșovia, Polonia.

Mobilitatea a avut ca obiectiv principal consolidarea competențelor profesionale în domeniul educației incluzive, prin observarea directă a unor practici educaționale europene, schimbul de experiență și analiza comparativă a sistemelor de învățământ.

Programul a debutat cu primirea oficială în cadrul instituției-gazdă și cu prezentarea modului de organizare și funcționare a școlii. Activitățile de observare la clasă ne-au oferit posibilitatea de a analiza metode didactice centrate pe elev, strategii activ-participative și abordări nonformale integrate în procesul educațional.

Un moment important al mobilității l-a reprezentat participarea la conferința „Every Student Can Shine – Cambridge Strategies for Diverse Learners”, dedicată strategiilor educaționale adaptate diversității elevilor. Temele abordate au evidențiat importanța valorizării potențialului fiecărui copil, precum și necesitatea construirii unui mediu de învățare sigur, motivant și incluziv.

Experiența ne-a oferit o înțelegere mai clară a modului în care este organizată școala poloneză și a rolului pe care activitățile extracurriculare îl au în dezvoltarea și incluziunea elevilor. Totodată, mobilitatea ne-a determinat să reflectăm asupra punctelor comune dintre școala noastră, în care învață elevi cu cerințe educaționale speciale, și instituția vizitată, o școală orientată spre performanță academică.

Dincolo de diferențele dintre cele două contexte educaționale, am identificat o valoare comună esențială: preocuparea pentru starea de bine a elevului. Atât în școala noastră, cât și în cea vizitată, elevii sunt încurajați să petreacă timp de calitate la școală, să învețe într-un climat de siguranță

emoțională și să participe activ la propriul proces de formare.

Un aspect care ne-a impresionat a fost răbdarea cu care profesorii așteptau răspunsurile elevilor. Copilul nu era presat să ofere imediat un răspuns, ci era ghidat prin întrebări ajutătoare și provocatoare, astfel încât să ajungă singur la cea mai potrivită soluție. Dialogul dintre profesor și elev devenea, astfel, un autentic joc al descoperirii, menit să stimuleze curiozitatea, încrederea și gândirea critică.

Această abordare ne-a reconfirmat faptul că, în procesul de dezvoltare a copilului, performanța nu reprezintă singurul criteriu de reușită. La fel de importantă este experiența trăită de elev în școală: bucuria de a învăța, libertatea de a pune întrebări, curajul de a greși și plăcerea de a descoperi lumea.

Participarea la această mobilitate Erasmus+ a reprezentat o experiență valoroasă de învățare, reflecție și dezvoltare profesională. Observarea unor modele educaționale europene ne-a oferit repere noi și ne-a motivat să continuăm promovarea unei educații centrate pe elev, incluzive și adaptate nevoilor fiecărui copil.

EXPERIENȚA MEA ÎN CADRUL MOBILITĂȚII ERASMUS+ DIN MALAGA, SPANIA

Educatoare Mădălina Scarlet
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 37, Brăila

În perioada 11–15 mai 2026, am avut oportunitatea de a participa la o mobilitate Erasmus+ desfășurată în Malaga, Spania, în cadrul proiectului Digitalizarea - ultima frontieră, anul V financiar. Tema principală a cursului de formare a fost utilizarea inteligenței artificiale în educație, un subiect de mare actualitate, care mi-a oferit ocazia să descopăr noi metode de lucru și să îmi dezvolt competențele profesionale.

Încă din prima zi, atmosfera a fost una deschisă și prietenoasă. Colegii și-au prezentat instituțiile din care provin și specificul activității desfășurate. La rândul meu, am prezentat grădinița în care îmi desfășor activitatea și am împărtășit experiențe legate de procesul educațional. De asemenea, am făcut cunoștință cu viitorii colegi și cu coordonatoarea cursului. În cadrul unei prezentări dedicate înțelegerii inteligenței artificiale în educație, am aflat cum pot fi integrate noile tehnologii în activitatea didactică și cum acestea pot sprijini dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. La finalul zilei, am înțeles că inteligența artificială poate deveni un instrument valoros atunci când este utilizată responsabil și în beneficiul procesului educațional.

A doua zi a fost dedicată cunoașterii reciproce și colaborării. Am realizat o prezentare personală pe platforma Padlet, prin care am împărtășit informații despre experiența și activitatea mea profesională. Totodată, am discutat despre modul în care inteligența artificială poate transforma metodele de predare și poate contribui la crearea unor activități mai atractive și mai eficiente pentru copii. În cadrul exercițiilor practice, am creat propriile scenarii de învățare cu ajutorul instrumentelor bazate pe AI, descoperind noi posibilități de adaptare a conținutului educațional la nevoile fiecărui copil.

În cea de-a treia zi, am aprofundat utilizarea platformei ChatGPT și am învățat cum poate fi folosită în activitatea didactică. Am explorat modalități de generare a conținutului educațional, de redactare a materialelor pentru clasă și de traducere rapidă a textelor în diferite limbi. De asemenea, am descoperit platforma Gemini, cu ajutorul căreia am generat povești pentru copii, și aplicația Suno, care ne-a permis să creăm cântece educative adaptate activităților din grădiniță. Această experiență mi-a demonstrat că tehnologia poate deveni un sprijin important în realizarea unor resurse creative și captivante.

A patra zi a avut un caracter

practic și aplicativ. Am realizat proiecte de activitate care au inclus sarcini diferențiate pentru copiii cu nevoi speciale și am elaborat fișe de lucru adaptate acestora. În plus, am învățat să creez exerciții, teste și diverse materiale educaționale cu ajutorul inteligenței artificiale. Un aspect deosebit de interesant a fost analiza limitelor ChatGPT. Prin diferite exerciții și întrebări provocatoare, am observat că, deși este un instrument foarte util, informațiile oferite trebuie întotdeauna verificate și analizate critic.

În ultima zi a cursului, am descoperit cum pot fi realizate prezentări cu ajutorul ChatGPT și am discutat despre oportunitățile pe care inteligența artificială le oferă în educație. În același timp, am abordat aspecte esențiale legate de protecția datelor personale și de utilizarea responsabilă a tehnologiei. Am învățat cum pot fi creați mentori virtuali și cum poate fi folosit AI într-un mod etic și sigur, fără a înlocui rolul educatorului, ci completându-l.

În urma acestei mobilități, am dobândit numeroase competențe utile pentru activitatea mea profesională. Am învățat să creez proiecte de activitate care conțin sarcini diferențiate, să realizez materiale educaționale îmbogățite cu imagini, sunete și texte argumentative și să folosesc inteligența artificială pentru generarea de cărți, teste, fișe de lucru și melodii. De asemenea, mi-am dezvoltat abilitățile de realizare a prezentărilor cu ChatGPT și Padlet, am învățat să traduc texte mai rapid și mai eficient și să identific diferențele dintre informațiile reale și cele generate automat de inteligența artificială. Un alt lucru valoros pe care l-am învățat a fost să consult mai multe surse și să verific informațiile înainte de a le utiliza în activitatea didactică.

Participarea la această mobilitate Erasmus+ a reprezentat o experiență deosebit de valoroasă pentru mine. Pe lângă cunoștințele și competențele dobândite, am avut ocazia să schimb idei cu profesori din alte țări, să descopăr noi perspective asupra educației și să înțeleg mai bine modul în care tehnologia poate contribui la dezvoltarea procesului de învățare. La finalul cursului am obținut un certificat care atestă participarea și competențele dobândite.

CONECTĂM LUMEA DIGITALĂ CU ÎNVĂȚAREA ÎN AER LIBER: O EXPERIENȚĂ ERASMUS+

Director, profesor psihopedagog Teodora-Ramona Stănescu
Profesor psihopedagog Elena-Ana Stamin
Școala Gimnazială Specială Nr. 1, București

În perioada 1 iunie 2025 - 31 august 2026, Școala Gimnazială Specială Nr.1 din București derulează Proiectul Erasmus+ **Nr. 2025-1-RO01-KA121-SCH-000319863,** anul V Acreditare. Proiectul are ca obiective formarea a 16 profesori în vederea integrării în procesul de predare-învățare-evaluare și terapie a activităților în aer liber (tip outdoor), în maxim 2 ani; precum și utilizarea de către cadrele didactice a unor terapii integrative în activitățile educative și terapeutice pentru îmbunătățirea calității educației și terapiei elevilor cu CES.

Elevii cu CES au nevoi educaționale variate și complexe care nu pot fi satisfăcute doar prin metodele tradiționale de predare. Terapiile integrative multisenzoriale sunt esențiale mai ales pentru elevii cu dizabilități mintale grave, severe și/sau asociate, deoarece le permit să învețe prin implicarea mai multor simțuri (auz, văz, miros, gust, atingere).

Aceste metode sunt eficiente în cazul elevilor cu dizabilități, deoarece facilitează procesul de învățare prin stimularea diferitelor canale senzoriale. Activitățile desfășurate în aer liber, combinate cu strategii multisenzoriale, oferă un cadru dinamic și stimulativ care încurajează participarea activă a elevilor și reduce stresul sau anxietatea asociată cu învățarea. Activitățile de grup în aer liber (de tip outdoor) favorizează interacțiunea socială și dezvoltarea abilităților de comunicare.

Aceste activități ajută elevii să își exprime emoțiile, săcolaboreze cu colegii lor și să învețe să își regleze comportamentele într-un mediu mai relaxat și mai puțin formal.

Copiii cu cerințe educaționale speciale au nevoie de terapii integrative și de activități educative în afara sălii de clasă pentru a beneficia de o dezvoltare armonioasă și incluzivă. Aceste terapii combină mai multe abordări pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărui copil. Terapiile integrative permit o abordare personalizată, adaptată ritmului fiecărui copil de dezvoltare și învățare.

Prin îmbinarea diferitelor tipuri de terapie, copiii învață să fie mai autonomi în viața de zi cu zi. Integrarea acestor activități în educația copiilor cu dizabilități îi ajută să își atingă potențialul maxim și să fie incluși activ în comunitate.

Pentru atingerea acestor obiective s-au organizat 5 mobilități de formare:

- Fluxul 1: 3 cadre didactice au participat la cursul de formare Outdoor Education, Porto, Portugalia, organizator EDU2 GROW, în perioada 16-20 februarie 2026;
- Fluxul 2: 3 cadre didactice au participat la cursul de formare Outdoor Learning for Social-Emotional Development and Well-being, organizator EUROMENTOR Barcelona, Spania, 23-27 martie 2026;
- Fluxul 3: 4 cadre didactice au participat la activități de tip job shadowing la Eidiko Sxoleio Apostolos Loukas School Limassol, Cipru, în perioada 20-24 aprilie 2026;
- Fluxul 4: 3 cadre didactice au participat la cursul de ICT and Outdoor Teaching and Learning, organizație de primire Europass Teacher Academy, Nisa, Franța, în perioada 4-9 mai 2026;
- Fluxul 5: 3 cadre didactice au participat la activități de tip job shadowing la Colegio Publico de Educacion Especial Segeda, Calatayud, Zaragoza, Spania, 18-22 mai 2026.

În perioada 4-9 mai 2026, am participat la cursul de formare ICT and Outdoor Teaching and Learning, Nisa, Franța, organizația de primire fiind Europass Teacher Academy.

Prezentarea școlilor participanților

Cursul a debutat cu prezentarea activităților săptămânii și activități organizatorice. A continuat apoi cu activități de spargere a gheții: jocuri interactive de intercunoaștere, prezentări ale școlilor participanților. Prima zi s-a încheiat cu activitatea „Mediul meu în aer liber” – reflecție și discuții, împărtășirea experiențelor, gestionarea provocărilor.

Ziua a doua a fost dedicată TIC în educație: TIC ca înlocuitor, augmentare, modificare și redefinire a învățării: modelul SAMR, aplicații și gadgeturi potrivite pentru utilizare în aer liber Instrumente AI: brainstorming, crearea și evaluarea activităților. Am experimentat și realizat activități cu ajutorul aplicației Educoplay

Cum văd eu AI? –Modelarea AI-ului cu ajutorul plastilinei

Ziua a treia a fost dedicată explorării beneficiilor predării și învățării în aer liber: dezvoltarea și crearea de sarcini, interdisciplinaritatea- legătura dintre diferite materii. Am integrat posibile rezultate ale învățării în aer liber în activități creative cu ajutorul aplicațiilor IT (ChatterKid, CapCut, YouCut).

Ziua a patra a fost un prilej de a desfășura activități în aer liber- Vânătoare de Comori în Parcul Phoenix cu ajutorul aplicației Goosechase.

Ziua a cincea ne-a oferit prilejul de a afla modul în care putem integra activitățile în aer liber în sala de clasă. Am identificat avantajele și limitele activităților indoor și outdoor în ceea ce privește: spațiul și mediul, implicarea și motivația, resursele și flexibilitatea, provocările și siguranța sănătății. Am proiectat și creat o lecției pe care o putem realiza cu elevii noștri în aer liber. Am realizat o activitate de vânătoare de comori cu ajutorul aplicației Goosechase. Ziua s-a încheiat cu evaluarea cursului: recapitulare a abilităților dobândite, feedback și discuții, acordarea certificatelor de participare.

Înmânarea certificatelor de participare

Ziua a șasea a fost dedicată activităților culturale- tur cultural oferit de organizatori.

Tur cultural-orașul Nisa

Participarea la cursul ICT and Outdoor Teaching and Learning din cadrul fluxului 4 a avut ca rezultate ale învățării:

- îmbunătățirea competențelor digitale ale cadrelor didactice participante;
- integrarea instrumentelor TIC în predarea și învățarea în aer liber;
- utilizarea spațiului exterior în învățare (pentru a învăța în și din el);
- crearea de sarcini intercurriculare;
- promovarea creativității și interesului pentru activitățile școlare ale elevilor prin implicarea în activitățile outdoor.

Valorificarea rezultatelor învățării din cadrul mobilității fluxului 4 se realizează prin:

- Diseminarea rezultatelor în cadrul școlii și al comunității educaționale: prezentarea rezultatelor învățării și a exemplelor de bune practici în cadrul comisiilor metodice, cercuri pedagogice, workshop-uri, activități demonstrative pentru cadre didactice și părinți;
- Integrarea noilor metode dobândite în cadrul cursului în activitatea cu elevii;
- Elaborarea de resurse educaționale proprii care să integreze TIC în activitatea de predare-învățare: planuri de lecție, fișe de lucru, activități indoor și outdoor; acestea vor fi puse la dispoziția cadrelor didactice din școală;
- Inițiere de proiecte eTwinning cu alți participanți la curs.

Ca instrumente și mijloace de diseminare se utilizează prezentări video, prezentări PPT, ateliere de formare ale cadrelor didactice din unitate care nu au participat la mobilități, activități demonstrative, articole în publicații și reviste ISSN/ISBN, simpozioane, cercuri

pedagogice, postarea materialelor pe site-ul/facebook-ul școlii, precum și crearea site-ul proiectului: https://sites.google.com/view/acreditare-anul-v-speciala1.

Diseminarea rezultatelor proiectului se realizează atât în cadrul organizației noastre, cât și în afara ei. Grupul țintă este format din toate cadrele didactice din unitatea noastră, cât și din cadrele didactice din alte școli speciale și de masă din București si din țară, cu care școala noastră a inițiat diferite parteneriate. De asemenea, din grupul țintă fac parte și părinții elevilor cu CES și alți membrii ai comunității.

Diseminarea rezultatelor învățării și a tehnicilor de lucru învățate în cadrul mobilităților va duce la creșterea calității actului educațional în cadrul Școlii Gimnaziale Speciale Nr. 1.

Participarea la mobilitățile din cadrul proiectului Acreditare Anul V Erasmus + 2025-1-RO01-KA121-SCH-000319863 a dus la înțelegerea practicilor, politicilor și sistemelor de educație din diferite țări, cultivarea respectului reciproc, conștientizarea interculturalității și valorilor educaționale și de formare comune, precum și la dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din școala noastră.

În cazul copiilor cu dizabilități intelectuale, o educație dincolo de băncile și zidurile școlii este mult mai adaptată nevoilor lor. Educația în contexte variate, nonformale duce la o mai bună adaptare la cerințele școlare și la o incluziune socială. Activitățile outdoor reprezintă un context educațional valoros, adaptabil și motivant, care sprijină dezvoltarea globală a elevilor cu dizabilități mintale și contribuie la o educație incluzivă și de calitate.

TRANSFORMARE, INCLUZIUNE ȘI EXCELENȚĂ PRIN PROGRAMUL ERASMUS+

Director, Ambasador Erasmus, profesor psihopedagog Florica Stoica
Profesor Mihaela Iosif
Liceul Special pentru Deficienți de Auz „Sf. Maria”, București

Rezumat

În contextul transformărilor profunde generate de digitalizare, globalizare și necesitatea promovării unei educații incluzive și sustenabile, Programul Erasmus+ reprezintă unul dintre cele mai importante instrumente europene de dezvoltare instituțională. Pentru Liceul Special pentru Deficienți de Auz „Sf. Maria” din București, Erasmus+ a devenit, în ultimii ani, un catalizator al schimbării, contribuind la modernizarea procesului educațional, dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului și creșterea oportunităților de învățare pentru elevii cu deficiențe auditive. Articolul evidențiază modul în care acreditările Erasmus+ și proiectele de cooperare europeană implementate în școală au contribuit la transformarea organizațională, promovarea incluziunii și dezvoltarea unei culturi a excelenței educaționale.

Erasmus+ – o oportunitate de transformare pentru comunitatea educațională „Sf. Maria”

Liceul Special pentru Deficienți de Auz „Sf. Maria” din București este una dintre instituțiile de tradiție din România dedicate educației elevilor cu deficiențe auditive, având misiunea de a asigura accesul egal la educație, dezvoltare personală și integrare socio-profesională pentru copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale. Într-un context educațional aflat într-o continuă schimbare, școala și-a asumat rolul de promotor al incluziunii, inovării și cooperării europene, considerând că fiecare elev trebuie să beneficieze de oportunități reale de învățare și dezvoltare, indiferent de dificultățile cu care se confruntă.

Obținerea acreditărilor Erasmus+ în domeniile Educație Școlară - SCH și Educație și Formare Profesională - VET a reprezentat un moment important în evoluția instituției, oferind cadrul necesar pentru implementarea unei strategii de internaționalizare pe termen lung. Pentru comunitatea noastră școlară, Erasmus+ nu a însemnat doar mobilități și schimburi de experiență, ci un proces continuu de transformare organizațională, de modernizare a practicilor educaționale și de dezvoltare a unei culturi instituționale bazate pe colaborare, învățare și deschidere către spațiul european.

În ultimii ani, elevii și profesorii școlii au avut oportunitatea de a participa la activități internaționale desfășurate în numeroase țări

europene, de a colabora cu instituții de educație specială și organizații cu experiență în domeniul incluziunii și de a descoperi noi perspective asupra procesului educațional. Aceste experiențe au contribuit la dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului, la creșterea încrederii și autonomiei elevilor și la îmbunătățirea serviciilor educaționale oferite beneficiarilor noștri.

Specificul școlii, centrat pe educația elevilor cu deficiențe auditive, a determinat orientarea activităților Erasmus+ către teme precum accesibilitatea educației, incluziunea socială, dezvoltarea competențelor de comunicare, utilizarea tehnologiilor digitale și pregătirea pentru integrarea pe piața muncii. Astfel, fiecare mobilitate, fiecare parteneriat și fiecare proiect european au fost concepute nu doar ca experiențe de învățare, ci ca oportunități reale de a răspunde nevoilor elevilor noștri și de a construi un mediu educațional mai echitabil și mai performant.

Participarea constantă la proiecte Erasmus+ a consolidat vizibilitatea instituției la nivel european și a creat premisele dezvoltării unor parteneriate durabile cu școli, universități și organizații din diferite state membre ale Uniunii Europene. În același timp, a contribuit la formarea unei comunități școlare mai dinamice, mai deschise către schimbare și mai pregătite să răspundă provocărilor educației secolului XXI. Pentru Liceul Special pentru Deficienți de Auz „Sf. Maria”, Erasmus+ a devenit nu doar un program european, ci o componentă esențială a identității și dezvoltării instituționale.

Educația incluzivă – nucleul tuturor activităților Erasmus+

Incluziunea reprezintă una dintre valorile fundamentale promovate de Uniunea Europeană și constituie, totodată, elementul central al activităților desfășurate în cadrul școlii noastre. Toate proiectele Erasmus+ implementate urmăresc crearea unor contexte educaționale accesibile și adaptate nevoilor elevilor cu deficiențe auditive, oferindu-le șanse egale de dezvoltare personală și profesională.

Stagii de practică, DSURC ”Partenija Zografski” Skopje, Macedonia, 01.06-12.06.2026
Acreditare VET, an 5 proiect 2025-1-RO01-KA121-VET-000308848

Mobilitățile elevilor și profesorilor contribuie la dezvoltarea toleranței, respectului pentru diversitate și înțelegerii diferențelor culturale. Participarea elevilor la activități internaționale îi ajută să își depășească barierele de comunicare, să își dezvolte încrederea în sine și să își descopere propriul potențial.

De asemenea, contactul cu alte instituții europene de educație specială permite identificarea și adaptarea unor modele eficiente de incluziune, sprijin și intervenție educațională. Profesorii observă metode inovatoare de predare, terapii specifice și strategii de colaborare cu familiile și comunitatea, contribuind astfel la creșterea calității serviciilor oferite elevilor.

Cooperarea europeană – de la schimb de experiență la inovare educațională

Un element definitoriu al transformării instituționale îl reprezintă participarea școlii la proiecte de cooperare europeană.

Proiectul **„Eco Explorers – Power Up The Green Geniuses: Empowering Kids To Change The World”** urmărește dezvoltarea unui curriculum incluziv privind energia regenerabilă și educația STEM, prin colaborarea cu organizații și instituții din România, Turcia, Portugalia, Austria, Spania și Cehia.

Importanța acestui proiect depășește dimensiunea educației pentru mediu. El oferă elevilor cu deficiențe auditive oportunitatea de a participa activ la activități STEM, domeniu în care accesibilizarea resurselor educaționale reprezintă adesea o provocare. Prin dezvoltarea unui curriculum adaptat, prin activități pilot și prin formarea profesorilor, proiectul contribuie la creșterea interesului elevilor pentru știință și tehnologie și la dezvoltarea competențelor verzi necesare societății viitorului.

În paralel, proiectul **„InclusiVET: Bridging Skills and Accessibility in Vocational Training for the Hearing-Impaired”** răspunde unei nevoi esențiale: facilitarea accesului

Mobilitate de învățare în grup, Krakov, Polonia, 23.03-03.04.2026
Acreditare EDU -SCH, an 5 proiect 2025-1-RO01-KA121-SCH-000325164

persoanelor cu deficiențe auditive la formarea profesională și la piața muncii. Proiectul dezvoltă instrumente digitale inovatoare, vocabular profesional în limbajul semnelor, resurse bazate pe realitate augmentată și realitate virtuală și o platformă de învățare accesibilă.

Prin aceste rezultate, proiectul contribuie la reducerea barierelor de comunicare și la creșterea șanselor de integrare socio-profesională a tinerilor cu deficiențe auditive, promovând în același timp colaborarea dintre instituțiile de educație și mediul economic.

Dezvoltarea profesională a cadrelor didactice – de la formare europeană la inovare educațională

Într-o instituție de învățământ special, dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice reprezintă una dintre condițiile esențiale pentru asigurarea unei educații de calitate. Complexitatea nevoilor educaționale ale elevilor cu deficiențe auditive impune profesorilor nu doar o pregătire de specialitate solidă, ci și capacitatea de a integra permanent metode moderne de predare, instrumente digitale, strategii de incluziune și abordări centrate pe elev.

Prin acreditările Erasmus+ în domeniile Educație Școlară și Educație și Formare Profesională, cadrele didactice ale Liceului Special pentru Deficienți de Auz „Sf. Maria” beneficiază anual de oportunități de formare și schimb de experiență la nivel european. Aceste activități sunt selectate în funcție de nevoile identificate în planul de dezvoltare instituțională și urmăresc îmbunătățirea competențelor pedagogice, digitale, lingvistice și interculturale ale personalului.

Un exemplu relevant îl reprezintă participarea profesorilor la cursul **„Strategies for Preventing and Addressing Bullying”, desfășurat la Sevilla**, **Spania,** unde au fost analizate strategii moderne de prevenire și gestionare a fenomenului de bullying și cyberbullying. Pentru școala noastră, această temă are o importanță deosebită, deoarece elevii cu

Întâlnire finală de proiect, Praga, Cehia, 09.03-13.03.2026

dizabilități se află adesea într-o categorie vulnerabilă, expusă riscului de excludere socială și discriminare. Metodele și instrumentele dobândite în cadrul cursului au contribuit la dezvoltarea unor activități educative și de consiliere care promovează respectul, empatia și siguranța în mediul școlar.

O altă direcție importantă de dezvoltare profesională este reprezentată de promovarea stării de bine și a învățării active. Participarea la cursul „**Learning in Motion: Exploring the Link Between Movement, Play and Academic Success”**, organizat în Copenhaga, a oferit profesorilor oportunitatea de a descoperi metode prin care jocul, mișcarea și activitățile experiențiale pot fi integrate în procesul educațional. Aceste abordări sunt deosebit de valoroase în activitatea cu elevii cu deficiențe auditive, deoarece contribuie la creșterea motivației pentru învățare, la dezvoltarea abilităților de comunicare și colaborare și la îmbunătățirea climatului educațional.

Un impact semnificativ asupra practicilor didactice l-au avut și activitățile de **job shadowing** desfășurate la S**pecial School and Education Centre No. 1 din Cracovia, Polonia.** Observarea directă a activităților educaționale și terapeutice, a colaborării dintre profesori și specialiști și a modului de integrare a tehnologiei în educația elevilor cu cerințe educaționale speciale a oferit exemple concrete de bune practici care pot fi adaptate și implementate în școala noastră. Schimbul de experiență a contribuit la dezvoltarea unei perspective mai largi asupra educației incluzive și asupra rolului cooperării multidisciplinare în sprijinirea elevilor.

Dezvoltarea profesională a personalului este susținută și prin participarea școlii la proiecte europene de cooperare. În cadrul proiectului **„Eco Explorers”**, profesorii sunt implicați în elaborarea și pilotarea unui curriculum incluziv privind energia regenerabilă și educația STEM, dezvoltând competențe în domeniul educației pentru dezvoltare durabilă și al metodelor de predare interdisciplinare. În același timp, proiectul **„InclusiVET”** oferă oportunitatea de a explora soluții inovatoare pentru accesibilizarea educației profesionale a elevilor cu deficiențe auditive prin utilizarea tehnologiilor digitale, a realității augmentate și a realității virtuale.

Un aspect esențial îl reprezintă faptul că beneficiile acestor experiențe nu rămân la nivel individual. Profesorii participanți au responsabilitatea de a disemina rezultatele mobilităților și proiectelor prin workshop-uri, activități metodice, lecții demonstrative și materiale educaționale. În acest fel, competențele dobândite sunt transferate către întreaga comunitate școlară, generând un efect multiplicator și contribuind la dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe învățare continuă și colaborare.

Astfel, dezvoltarea profesională

susținută prin Programul Erasmus+ nu reprezintă doar o oportunitate de perfecționare individuală, ci un proces strategic care contribuie la creșterea calității actului educațional, la modernizarea practicilor didactice și la consolidarea capacității instituției de a răspunde nevoilor elevilor cu deficiențe auditive într-un context educațional european aflat în continuă evoluție.

Impact asupra elevilor și comunității

Poate cel mai important rezultat al participării la Programul Erasmus+ îl reprezintă impactul asupra elevilor. Experiențele internaționale contribuie la dezvoltarea autonomiei, responsabilității și capacității de adaptare la situații noi. Elevii învață să comunice și să colaboreze cu persoane din alte țări, își dezvoltă competențele digitale și interculturale și își formează o perspectivă europeană asupra educației și societății.

În cazul elevilor cu deficiențe auditive, aceste beneficii sunt cu atât mai importante cu cât participarea la activități internaționale contribuie la reducerea sentimentului de izolare și la creșterea încrederii în propriile capacități.

Impactul pozitiv se reflectă și la nivelul părinților și al comunității locale. Familiile observă progresul copiilor, iar comunitatea educațională beneficiază de resurse, parteneriate și exemple de bune practici care contribuie la dezvoltarea unei școli moderne și deschise.

Activitate de formare elevi, Bursa, Turcia, 04.05-08.05.2026

Curs de formare, Viena, Austria, 09.03-13.03.2026

Concluzii

Experiența Liceului Special pentru Deficienți de Auz „Sf. Maria” demonstrează că Programul Erasmus+ poate deveni un veritabil motor al transformării instituționale. Prin mobilități, parteneriate și proiecte de cooperare europeană, școala și-a consolidat capacitatea de a oferi o educație de calitate, adaptată nevoilor elevilor cu deficiențe auditive și cerințelor societății contemporane.

Transformarea, incluziunea și excelența nu reprezintă doar obiective declarate, ci rezultate concrete ale unui proces continuu de învățare, colaborare și inovare. Erasmus+ oferă cadrul în care aceste valori pot fi transpuse în practică, contribuind la construirea unei școli europene moderne, accesibile și orientate spre viitor.

EDUCAȚIA PENTRU SUSTENABILITATE: O VIZIUNE DESPRE VIITOR PRIN ERASMUS+

Profesor educație timpurie Emanuela Turcu
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 37, Brăila

Participarea la cursul Erasmus+ intitulat „Education for Sustainability: Design Tomorrow”, parte a proiectului *„Digitalizarea – ultima frontieră”*, cu numărul de referință 2020-1-RO01-KA120-SCH-000095549 desfășurat în perioada 23-27 februarie 2026, organizat de către ITC International Training centre s.r.o. în Praga, Cehia, a reprezentat pentru mine o călătorie intelectuală și profesională profund transformatoare, marcată de o efervescență a ideilor și de dorința comună de a construi un viitor mai responsabil. Activitatea de mobilitate a fost finanțată de Uniunea Europeană prin Programul Erasmus+. Această experiență de cinci zile a fost o veritabilă punte între aspirațiile noastre pedagogice și realitățile urgente ale lumii moderne.

Prima zi a debutat sub auspiciile conectării autentice, într-un cadru în care procedurile formale de înregistrare s-au transformat rapid într-un spațiu al deschiderii interpersonale. În cadrul sesiunilor de cunoaștere, am avut privilegiul de a-mi exprima identitatea prin limbajul universal al muzicii, utilizând o melodie reprezentativă pentru a mă prezenta în fața grupului. Aceste activități de spargere a gheții au creat o atmosferă de coeziune, pregătind terenul pentru explorarea teoretică a sustenabilității și a rolului esențial pe care Inteligența Artificială îl va juca în modelarea unei dezvoltări durabile viitoare.

În cea de-a doua zi, perspectiva s-a lărgit către cotidian, analizând modul în care putem integra sustenabilitatea în ritmul vieții de zi cu zi. Am dezbătut strategii didactice menite să stimuleze gândirea critică și implicarea activă, explorând totodată modalități practice de a insera disciplinele STEM în activitatea de la clasă. Am acordat o atenție deosebită acelor provocări globale complexe, așa-numitele probleme fără soluții imediate, pe care le-am analizat prin prisma responsabilității educative, căutând soluții creative care să inspire generațiile tinere.

Miercuri, cursul a abordat dimensiunea umană și valorică a educației, punând accent pe luarea deciziilor corecte și pe sănătatea emoțională. Prin workshop-uri dedicate, am învățat să transpunem concepte ecologice abstracte într-un limbaj accesibil elevilor, explorând totodată universul instrumentelor digitale precum Tinkercad, Quizizz și Edpuzzle pentru a construi un conținut educațional captivant. Am aprofundat paradigmele învățării mixte, analizând avantajele tactice ale lecției inversate, ale rotației stațiilor și ale organizării pe centre, metode care optimizează participarea elevilor.

Cea de-a patra zi a fost consacrată metodelor de predare centrate pe elev, unde creativitatea a ocupat locul central. Am dezvoltat proiecte bazate pe învățarea prin joc și colaborare, experimentând concepte precum Escape Room-ul educațional, care transformă studiul într-o aventură intelectuală, și explorând inițiative practice de tip Zero Waste, menite să reducă amprenta ecologică în mediul școlar și în comunitate.

În ultima zi, cursul a culminat cu reflecția asupra rolului nostru, al educatorilor, ca vectori ai schimbării sociale. Schimbul de bune practici cu colegi din diverse țări europene a oferit o perspectivă multiculturală asupra educației, în timp ce prezentarea rezultatelor finale și elaborarea planurilor de acțiune au consolidat baza pentru transferul direct al acestor cunoștințe în activitatea școlară curentă. Încheierea acestui program, marcată de primirea certificatelor de participare, nu a însemnat doar finalul unui curs, ci începutul unui angajament ferm de a implementa sustenabilitatea ca un mod de viață în instituția mea de învățământ.

Pe plan personal, acest curs mi-a consolidat încrederea în propriile capacități de a aborda teme globale complexe. Învățând să utilizez instrumente digitale avansate precum Tinkercad, Quizizz sau Edpuzzle, am trecut de la teoria sustenabilității la aplicații practice, creative. Am înțeles că, în calitate de educator, rolul meu principal este acela de agent al schimbării. Metodele de predare centrate pe elev și strategiile de tip „gamification”, precum Escape Room-ul educațional, mi-au oferit o nouă perspectivă asupra modului în care pot face învățarea relevantă și captivantă. Această experiență mi-a rafinat gândirea critică și mi-a oferit o stare de bine interioară, derivată din alinierea valorilor mele personale cu obiectivele de dezvoltare durabilă.

Din punct de vedere social, mobilitatea a fost o lecție autentică de colaborare și interculturalitate. Interacțiunea cu colegi din diverse țări europene mi-a demonstrat că, deși lucrăm în sisteme educaționale diferite, împărtășim aceleași provocări și idealuri. Activitățile de tip ice-breaking și lucrul în echipe multiculturale m-au ajutat să îmi dezvolt empatia și abilitățile de negociere a ideilor. Schimbul de bune practici a creat o rețea de sprijin profesional care depășește granițele geografice, oferindu-mi sentimentul apartenenței la o comunitate europeană unită prin dorința de a proteja mediul și de a educa generații responsabile.

Sub aspect lingvistic, experiența a fost un exercițiu de imersiune extrem de eficient. Utilizarea constantă a limbii engleze, atât în contexte formale (prezentări tehnice despre STEM și sustenabilitate), cât și în cele informale (activitățile de orientare în oraș sau discuțiile de grup), mi-a îmbunătățit considerabil fluența și vocabularul specific. Am dobândit curajul de a comunica idei abstracte și de a modera dezbateri într-o limbă străină, depășind barierele de

inhibiție. Această evoluție lingvistică îmi va permite să accesez mult mai ușor resurse educaționale internaționale și să particip la viitoare proiecte europene.

Participarea la cursul Erasmus „Education for Sustainability: Design Tomorrow” a reprezentat pentru mine o experiență transformatoare, care a depășit sfera unei simple formări profesionale. Această mobilitate a acționat ca un catalizator pentru dezvoltarea mea pe trei paliere fundamentale: personal, social și lingvistic, oferindu-mi instrumentele necesare pentru a modela „ziua de mâine” în sala de clasă.

În concluzie, mobilitatea Erasmus nu a fost doar despre acumularea de cunoștințe, ci despre o evoluție holistică. M-am întors cu o viziune proaspătă, cu abilități digitale consolidate și cu o dorință sporită de a implementa conceptul de sustenabilitate nu doar ca subiect de studiu, ci ca mod de viață în comunitatea mea școlară. Această experiență Erasmus a fost mai mult decât o însumare de sesiuni de formare; a fost o evoluție personală și profesională, o punte necesară între teorie și acțiune, care mi-a confirmat faptul că educația este, în esență, cel mai puternic instrument de transformare a lumii.

PORTO - LOCUL UNDE EDUCAȚIA ÎNTÂLNEȘTE INOVAȚIA. EXPERIENȚĂ ERASMUS+ PENTRU DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DIGITALE

Profesor Roberta Claudia Tuță
Școala Gimnazială Cioroiași, localitatea Cioroiași

Participarea la proiecte Erasmus+ reprezintă una dintre cele mai valoroase oportunități de dezvoltare profesională pentru cadrele didactice, oferind acces la experiențe internaționale, schimburi de bune practici și modele educaționale moderne. În acest context, mobilitatea desfășurată în orașul Porto, Portugalia, a constituit o experiență de învățare complexă și inspirațională pentru reprezentantele Școlii Gimnaziale Cioroiași, contribuind la dezvoltarea competențelor digitale și la consolidarea dimensiunii europene a educației.

Timp de o săptămână, participantele au luat parte la un curs internațional dedicat digitalizării educației și utilizării instrumentelor moderne în activitatea didactică. Alături de profesori din România, Cipru, Italia și alte țări europene, acestea au avut ocazia să exploreze noi perspective asupra procesului educațional și să descopere modalități prin care tehnologia poate deveni un sprijin real în procesul de predare, învățare și evaluare.

Încă din primele zile ale mobilității, atmosfera de colaborare și deschidere a demonstrat unul dintre cele mai importante avantaje ale programului Erasmus+: posibilitatea de a învăța împreună, indiferent de limba vorbită sau de sistemul educațional din care provin participanții. Schimbul de experiență dintre profesori a evidențiat faptul că provocările cu care se confruntă școlile europene sunt asemănătoare, iar soluțiile pot fi identificate prin cooperare și dialog.

Un moment special al mobilității l-a reprezentat prânzul intercultural organizat la începutul cursului. Participanții au avut ocazia să prezinte produse și preparate tradiționale din țările și regiunile de proveniență, transformând întâlnirea într-o experiență autentică de cunoaștere și apropiere culturală. România a fost reprezentată cu mândrie prin produse tradiționale apreciate de toți participanții, iar acest schimb de tradiții a contribuit la consolidarea relațiilor profesionale și personale dintre membrii grupului.

Tema centrală a cursului a fost integrarea tehnologiei în educație și dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor. Activitățile au avut un caracter practic, participanții fiind implicați permanent în realizarea unor produse educaționale digitale și în simularea unor situații concrete de învățare.

Pe parcursul formării au fost explorate numeroase aplicații și platforme digitale, precum Canva, ChatGPT, InShot, Napkin,

Goosechase, QR Codes Generator, Wayground, Perplexity, Gemini, Grok, NotebookLM, Gamma, Gimkit și Flippity. Fiecare instrument a fost prezentat prin exemple concrete și activități aplicative, demonstrând modul în care poate fi utilizat pentru a crește atractivitatea și eficiența lecțiilor.

Un aspect remarcat de participanți a fost accentul pus pe utilizarea tehnologiei în scop pedagogic. Formatorii au evidențiat faptul că digitalizarea nu înseamnă simpla introducere a unor aplicații la clasă, ci presupune crearea unor experiențe de învățare relevante, interactive și centrate pe elev. Astfel, tehnologia devine un instrument care facilitează implicarea activă, colaborarea și dezvoltarea competențelor necesare în societatea actuală.

Mobilitatea a oferit și numeroase exemple de bune practici observate în școli europene. Participanții au descoperit modalități prin care profesorii utilizează jocurile educaționale pentru evaluare, creează resurse digitale interactive și valorifică inteligența artificială pentru proiectarea activităților didactice. Aceste exemple au demonstrat că elevii răspund pozitiv atunci când procesul de învățare este adaptat intereselor și realităților lor cotidiene.

O lecție importantă desprinsă din cadrul activităților a fost necesitatea dezvoltării continue a competențelor digitale ale cadrelor didactice. Într-o lume aflată într-o permanentă transformare tehnologică, profesorul trebuie să fie pregătit să învețe constant și să identifice soluții inovatoare pentru provocările educaționale actuale.

Participarea la mobilitatea Erasmus+ de la Porto a avut un impact semnificativ nu doar asupra cadrelor didactice participante, ci și asupra comunității școlare din care acestea fac parte. Cunoștințele și competențele dobândite vor fi valorificate în activitatea didactică zilnică, contribuind la crearea unor lecții mai interactive și mai apropiate de interesele elevilor.

De asemenea, experiența acumulată va fi diseminată în cadrul școlii prin activități de formare și schimb de bune practici cu ceilalți colegi. Astfel, beneficiile proiectului depășesc nivelul individual și contribuie la dezvoltarea instituțională a școlii. Implementarea noilor metode și instrumente digitale va sprijini procesul de modernizare a actului educațional și va încuraja utilizarea unor abordări inovatoare în predare.

Un alt rezultat important al mobilității îl reprezintă consolidarea dimensiunii europene a educației. Contactul direct cu profesori din alte țări a favorizat dezvoltarea competențelor interculturale și a oferit o perspectivă mai amplă asupra valorilor comune care stau la baza educației europene: cooperarea, respectul pentru diversitate, incluziunea și învățarea pe tot parcursul vieții.

Pe lângă activitățile de formare, participanții au avut ocazia să descopere patrimoniul cultural portughez. Vizita la Universitatea din

Coimbra, una dintre cele mai vechi și prestigioase universități europene, a constituit un moment deosebit al mobilității. Impresionanta bibliotecă, tradițiile academice și atmosfera acestui important centru universitar au oferit participanților o experiență culturală memorabilă și o sursă suplimentară de inspirație profesională.

Reflectând asupra întregii experiențe, participantele au concluzionat că proiectele Erasmus+ reprezintă un factor esențial în dezvoltarea școlii moderne. Acestea contribuie la formarea unor profesori mai bine pregătiți, mai încrezători și mai deschiși către schimbare, capabili să răspundă nevoilor elevilor unei generații profund conectate la tehnologie.

Mobilitatea de la Porto a demonstrat că investiția în formarea continuă a cadrelor didactice generează beneficii pe termen lung pentru întreaga comunitate educațională. Noile competențe, ideile inovatoare și relațiile profesionale construite în cadrul proiectului vor continua să producă efecte pozitive mult timp după încheierea activităților.

Prin Erasmus+, educația depășește granițele geografice și devine un spațiu comun al învățării, colaborării și dezvoltării. Experiența de la Porto a confirmat încă o dată că schimbul de experiență european reprezintă o resursă valoroasă pentru construirea unei școli moderne, capabile să pregătească elevii pentru provocările și oportunitățile viitorului.

“GRAND TOUR EN EUROPE: CRÉATIVITÉ, INNOVATION, CITOYENNETÉ ACTIVE ET DIALOGUE INTERCULTUREL” FLORENȚA-ITALIA

Profesor Ionelia Țițirigă
Colegiul Național „Carol I” ,Craiova

În contextul implementării proiectului Ersamus+ **"SEDIT - O Șansă Educației prin Diversitate, Incluziune si Toleranță**", nr. 2020 -RO01 - KA101 - 079150, am avut ocazia de a participa la cursul "**Grand Tour en Europe: créativité, innovation, citoyenneté active et dialogue interculturel**", organizat de Associazione Laboratorio del cittadino Onlus din Castiglione del Lago, Italia.

Activitatea de formare s-a desfăşurat la Florența, în Italia, pe parcursul a 6 zile, comunicarea realizându-se în limbile engleză și franceză. Cu o durata de 40 ore, cursul a reunit 15 participanţi din Franța, Germania şi România, care au primit la sfârşitul activităţii atestate de participare și documente de mobilitate Europass.

Prezenţa mea la acest curs a reprezentat o experienţă profesională inedită, care mi-a permis să particip activ la un valoros dialog intercultural, la activităţi interesante, coordonate de prof. Mariella Morbidelli și Simone Petrucci.

Tema stagiului, obiectivele, metodele, conţinutul şi toate activităţile cursului au vizat perfecţionarea competenţelor noastre în domeniul educativ, profesional, pedagogic utilizând o metodă eficientă bazată pe "cercetare, acţiune şi formare", cu referire, de asemenea, la modul de călătorie, "Grand Tour", pe care personalităţi importante, artişti, oameni de ştiinţă, l-au făcut, ca să înveţe, să înţeleagă pe teren cultura altor popoare europene.

Activităţile au variat de la istoria artei la literatură, botanică, de la istorie la tradiţiile locale, beneficiind de informaţii de la specialiştii implicaţi în activităţi specifice de promovare a artei, istoriei, arhitecturii, peisagisticii şi moştenirii culturale locale şi naţionale italiene.

Organizatorul a prezentat un program de acţiuni transversale care au avut ca scop îmbunătăţirea cunoştinţelor, competenţelor şi aptitudinilor noastre în următoarele direcţii:

- bogăţia şi rădăcinile patrimoniului cultural european,

diversitatea tradițiilor culturale europene, multiculturalism;

- dezvoltarea competențelor în utilizarea metodelor creative nonformale, aplicabile în activități extracurriculare;
- descoperirea călătoriei ca prilej de confruntare cu natura şi cultura locurilor şi peisajelor;
- transformarea călătoriei fizice în una intelectuală şi afectivă în artă, știință și istorie, pentru a povesti cu ajutorul imaginilor şi textelor o tulburătoare experienţă “transversală” în locuri cruciale ale culturii europene;
- promovarea participării active în societate, dezvoltarea competențelor civice, interculturale, sociale și relaționale, dreptul de proprietate asupra valorilor democratice.

La activitatea de deschidere, care a avut loc la ***Istituto degli Innocenti - Caffè del verone***, doamna profesor Mariella Morbidelli, a precizat obiectivele, strategiile, precum şi programul cursului.

Cea de-a doua zi a cursului a fost dedicată atelierului de lucru la ***Galeria Uffizi***, cel mai vechi muzeu din Europa, care concentrează cele mai valoroase opere ale Renașterii conținând lucrări ale unor pictori celebri ai epocii, inclusiv Michelangelo, Leonardo da Vinci și Botticelli.

Marele Tur şi arta a fost tema abordată și în cea de-a treia zi a stagiului. Am vizitat ***Palatul Pitti***, vast palat renascentist, ce a devenit reședința principală a familiei Medici în anul 1549.

În spatele **Palatului Pitti,** pe o suprafață de peste 45.000 metri pătrați, se întind Grădinile Boboli, un adevărat muzeu în aer liber. Amenajate în secolul al XVI-lea de către familia Medici, îmbină în vastul spaţiu verde natura şi operele de artă.

A patra zi a fost dedicată ***Muzeului Național de Arheologie*** din Florența, care expune o colecţie de neegalat de descoperiri ce datează din Antichitate, artefacte aparţinând unei varietăţi de culturi: etruscă, egipteană, greacă şi romană.

Activitățile practice au continuat cu un atelier de lucru în ***Grădina Trandafirilor*** din Florența, care în data de 2 octombrie 2021 a primit numele ***Regina Mamă Elena a României.***

Lucrul pe grupe, descoperirea unor frumuseţi inedite ale grădinilor din Florența, experimentarea pe teren, au reprezentat experienţe noi care au contribuit la îmbogăţirea experienţei profesionale.

Biserica San Miniato al Monte se află în unul din cele mai înalte puncte din Florența (fiind situată pe un deal) și este una din cele mai frumoase biserici din Italia. St. Miniato a fost primul martir din Florența. Modelele geometrice din marmură albă și verde înconjoară strălucitorul mozaic din secolul ala XIII-lea, înfățișându-l pe Hristos între Fecioara Maria și St. Miniato. Centrul naosului este dominat de Capela del Crocifisso (Capela Crucifixului), proiectată de Michelozzo în 1448.

A cincea zi a fost dedicată ***Galeriei Academiei de Artă*** unde se află,

printre alte creații celebre, David al lui Michelangelo, despre care se spune că este cea mai cunoscută și cea mai apreciată sculptură din lume.

Ultima zi a cursului a vizat tema Marele Tur - Ştiinţă şi Grădină - Grădina Botanică din Florența.

Evaluarea cursului s-a realizat sub forma unei dezbateri deschise asupra conţinutului activităţilor, opinii, reflecţii personale ale participanţilor, propuneri pentru viitoare proiecte Erasmus+, urmată de festivitatea de acordare a atestatelor de participare.

Acest stagiu mi-a permis să descopăr un univers estetic pe care nu mi-l imaginam în bogăția și diversitatea sa și a condus la deschiderea orizontului personal către alte culturi, mentalităţi, experienţe şi practici europene.

VIITORUL SUSTENABIL ÎNCEPE DE LA GRĂDINIȚĂ

Profesor educație timpurie Aurelia Vasile
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 37, Brăila

Anul acesta școlar am avut oportunitatea de a participa la o activitate de mobilitate finanțată de Uniunea Europeană prin Programul Erasmus+, în cadrul proiectului “Digitalizarea-ultima frontieră”, anul V financiar, cu numărul de proiect -2025-1-RO01-KA121-SCH-000322309. În săptămâna 16-20 februarie 2026, am participat la un curs de formare cu numele “Educating for a Sustainable Future” în cadrul organizației Erasmus Centre Seville, din orașul Sevilia, Spania. Acest curs ne-a oferit oportunitatea de a colabora cu alte cadre didactice din Spania, România și Suedia, de a împărtăși experiențe educative și de viață.

În prima zi ne-a fost prezentat ceea ce urmează sa învățăm. Am căutat exemple din orașul meu, de susținere a conștientizării schimbării climatice. Am făcut cunoștință cu ceilalți colegi participanți la curs. Ne-am jucat un joc de spargere a gheții. Am aflat cuvinte cheie și ne-am familiarizat cu termenii.

A doua zi am învățat cum să analizăm cauzele, efectele activităților umane. Am fost provocata sa gândesc critic și să argumentez implicațiile sociale și economice. În a treia zi am susținut un test de verificare a cunoștințelor privind schimbările climatice și am învățat despre cum pot proiecta o activitate cu copiii cu tema ecologică. Am jucat un joc de rol în care oamenii din societate trebuie să ia măsuri pentru a supraviețui unei secete severe, iar fiecare dintre noi trebuia să aducă argumente pro și contra pentru a implementa soluția salvatoare. Dintre rolurile: politician, fermier, afacerist, activist, om de știința. Eu am jucat rolul celui care descoperă noi resurse.

În a patra zi am realizat și dezbătut studii de caz care ne afectează la nivel global, dar și la nivel local. Ne-a prezentat Agenda 2030 cu privire la eradicarea sărăciei și protejarea mediului. Ziua a cincea a fost organizată în mod interactiv și anume am discutat despre integrarea schimbărilor climatice în diverse domenii precum istorie, geografie, limba romana, arte, științe și sugestii de a le preda copiilor la clasă. Am căutat împreună cu ceilalți participanți platforme online, care susțin activități ecologice și transmit mesaje eco.

Modalități de promovare a sustenabilității în mod practic. Ne-au fost împărtășite exemple de promovare a sustenabilității la clasa și în unitatea școlară. La final ne-am spus părerea, am reflectat asupra cunoștințelor acumulate în cadrul cursului, dar și la posibile modalități de a le integra la clasa. Am învățat

ce înseamnă schimbarea climatică, mi s-au explicat termenii precum: amprentă de carbon, sustenabilitate. Am descoperit impactul pe care-l au schimbările tematice asupra ecosistemului, a vremii și a societății. Am identificat idei, metode de a familiariza preșcolari cu termenii ca sustenabilitate și prieten cu mediul. Știu cum sa mobilizez comunitatea pentru a realiza activități prietene cu mediu. Mi-am îmbunătățit semnificativ capacitatea de a lucra în grup, de a dezbate teme de protejare a mediului și de a face față schimbărilor. De asemenea, competențele mele de comunicare în limba engleza au avansat.

Mi-am dezvoltat abilități, precum utilizarea unor unelte digitale online pentru a transmite mesaje eco. Acum sunt pregătită să citesc studii de caz și să recunosc efectele activități omului față de natură. Alături de copii și preșcolari am reușit sa realizez o comunitate eco. În acest moment pot să introduc în proiectele didactice cu cei mici, secvențe care să-i determine să fie mai conștienți asupra problemelor de mediu. Pot găsi mai ușor soluții depunând eforturi mici, dar care sa conteze mult pentru întreaga comunitate.

Ideea că viitorul sustenabil începe de la grădiniță este susținută de cercetările din psihologia copilului și educație. La vârsta preșcolară se pun bazele comportamentelor pe care un om le va avea toată viața. Această perioadă este esențială pentru dezvoltarea mentalității ecologice. La grupa Buburuzelor pe care o coordonez în acest an, am aplicat și desfășurat activități inspirate din multele informațiile descoperite la acest curs precum: hrană sănătoasă, reciclarea, paharelor din plastic, a hârtiei, a resturilor menajere prin realizarea unui compostor în curtea grădiniței (atașez la final câteva fotografii). De asemenea colaborăm cu diverse instituții care reciclează baterii, ulei și maculatură.

A fost o experiență unică cu o abordare modernă, a tot ceea ce înseamnă activitatea de a fi prieten cu mediul și de a adopta o viață care sa nu afecteze negativ. De acum încep sa îmi schimb obiceiurile care afectau mediu, voi recicla mai mult, voi promova bune practici printre preșcolari. Voi implica copiii în mai multe proiecte de mediu. A fost un curs cu informații de calitate, clare, detaliate și cu exemple practice, aplicabile.

SECȚIUNEA 2

eTwinning – colaborare, inovare și comunități europene de învățare

CULORILE PRIETENIEI – UN DEMERS EDUCAȚIONAL INTERDISCIPLINAR PENTRU DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR PRIN PROIECTE eTWINNING

Profesor doctor învățământ primar Vasilica Balercă
Școala Profesională, comuna Petricani

În contextul educației contemporane, proiectele eTwinning reprezintă un cadru inovator de învățare colaborativă, favorizând dezvoltarea competențelor-cheie și consolidarea dimensiunii europene a educației. Proiectul „Culorile prieteniei” a oferit elevilor oportunitatea de a explora diversitatea culturală prin intermediul unor activități interdisciplinare care au integrat arta, matematica, muzica, educația civică, dezvoltarea personală și competențele digitale. Acest demers educațional a valorificat creativitatea, cooperarea și inteligența emoțională, contribuind la dezvoltarea armonioasă a elevilor și la consolidarea unei comunități educaționale bazate pe respect, empatie și incluziune. Proiectul a evidențiat importanța colaborării internaționale și a schimbului de bune practici între cadrele didactice din diferite țări europene.

Societatea actuală impune transformări semnificative în modul de organizare a procesului educațional, punând accent pe dezvoltarea competențelor transversale, a gândirii critice și a capacității elevilor de a colabora într-un mediu multicultural. Platforma eTwinning oferă oportunități valoroase de învățare prin cooperare, facilitând realizarea unor parteneriate educaționale autentice între școli europene.

Proiectul „Culorile prieteniei” a fost conceput ca un parcurs educațional interdisciplinar destinat copiilor cu vârste cuprinse între 4 și 11 ani, având drept scop promovarea valorilor universale ale prieteniei, respectului și incluziunii prin activități creative și colaborative.

Prin intermediul acestui proiect, elevii au devenit actori principali ai propriului proces de învățare explorând modalități diverse de exprimare artistică, emoțională și culturală, în timp ce profesorii au construit contexte educaționale inovatoare, bazate pe cooperare și schimb de experiență.

Dimensiunea formativă a proiectului

Una dintre cele mai importante contribuții ale proiectului a constat în dezvoltarea armonioasă a personalității elevilor. Activitățile propuse au urmărit formarea unor competențe esențiale pentru secolul XXI, precum:

- competențe sociale și civice;
- competențe emoționale;
- competențe digitale;
- competențe culturale și interculturale;
- creativitate și spirit de inițiativă;
- comunicare și colaborare.

Participarea la activitățile internaționale a stimulat dezvoltarea inteligenței emoționale, oferind elevilor ocazia de a înțelege și respecta perspective diferite, de a manifesta empatie și de a construi relații pozitive cu colegi din alte țări.

Totodată, proiectul a contribuit la dezvoltarea autonomiei și a responsabilității personale, elevii fiind implicați activ în realizarea produselor colaborative, în luarea deciziilor și în exprimarea propriilor idei.

Colaborarea internațională – fundament al învățării autentice

Un element definitoriu al proiectului l-a reprezentat colaborarea dintre cadrele didactice și elevii proveniți din diferite țări europene. Activitățile au depășit granițele unei simple comunicări online, transformându-se într-un veritabil schimb cultural și pedagogic.

Profesorii au planificat împreună activitățile, au distribuit responsabilitățile și au construit produse educaționale comune, valorificând expertiza fiecărui partener. Acest proces a favorizat dezvoltarea unei comunități profesionale bazate pe încredere, sprijin reciproc și învățare colaborativă.

Elevii au avut oportunitatea de a descoperi elemente specifice altor culturi, de a observa asemănări și diferențe și de a înțelege faptul că diversitatea reprezintă o resursă valoroasă pentru dezvoltarea personală și socială.

Integrarea curriculară – o abordare modernă a procesului educațional

Caracterul interdisciplinar al proiectului a permis realizarea unor conexiuni autentice între diferite domenii curriculare. Activitățile au integrat:

- arte vizuale;
- matematică;
- muzică;
- educație civică;
- dezvoltare personală;
- muzică și mișcare;
- competențe digitale.

Integrarea matematicii în activitățile artistice a constituit un exemplu relevant de învățare aplicată. Elevii au explorat concepte precum simetria, modelele și formele geometrice, transformând noțiunile abstracte în experiențe concrete și atractive.

Muzica și dansul au facilitat exprimarea emoțională și dezvoltarea spiritului de echipă, în timp ce activitățile de educație civică au consolidat valorile fundamentale ale respectului, toleranței și responsabilității.

Această abordare integrată a contribuit la creșterea motivației pentru învățare și la dezvoltarea unei perspective holistice asupra cunoașterii.

Diversitatea activităților – un factor important al succesului proiectului

Proiectul s-a remarcat prin varietatea activităților desfășurate pe parcursul celor cinci luni de implementare.

Printre activitățile cu impact semnificativ se numără:

- realizarea „Copacului prieteniei”;
- activitatea „Prietenie și geometrie”;
- crearea Imnului internațional al prieteniei;

- elaborarea „Curcubeului prieteniei”
- construirea Hărții internaționale a prieteniei;
- explorarea emoțiilor prin activități artistice;
- realizarea unui volum colaborativ de bune practici;
- organizarea dansului internațional al prieteniei;
- expoziția digitală finală.

Diversitatea activităților a permis fiecărui elev să își valorifice potențialul individual, indiferent de stilul de învățare, contribuind la crearea unui mediu educațional incluziv și motivant.

Impactul proiectului asupra comunității educaționale

Participarea la proiect a generat beneficii multiple atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice și instituția școlară.

La nivelul elevilor s-au observat:

- creșterea încrederii în sine;
- dezvoltarea abilităților de comunicare;
- îmbunătățirea competențelor digitale;
- dezvoltarea creativității;
- consolidarea valorilor civice și interculturale.

La nivel profesional, cadrele didactice și-au îmbunătățit competențele pedagogice și digitale, au dobândit experiență în managementul proiectelor internaționale și au diversificat strategiile didactice utilizate la clasă.

La nivel instituțional, proiectul a contribuit la creșterea vizibilității școlii, la consolidarea parteneriatelor europene și la promovarea unei imagini moderne a educației.

Concluzii

Proiectul eTwinning „Culorile prieteniei” demonstrează faptul că educația modernă poate depăși limitele spațiului tradițional de învățare, transformând școala într-un mediu deschis colaborării internaționale, creativității și dialogului intercultural.

Prin integrarea disciplinelor, diversitatea activităților și implicarea activă a tuturor participanților, proiectul a devenit un exemplu de bună practică educațională, evidențiind faptul că prietenia, respectul și cooperarea pot constitui fundamentul unei educații de calitate.

Experiențele trăite în cadrul acestui demers educațional vor continua să producă efecte pe termen lung, contribuind la formarea unor cetățeni europeni responsabili, empatici și capabili să colaboreze într-o societate aflată într-o continuă schimbare.

Bibliografie:

- *European Commission. (2022). eTwinning School Mission and Priorities. Brussels: European Commission.*
- *European Commission. (2023). eTwinning: Building the school education community in Europe. Brussels: European Union.*

Bibliografie:

- *Paniagua, A., & Istance, D. (2018). Teachers as Designers of Learning Environments: The Importance of Innovative Pedagogies. Paris: OECD Publishing.*
- *UNESCO. (2021). Reimagining our futures together: A new social contract for education. Paris: UNESCO.*
- *Voiculescu, F. (2007). Pedagogie contemporană. București: Editura Didactică și Pedagogică.*

EDUCAȚIA VERDE PRIN eTWINNING

Profesor educație timpurie Lenuța Ramona Boboc Anton
Grădinița cu Program Prelungit „Motanul Încălțat”, Galați

Participarea în proiecte educaționale internaționale reprezintă o oportunitate valoroasă pentru cadrele didactice de a-și dezvolta competențele profesionale și de a oferi copiilor experiențe autentice de învățare. Proiectul eTwinning „GREEN GAMES FROM TRADITION TO THE FUTURE” a constituit un cadru inovator de colaborare europeană, în care educația pentru dezvoltare durabilă a fost îmbinată armonios cu jocul, tradițiile și utilizarea tehnologiei moderne. Implicarea mea directă în acest proiect a presupus planificarea, organizarea și implementarea unor activități educative prin care preșcolarii au fost încurajați să descopere importanța reciclării, a protejării mediului și a utilizării responsabile a resurselor naturale. Totodată, proiectul a facilitat schimbul de bune practici cu parteneri internaționali și a contribuit la consolidarea dimensiunii europene a grădiniței.

În cadrul proiectului am participat activ la elaborarea și desfășurarea activităților educaționale, adaptând obiectivele proiectului la particularitățile de vârstă ale copiilor din grupa de preșcolari. Am integrat temele privind reciclarea și protecția mediului în activitățile zilnice, folosind metode interactive și jocuri didactice care au stimulat curiozitatea și implicarea activă a copiilor. Printre responsabilitățile asumate s-au numărat: organizarea activităților de identificare și clasificare a deșeurilor reciclabile; coordonarea atelierelor practice de reutilizare creativă a materialelor; realizarea jocurilor tematice cu partenerii internaționali; documentarea activităților prin fotografii și materiale digitale; promovarea rezultatelor proiectului în comunitatea educațională și pe platforma eTwinning. Experiența directă în cadrul proiectului mi-a oferit posibilitatea de a utiliza metode moderne de predare și de a integra tehnologia în procesul educațional într-un mod atractiv și eficient.

Pe parcursul implementării proiectului au fost organizate numeroase activități cu caracter practic și interdisciplinar. Una dintre activitățile apreciate de copii a fost „Detectivii Reciclării”, în cadrul căreia aceștia au identificat și separat corect deșeurile din hârtie, plastic, metal, sticlă și materiale organice, dezvoltând competențe de clasificare și observare.

De asemenea, am organizat ateliere de creație în care copiii au realizat jucării, decorațiuni și obiecte decorative din materiale reciclabile, înțelegând astfel conceptul de reutilizare și economia circulară. Prin jocuri matematice, preșcolarii au numărat și comparat cantitățile de

materiale colectate, au realizat modele și șiruri logice folosind capace, role de carton și alte materiale reciclate, dezvoltându-și competențele matematice într-un context practic. În domeniul dezvoltării limbajului, copiii au descris imaginile și simbolurile de reciclare, au formulat întrebări și au participat la conversații tematice despre protejarea naturii și utilizarea responsabilă a resurselor. Activitățile motrice au inclus ștafete ecologice și jocuri de echipă în care copiii au transportat și sortat materiale reciclabile, exersând atât coordonarea motrică, cât și spiritul de colaborare. Totodată, au fost realizate schimburi de materiale digitale cu partenerii europeni, iar copiii au avut ocazia să descopere asemănări și diferențe între practicile de reciclare din diferite țări participante.

Implementarea proiectului a generat rezultate semnificative atât la nivelul copiilor, cât și la nivel instituțional. Preșcolarii și-au format deprinderi de colectare selectivă și au învățat să recunoască principalele categorii de deșeuri. Ei au înțeles relația dintre reciclare și protejarea mediului, devenind mai responsabili față de spațiul în care trăiesc. De asemenea, s-au observat progrese importante în dezvoltarea competențelor de comunicare, colaborare și rezolvare de probleme. Copiii au participat activ la activitățile de grup, și-au exprimat opiniile și au propus soluții pentru reducerea cantității de deșeuri produse în mediul apropiat. Proiectul a favorizat și dezvoltarea competențelor digitale, prin utilizarea fotografiilor, prezentărilor și altor resurse multimedia adaptate nivelului de vârstă.

Participarea la proiect a reprezentat o experiență de învățare continuă și de perfecționare profesională. Am dobândit competențe sporite privind integrarea educației ecologice în curriculumul preșcolar și utilizarea metodelor interactive bazate pe învățarea prin joc și proiect. Colaborarea cu profesori din alte sisteme educaționale europene mi-a oferit oportunitatea de a descoperi practici inovatoare și de a adapta exemple de bună practică la specificul grupei mele. Totodată, experiența acumulată a contribuit la dezvoltarea competențelor digitale, a abilităților de management al proiectelor internaționale și a capacității de organizare a activităților colaborative.

Copiii au devenit mai conștienți de responsabilitatea pe care fiecare persoană o are în protejarea mediului și au început să aplice în viața de zi cu zi comportamente ecologice învățate în cadrul proiectului. Ei și-au dezvoltat spiritul civic, autonomia și responsabilitatea, participând activ la colectarea selectivă și la activități de reutilizare creativă a materialelor. În plus, experiențele oferite au stimulat creativitatea, gândirea critică și cooperarea între colegi. Prin contactul indirect cu partenerii europeni și prin prezentarea activităților comune, copiii au înțeles că protejarea mediului este o responsabilitate comună a tuturor cetățenilor europeni.

Participarea la proiectul eTwinning a contribuit la creșterea vizibilității instituției și la consolidarea imaginii acesteia ca promotor al educației pentru dezvoltare durabilă și al colaborării internaționale. Materialele realizate în cadrul proiectului au îmbogățit resursele educaționale ale grădiniței și au oferit exemple de bune practici care pot fi valorificate și în alte activități didactice.

În același timp, colaborarea cu parteneri europeni a stimulat cultura organizațională orientată spre inovare, schimb de experiență și deschidere către proiecte internaționale.

Proiectul eTwinning „GREEN GAMES FROM TRADITION TO THE FUTURE” a demonstrat că educația ecologică poate fi realizată eficient prin joc, colaborare și învățare experiențială. Implicarea mea directă în toate etapele proiectului a contribuit la dezvoltarea profesională, la formarea unor comportamente responsabile în rândul preșcolarilor și la promovarea unei imagini moderne și europene a grădiniței. Experiența acumulată confirmă faptul că proiectele eTwinning reprezintă un instrument educațional valoros pentru dezvoltarea competențelor-cheie ale copiilor și pentru crearea unor comunități școlare implicate activ în construirea unui viitor sustenabil.

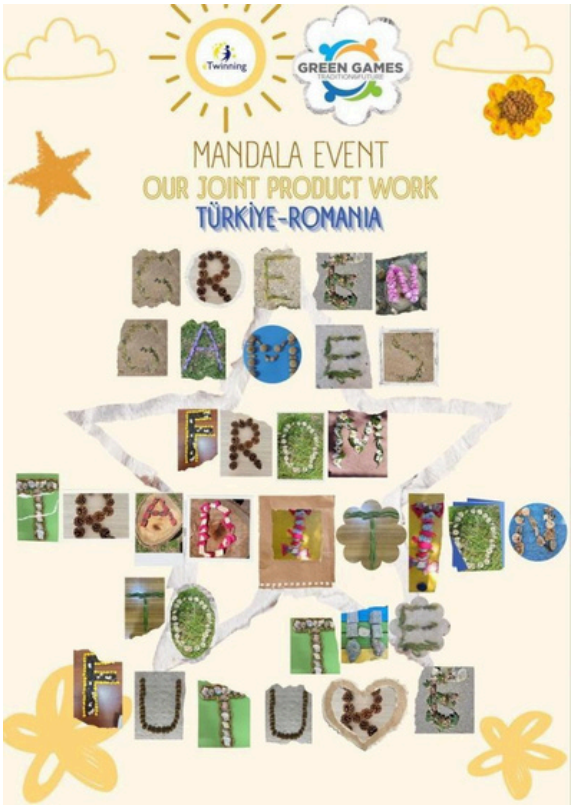

Bibliografie:

- *Comisia Europeană. (2022). European Green Deal: Education and training initiatives. Bruxelles, Belgia: Autor.*
- *eTwinning. (2024). eTwinning – The community for schools in Europe. Preluat de la https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning Ministerul Educației. (2019). Curriculum pentru educație timpurie. București, România: Autor.*
- *Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO). (2020). Education for Sustainable Development: A roadmap. Paris, Franța: UNESCO Publishing.*

Bibliografie:

- *Piaget, J. (1972). Psihologia copilului. București, România: Editura Didactică și Pedagogică.*
- *Vygotsky, L. S. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. Cambridge, MA: Harvard University Press.*
- *European School Education Platform. (2024). eTwinning projects and collaborative learning resources. Preluat de la https://school-education.ec.europa.eu*
- *Dulamă, M. E. (2010). Didactică și strategii didactice moderne. Cluj-Napoca, România: Presa Universitară Clujeană.*
- *Cerghit, I. (2008). Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii. Iași, România: Editura Polirom.*

IMPLICAREA DIRECTĂ ÎN PROIECTUL eTWINNING „JOYFUL STEPS AROUND THE WORLD” – EXPERIENȚE, REZULTATE ȘI IMPACT EDUCAȚIONAL

Educatoare Maria Alessia Boboc Anton
Profesor învățământ preșcolar Claudia Elena Lare
Grădinița cu Program Prelungit Nr. 7, Galați

Participarea la proiecte europene reprezintă o oportunitate valoroasă pentru cadrele didactice de a-și diversifica practica educațională, de a colabora cu profesori din alte țări și de a crea contexte autentice de învățare pentru copii. În calitate de cadru didactic implicat în proiectul eTwinning „Joyful Steps Around the World”, am avut posibilitatea de a contribui activ la organizarea și desfășurarea unor activități inovatoare, centrate pe mișcare, muzică, alimentație sănătoasă și interculturalitate. Experiența acumulată în cadrul acestui proiect a avut un impact semnificativ atât asupra dezvoltării mele profesionale, cât și asupra copiilor implicați și a imaginii instituției de învățământ în care îmi desfășor activitatea.

Încă din etapa de lansare a proiectului, m-am implicat în stabilirea modalităților de colaborare dintre parteneri, în realizarea materialelor de prezentare și în organizarea activităților comune. Am participat la crearea spațiului colaborativ pe Padlet, la alegerea logo-ului și a posterului proiectului, precum și la planificarea activităților și a metodelor de evaluare. În luna decembrie, în cadrul activității „Who Are You and Where Do You Greet Us From?”, am coordonat realizarea prezentării grupei și a grădiniței, pregătind materiale foto și video prin care copiii au transmis mesaje de salut în limba română și au făcut cunoștință cu partenerii europeni. Această etapă a favorizat dezvoltarea sentimentului de apartenență la o comunitate internațională și a stimulat curiozitatea copiilor față de alte culturi. În luna ianuarie, tema „Steps from Yesterday and Today” a oferit ocazia organizării unor activități dedicate dansurilor tradiționale și moderne. Am pregătit copiii pentru învățarea unui dans specific tradițiilor locale și am realizat înregistrări video care au fost integrate într-un album internațional comun. Prin această activitate, copiii și-au dezvoltat coordonarea motrică, expresivitatea corporală și încrederea în propriile abilități. În cadrul lunii februarie, prin activitatea „Sing, Play, and Have Fun!”, am organizat jocuri muzicale și exerciții ritmice, iar împreună cu preșcolarii am confecționat instrumente muzicale simple din materiale reciclabile. De asemenea, am contribuit la realizarea videoclipului „Musical Game from My Country” și am participat la videoconferința internațională în care copiii au

cântat și au dansat împreună cu partenerii din alte țări. Tema lunii martie, „Eat Healthy, Grow Beautifully”, a fost dedicată promovării unui stil de viață sănătos. Am coordonat discuții despre alimentația echilibrată, igiena personală și importanța mișcării zilnice, iar împreună cu copiii am pregătit rețete sănătoase și am realizat colaje fotografice incluse ulterior în albumul internațional al proiectului.

Participarea la proiect a generat numeroase rezultate concrete: realizarea de materiale multimedia și prezentări internaționale; crearea unui album video cu dansuri tradiționale și moderne; elaborarea unui album internațional de rețete sănătoase; dezvoltarea colaborării dintre cadre didactice din diferite țări europene; implicarea activă a copiilor în activități interdisciplinare bazate pe învățare prin joc și experiență directă. De asemenea, proiectul a contribuit la dezvoltarea competențelor digitale atât ale cadrelor didactice, cât și ale copiilor, prin utilizarea unor platforme colaborative și a instrumentelor online moderne.

Experiența din cadrul proiectului eTwinning mi-a oferit posibilitatea de a-mi îmbunătăți competențele pedagogice și digitale, de a învăța metode noi de organizare a activităților și de a colabora eficient într-o echipă internațională. Am dobândit experiență în utilizarea platformelor colaborative, în planificarea activităților transnaționale și în integrarea resurselor digitale în procesul educațional. Totodată, schimbul de bune practici cu profesorii parteneri mi-a oferit perspective noi asupra educației timpurii și asupra modalităților de valorificare a diversității culturale în activitățile zilnice.

Pentru copii, proiectul a reprezentat o experiență autentică de învățare europeană. Participarea la activitățile desfășurate le-a dezvoltat coordonarea motrică, expresivitatea, spiritul de cooperare și comunicarea. Prin contactul cu tradițiile și jocurile din alte țări, preșcolarii și-au format atitudini de respect, toleranță și deschidere față de diversitatea culturală. În același timp, activitățile dedicate alimentației sănătoase și mișcării au contribuit la consolidarea unor deprinderi benefice pentru un stil de viață echilibrat.

Implementarea proiectului a adus un plus de vizibilitate instituției de învățământ, consolidând imaginea acesteia ca promotor al educației europene și al inovării pedagogice. Materialele realizate și colaborările internaționale au demonstrat deschiderea școlii către schimbul de experiență și către utilizarea metodelor moderne de predare. Participarea în cadrul proiectului a stimulat implicarea comunității educaționale și a încurajat dezvoltarea unor noi inițiative internaționale, contribuind la creșterea prestigiului instituției și la promovarea valorilor europene în educația timpurie.

Proiectul eTwinning „Joyful Steps Around the World” a reprezentat o experiență educațională complexă și valoroasă, care a demonstrat că învățarea prin dans, muzică, joc și colaborare internațională poate contribui semnificativ la dezvoltarea armonioasă a copiilor. Implicarea directă în organizarea și desfășurarea activităților mi-a oferit oportunitatea de a evolua profesional, de a crea contexte autentice de învățare și de a participa activ la construirea unei comunități educaționale europene bazate pe cooperare, creativitate și schimb de bune practici.

Bibliografie:

- *European School Education Platform. (2025). Joyful Steps Around the World – eTwinning Project. Bruxelles, Belgia: European Commission.*
- *Dulamă, M. E. (2012). Didactică axată pe competențe. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.*
- *Cucoș, C. (2014). Pedagogie (ediția a III-a, revăzută și adăugită). Iași: Editura Polirom.*
- *Cerghit, I. (2006). Metode de învățământ (ediția a IV-a). Iași: Editura Polirom.*
- *Oprea, C. L. (2009). Strategii didactice interactive. București: Editura Didactică și Pedagogică.*
- *Păun, E. (2017). Pedagogie. Fundamente teoretice și demersuri aplicative. Iași: Editura Polirom.*
- *UNESCO. (2021). Reimagining our futures together: A new social contract for education. Paris, Franța: UNESCO Publishing.*

CONSTRUIND PUNȚI EUROPENE PRIN EDUCAȚIE ÎN CADRUL PROIECTULUI eTWINNING „S.T.E.A.M. ADVENTURE”

Profesor Elena Georgiana Cîtu
Liceul Teoretic „Virgil Ierunca”, Lădești

Rezumat

Proiectele eTwinning reprezintă un cadru autentic de colaborare și inovare educațională, contribuind la dezvoltarea unor comunități europene de învățare și la consolidarea dimensiunii europene a școlii. Proiectul „S.T.E.A.M. Adventure”, desfășurat în parteneriat cu 13 școli din 5 țări europene, a oferit elevilor și profesorilor oportunitatea de a explora conceptele S.T.E.A.M. prin activități interdisciplinare, colaborative și creative. Participarea directă la implementarea proiectului a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării profesionale a cadrelor didactice, asupra competențelor elevilor și asupra imaginii instituției școlare, demonstrând că experiențele educaționale europene pot genera schimbări durabile și relevante. Am fondat acest proiect având ca obiectiv dezvoltarea competențelor specifice domeniilor Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics prin activități interdisciplinare și colaborative, desfășurate pe parcursul întregului an școlar.

Activități desfășurate și experiențe de învățare

Prima etapă a proiectului a fost dedicată cunoașterii reciproce. Profesorii și elevii participanți s-au prezentat, iar fiecare școală și-a promovat specificul și valorile, contribuind la construirea unei comunități bazate pe respect și cooperare.

Spiritul creativ al elevilor s-a manifestat încă de la început prin realizarea logo-ului proiectului și prin participarea la activitățile organizate în cadrul Code Week, unde aceștia au avut ocazia să descopere elemente de programare și gândire computațională.

În luna noiembrie, prin experimente și activități practice, elevii au înțeles modul în care rapoartele, proporțiile și procentele sunt prezente în viața de zi cu zi, în domenii precum comerțul, agricultura și științele. Aceste activități au evidențiat caracterul aplicativ al matematicii și au stimulat învățarea prin descoperire.

Luna decembrie a adus un moment de apropiere culturală prin realizarea unui colind colaborativ, dar și prin activitatea matematică „67 Challenge”, care a demonstrat că matematica poate fi abordată într-o manieră creativă și atractivă.

În ianuarie, „Exploratorii STEAM” au călătorit simbolic în Univers, descoperind dimensiunile, suprafața și volumul planetelor. Elevii au realizat conexiuni între matematică și astronomie, dezvoltându-și competențele de investigare și de

lucru în echipă.

Activitatea „Dansul spiralelor în matematică, artă și natură” a evidențiat frumusețea și armonia formelor geometrice întâlnite în lumea înconjurătoare, oferind elevilor posibilitatea de a descoperi legăturile dintre știință și artă.

În luna aprilie, colaborarea internațională a atins un nivel superior prin realizarea „Orașului sustenabil”, activitate în cadrul căreia elevii au lucrat împreună pentru a imagina și construi modele de comunități prietenoase cu mediul și orientate spre dezvoltare durabilă.

Pe parcursul proiectului au fost marcate și momente speciale, precum Ziua lui Fibonacci, Ziua Siguranței pe Internet, Ziua Pi și Ziua eTwinning, fiecare dintre acestea oferind contexte autentice pentru învățare și pentru consolidarea sentimentului de apartenență la marea comunitate europeană eTwinning.

Aplicații și instrumente digitale utilizate în cadrul proiectului

Desfășurarea activităților din proiectul eTwinning „S.T.E.A.M. Adventure” a fost susținută de utilizarea unor aplicații și platforme digitale care au facilitat colaborarea internațională, creativitatea și învățarea interactivă. Comunicarea și organizarea activităților s-au realizat prin intermediul platformei eTwinning și al spațiului TwinSpace, care au oferit un mediu sigur de colaborare între profesorii și elevii celor 13 școli partenere.

Pentru realizarea materialelor de prezentare și a produselor colaborative au fost utilizate aplicații precum Canva, Genially, StoryJumper, Padlet și Book Creator, care au stimulat creativitatea și dezvoltarea competențelor digitale. Activitățile dedicate programării și gândirii computaționale au fost desfășurate prin intermediul platformelor Scratch și Code.org, în cadrul inițiativei Europe Code Week.

Crearea logo-ului proiectului și realizarea materialelor vizuale au implicat utilizarea aplicațiilor Canva și Paint, iar pentru sondaje și evaluări au fost folosite Google Forms și Microsoft Forms. Produsele colaborative au fost reunite în prezentări și cărți digitale realizate cu Book Creator și Google Slides.

Activitățile interactive și cele de consolidare a cunoștințelor au fost susținute de aplicații precum Wordwall, LearningApps, Jigsaw Planet și Quizizz, care au contribuit la creșterea motivației elevilor și la transformarea învățării într-o experiență atractivă și participativă.

Utilizarea acestor instrumente digitale a favorizat dezvoltarea competențelor TIC ale elevilor și profesorilor, a stimulat colaborarea în echipe internaționale și a contribuit la crearea unor experiențe de învățare inovatoare, specifice comunităților europene de învățare.

Impactul asupra dezvoltării profesionale

Implicarea directă în proiectul „S.T.E.A.M. Adventure” a reprezentat o oportunitate importantă de dezvoltare profesională. Colaborarea cu profesori din alte sisteme educaționale a favorizat schimbul de

experiențe, utilizarea unor instrumente digitale variate și adoptarea unor strategii didactice inovatoare.

Participarea la activitățile proiectului mi-a oferit posibilitatea de a diversifica metodele de predare, de a integra mai eficient tehnologia în procesul educativ și de a promova învățarea interdisciplinară. Totodată, experiența acumulată a contribuit la consolidarea competențelor de comunicare, colaborare și management al proiectelor educaționale.

Impactul asupra elevilor

Elevii au fost principalii beneficiari ai proiectului. Prin activitățile desfășurate, aceștia și-au dezvoltat competențele matematice, digitale, științifice și lingvistice, dar și abilitățile de colaborare, creativitate și rezolvare a problemelor.

Interacțiunea cu elevi din alte țări a stimulat deschiderea interculturală, toleranța și interesul pentru valorile europene. În același timp, activitățile practice și colaborative au crescut motivația pentru învățare și au transformat procesul educațional într-o experiență atractivă și relevantă.

Impactul asupra instituției școlare

Participarea la proiectul „S.T.E.A.M. Adventure” a contribuit la creșterea vizibilității școlii și la consolidarea dimensiunii europene a acesteia. Produsele realizate, activitățile colaborative și diseminarea rezultatelor au evidențiat preocuparea instituției pentru promovarea unei educații moderne și de calitate.

Experiența acumulată a favorizat dezvoltarea unei culturi organizaționale bazate pe colaborare, inovare și deschidere către parteneriate internaționale, oferind premise pentru implicarea în noi proiecte europene.

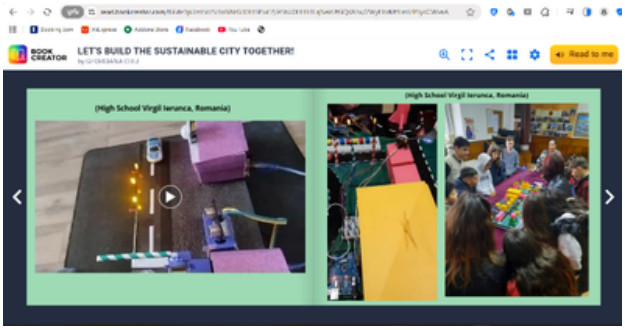

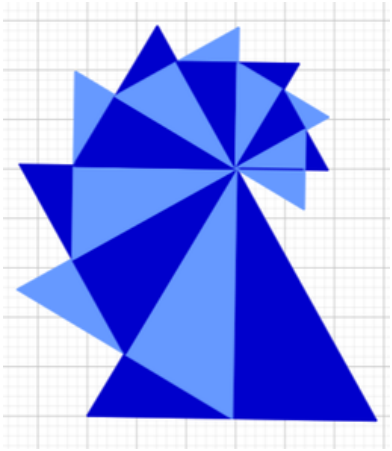

Concluzii

Proiectul eTwinning „S.T.E.A.M. Adventure” demonstrează că experiențele educaționale europene pot genera un impact real asupra dezvoltării profesorilor, elevilor și instituției școlare. Colaborarea internațională, utilizarea metodelor inovatoare și construirea unor comunități autentice de învățare transformă educația într-un proces dinamic și relevant pentru societatea contemporană.

Trecerea de la experiență la impact se realizează prin valorificarea oportunităților oferite de proiectele europene și prin asumarea unui rol activ în construirea unei educații bazate pe cooperare, creativitate și valori comune europene.

LITTLE MINDS, BIG IDEAS WITH AI – UN PROIECT eTWINNING PENTRU DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DIGITALE ȘI A CREATIVITĂȚII ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Profesor învățământ preșcolar Ioana Cristina Coșan
Grădinița cu Program Prelungit „Cuvioasa Parascheva”, Iași

În contextul transformărilor rapide generate de digitalizare și de dezvoltarea inteligenței artificiale, educația timpurie are responsabilitatea de a pregăti copiii pentru o societate în continuă schimbare. Platforma eTwinning oferă un cadru educațional modern, care facilitează colaborarea internațională, schimbul de bune practici și dezvoltarea competențelor necesare secolului XXI. Proiectul eTwinning „Little Minds, Big Ideas with AI” a reprezentat pentru mine în calitate de fondator al acestui proiect o oportunitate valoroasă de integrare a tehnologiei și a inteligenței artificiale în activitățile educaționale desfășurate cu preșcolarii, într-o manieră creativă, sigură și adaptată vârstei acestora.

Proiectul s-a desfășurat în parteneriat cu instituții educaționale din mai multe țări europene și a avut ca obiective principale dezvoltarea creativității, a comunicării, a colaborării, a competențelor digitale timpurii și promovarea utilizării responsabile a tehnologiei. Activitățile au fost concepute astfel încât copiii să devină participanți activi în procesul de învățare, având posibilitatea de a crea, explora și colabora cu parteneri din alte țări.

Un aspect definitoriu al proiectului a fost colaborarea autentică dintre școlile partenere. Încă din etapa de planificare, cadrele didactice au lucrat împreună pentru stabilirea obiectivelor, a calendarului activităților și a instrumentelor digitale utilizate. Comunicarea permanentă prin TwinSpace, întâlniri online, e-mail și grupuri de lucru a permis coordonarea eficientă a tuturor activităților și realizarea unor produse educaționale comune.

În cadrul activității „One Word, One Story”, copiii au contribuit la realizarea unei povești digitale internaționale, fiecare partener adăugând idei, personaje și secvențe care au fost integrate într-un produs final colaborativ. Această activitate a stimulat exprimarea orală, imaginația și capacitatea de a lucra împreună pentru atingerea unui scop comun.

O altă activitate de impact a fost „Spring of Love – Two Countries, One Symbol”, prin care copiii au realizat felicitări și creații artistice inspirate de simboluri comune ale primăverii și prieteniei. Produsele au fost reunite într-o expoziție virtuală internațională, promovând dialogul intercultural și respectul pentru diversitate.

În activitatea „Our Drawings Come to Life”, copiii au experimentat utilizarea aplicațiilor bazate pe inteligență artificială pentru animarea desenelor realizate de ei.

Transformarea propriilor creații în personaje animate a generat entuziasm și motivație, oferind o experiență de învățare inovatoare și memorabilă. De asemenea, activitatea „My Friendly AI and Its Favorite Toy” a facilitat explorarea conceptului de inteligență artificială prin joc, imaginație și creație artistică.

Tehnologia a avut un rol central în implementarea proiectului. Au fost utilizate platforme și aplicații educaționale precum TwinSpace, Canva, Padlet, Book Creator, Genially și Google Forms. Aceste instrumente au permis realizarea produselor colaborative, documentarea activităților și comunicarea eficientă între parteneri. Utilizarea tehnologiei a fost permanent însoțită de măsuri privind siguranța online, protecția datelor personale și respectarea drepturilor de autor. Activitățile dedicate Zilei Siguranței pe Internet au contribuit la formarea unor comportamente responsabile în mediul digital încă de la vârsta preșcolară.

Din punct de vedere pedagogic, proiectul a valorificat metode moderne de predare și învățare: învățarea prin proiecte, învățarea colaborativă, jocul didactic, explorarea, descoperirea și integrarea resurselor digitale. Activitățile au fost adaptate particularităților de vârstă ale copiilor și au urmărit dezvoltarea globală a acestora. Caracterul interdisciplinar al proiectului a permis integrarea obiectivelor din domeniul limbajului și comunicării, al educației artistice, al cunoașterii mediului, al dezvoltării socio-emoționale și al educației digitale.

Impactul proiectului asupra copiilor a fost semnificativ. Participarea la activitățile internaționale a contribuit la dezvoltarea creativității, a comunicării, a spiritului de colaborare și a încrederii în sine. Copiii și-au dezvoltat competențe digitale de bază, au învățat să utilizeze tehnologia în mod responsabil și au dobândit experiențe autentice de cooperare cu parteneri din alte țări. Produsele realizate au constituit dovezi concrete ale progresului înregistrat și ale implicării active în procesul educațional.

La nivel profesional, participarea la proiect a reprezentat o experiență valoroasă de formare continuă. Utilizarea unor instrumente digitale inovatoare, colaborarea cu profesori din diferite sisteme educaționale și schimbul de bune practici au contribuit la dezvoltarea competențelor profesionale și la diversificarea strategiilor didactice utilizate în activitatea cu preșcolarii.

Contribuția personală în cadrul proiectului a constat în organizarea și implementarea activităților la nivelul grupei, coordonarea participării copiilor, realizarea și distribuirea diplomelor, documentarea activităților și promovarea rezultatelor prin intermediul canalelor de comunicare ale instituției. Totodată, am participat activ la colaborarea cu partenerii internaționali și la diseminarea produselor și rezultatelor proiectului în comunitatea educațională.

În concluzie, proiectul eTwinning „Little Minds, Big Ideas with AI” demonstrează că integrarea responsabilă a tehnologiei și a inteligenței artificiale în educația timpurie poate genera experiențe de învățare relevante, atractive și formative. Prin colaborare internațională, creativitate și inovare, proiectul a contribuit la dezvoltarea competențelor-cheie ale copiilor și la consolidarea dimensiunii europene a educației, confirmând rolul esențial al programului eTwinning în modernizarea procesului educațional.

Bibliografie:

- *Coșan, I. C. (2026). Little Minds, Big Ideas with AI – proiect eTwinning. TwinSpace eTwinning. Recuperat de la https://school-education.ec.europa.eu*
- *European Commission. (2024). eTwinning – The Community for Schools in Europe. Brussels: European Commission. Recuperat de la https://school-education.ec.europa.eu*
- *Ministerul Educației. (2019). Curriculum pentru educație timpurie. București: Ministerul Educației Naționale.*
- *Redecker, C. (2017). European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Luxembourg: Publications Office of the European Union.*
- *Vuorikari, R., Kluzer, S., & Punie, Y. (2022). DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens. Luxembourg: Publications Office of the European Union.*
- *eTwinning Project Partners. (2026). One Word, One Story – Collaborative Digital Story. Book Creator. Recuperat de la https://read.bookcreator.com*
- *eTwinning Project Partners. (2026). Spring of Love – Two Countries, One Symbol. Virtual Art Gallery. Recuperat de la https://visit.virtualartgallery.com*
- *eTwinning Project Partners. (2026). Our Drawings Come to Life. YouTube Educational Project Collection. Recuperat de la https://www.youtube.com*

Bibliografie:

- *eTwinning Project Partners. (2026). Little Minds, Big Skills – eTwinning Day Collaborative Poster. Canva Educational Resources. Recuperat de la https://www.canva.com*
- *eTwinning Project Partners. (2026). Collaborative Activities and Project Documentation. Padlet Educational Platform. Recuperat de la https://padlet.com*
- *Ministerul Educației. (2019). Curriculum pentru educație timpurie. București: Ministerul Educației.*
- *Redecker, C. (2022). European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu). Luxembourg: Publications Office of the European Union.*
- *Vuorikari, R., Kluzer, S., & Punie, Y. (2022). DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens. Luxembourg: Publications Office of the European Union.*

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DIGITALE, LINGVISTICE ȘI INTERCULTURALE PRIN PROIECTELE eTWINNING

Profesor Mihaela Ligia Demetrescu
Liceul Charles Laugier, Craiova

Proiectele educaționale eTwinning reprezintă o oportunitate valoroasă pentru elevi și profesori de a colabora la nivel european, dezvoltând competențe digitale, lingvistice și interculturale. În cadrul proiectului “Winter’s magic”, am realizat o activitate creativă în platforma **Genially,** prin care elevii din mai multe țări au construit împreună o poveste colaborativă intitulată „The winter’s magic tree”. Activitatea a avut ca scop stimularea imaginației, dezvoltarea abilităților narative și exersarea cooperării între elevi din contexte culturale diferite.

Proiectul a reunit elevi și profesori din mai multe țări europene, fiecare echipă având rolul de a contribui la dezvoltarea unei povești comune. Platforma **eTwinning** a oferit cadrul ideal pentru comunicare, organizare și schimb de materiale, iar Genially a fost instrumentul digital ales pentru prezentarea interactivă a poveștii.

Participanții au fost împărțiți în echipe internaționale, fiecare țară având responsabilitatea de a continua firul narativ lăsat de echipa anterioară. Astfel, povestea a evoluat treptat, devenind un produs colectiv, original și surprinzător.

Platforma **Genially** a permis crearea unei prezentări dinamice, atractive vizual, în care fiecare secțiune a poveștii a fost reprezentată printr-o pagină interactivă. Elevii au utilizat:

- imagini animate și elemente grafice pentru a ilustra acțiunea
- casete de text pentru a continua povestea
- butoane interactive pentru navigarea între episoade
- elemente audio pentru a crea atmosferă

Fiecare echipă a primit un „punct de oprire” în poveste, lăsat intenționat într-un moment de suspans. Elevii următori trebuiau să continue firul narativ, respectând logica poveștii, dar adăugând și elemente originale.

Activitatea a fost organizată în etape clare:

1. **Stabilirea temei** – profesorii coordonatori au propus tema „The winter’s magic tree”, o alegorie despre prietenie, curaj și protejarea naturii.
2. **Împărțirea echipelor** – elevii au fost grupați internațional, astfel încât fiecare echipă să includă participanți ai unei ţări.
3. **Realizarea primului episod** – echipa inițială a creat începutul poveștii în Genially.
4. **Transmiterea poveștii** – fiecare țară a primit episodul anterior și a adăugat propria continuare.
5. **Revizuirea finală** – profesorii au verificat coerența poveștii și au

realizat produsul final.

Acest mod de lucru a încurajat comunicarea în limba engleză, negocierea ideilor și respectarea contribuțiilor celorlalți.

Participarea la proiect a contribuit la dezvoltarea unui set variat de competențe:

- **Competențe digitale** – utilizarea platformei Genially, inserarea de elemente multimedia, navigarea în eTwinning.
- **Competențe lingvistice** – redactarea textelor în limba engleză, comunicarea cu elevi din alte țări.
- **Competențe sociale și civice** – colaborarea, respectul pentru diversitate, responsabilitatea în cadrul echipei.
- **Creativitate și imaginație** – inventarea unor situații narative originale și construirea unui fir logic al poveștii.
- **Gândire critică** – analiza episodului anterior și adaptarea continuării într-un mod coerent.

Elevii au fost extrem de implicați și entuziasmați, deoarece activitatea le-a permis:

- să lucreze într-un mod ludic și creativ
- să descopere modul în care gândesc și creează copii din alte țări
- să își exprime ideile într-un mediu digital modern
- să vadă cum contribuția lor devine parte dintr-un produs internațional

Mulți elevi au declarat că a fost una dintre cele mai interesante activități din cadrul proiectului, deoarece au simțit că fac parte dintr-o echipă mare, europeană.

Concluzii

Proiectul eTwinning și activitatea realizată în Genially au demonstrat că tehnologia poate transforma procesul educațional într-o experiență interactivă și motivantă. Povestea colaborativă a animalelor din pădure a devenit nu doar un produs digital atractiv, ci și un exemplu de bună practică în ceea ce privește învățarea prin cooperare.

Elevii au învățat să creeze, să colaboreze și să comunice, iar profesorii au avut ocazia să integreze metode moderne în activitatea didactică. Proiectul rămâne o experiență memorabilă, care a consolidat legături între școli și a promovat valorile europene ale colaborării și respectului reciproc.

Bibliografie:

- *European School Education Platform. eTwinning – European Community for Schools.*
  https://school-education.ec.europa.eu
  (school-education.ec.europa.eu in Bing)
- *European Commission. eTwinning Handbook.*
- *Central Support Service eTwinning. Guidelines for Project Quality*
- *Genially. Interactive Learning Resources. https://www.genial.ly*

GREEN CHEMISTRY: ȘTIINȚĂ, COLABORARE ȘI SUSTENABILITATE

Profesor Delia Iancu
Școala Gimnazială Raciu, Raciu

Educația contemporană trebuie să depășească transmiterea de informații și să contribuie la formarea unor cetățeni capabili să răspundă provocărilor societății actuale. În acest context, Obiectivele de Dezvoltare Durabilă promovate prin Agenda 2030 a Organizației Națiunilor Unite oferă un cadru valoros pentru integrarea problemelor de mediu în activitățile școlare.

Chimia reprezintă una dintre disciplinele care pot contribui în mod direct la înțelegerea relației dintre activitatea umană și mediu. Totuși, pentru mulți elevi, conceptele chimice rămân abstracte și dificil de conectat cu realitatea cotidiană. Din această necesitate s-a născut proiectul eTwinning „Chemistry and Sustainable Development – Green Chemistry”, care transformă noțiunile teoretice în experiențe concrete de învățare și implicare civică.

De la activități paralele la colaborare autentică

Una dintre provocările frecvente ale proiectelor internaționale este tendința școlilor participante de a lucra separat și de a publica ulterior rezultatele pe o platformă comună. O astfel de abordare limitează interacțiunea și reduce valoarea colaborativă a proiectului. Documentele de evaluare eTwinning evidențiază importanța co-creării și a interdependenței dintre parteneri.

Pornind de la această idee, proiectul a fost conceput astfel încât elevii să fie implicați într-un proces continuu de colaborare. Activitățile sunt organizate în echipe internaționale, iar rezultatele obținute într-o țară sunt analizate, comparate și discutate de elevi din alte țări participante. Această abordare transformă elevii din simpli executanți ai unor sarcini în cercetători care formulează ipoteze, compară rezultate și argumentează concluzii.

Activitatea „Green Chemistry Lab Exchange”

Una dintre activitățile reprezentative ale proiectului este „Green Chemistry Lab Exchange”. Activitatea a fost proiectată astfel încât să poată fi implementată în școli cu niveluri diferite de dotare, utilizând materiale accesibile și sigure.

Elevii investighează trei exemple practice de aplicare a chimiei verzi:

- realizarea unui plastic biodegradabil pe bază de amidon;
- analiza detergenților ecologici;
- observarea rolului catalizatorilor în accelerarea reacțiilor chimice.

În cadrul activității, toate echipele realizează aceleași experimente și completează tabele comune de rezultate. Ulterior, elevii compară datele obținute în diferite țări și încearcă să identifice cauzele eventualelor diferențe. Această etapă s-a dovedit deosebit de valoroasă din punct de vedere educativ. Atunci când rezultatele

nu au fost identice, elevii au fost nevoiți să analizeze factori precum tipul de amidon utilizat, temperatura mediului, concentrația reactanților sau modul de realizare a experimentului.

Astfel, procesul de învățare s-a mutat de la simpla executare a unui experiment la înțelegerea variabilelor care influențează rezultatele științifice.

Activitate: „GREEN CHEMISTRY LAB EXCHANGE”

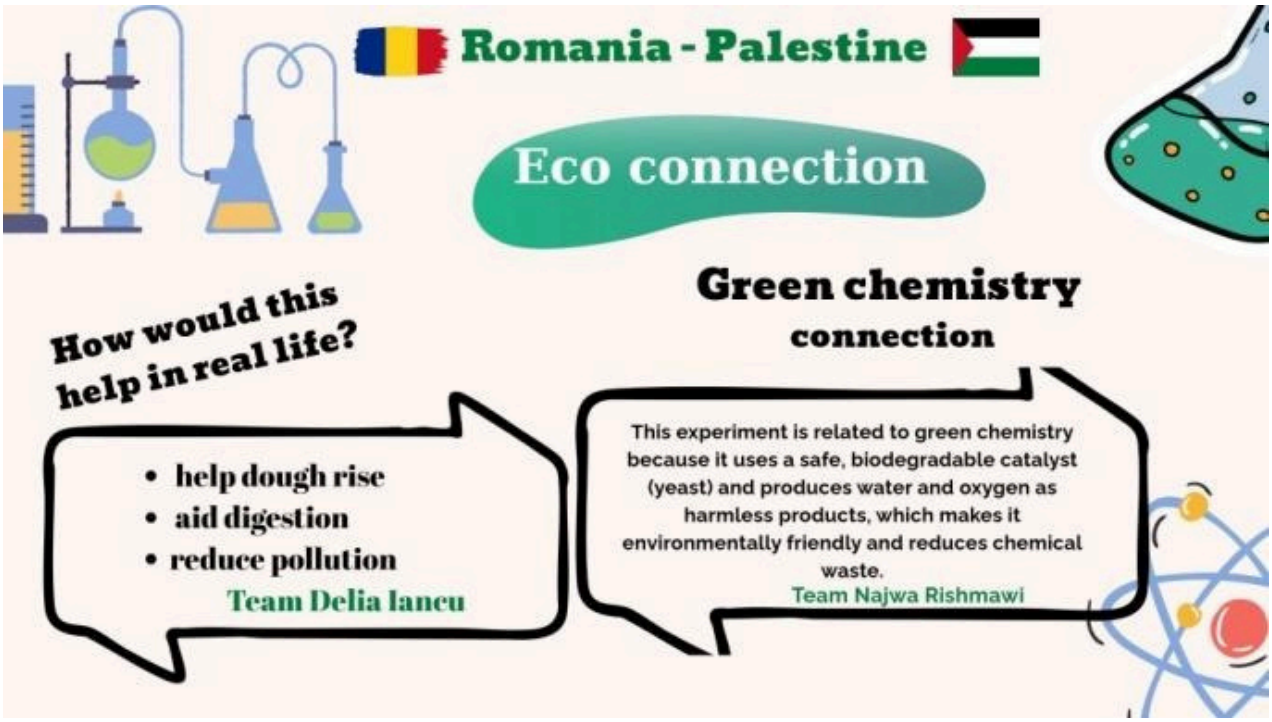

Dimensiunea digitală a proiectului

Tehnologia a avut un rol esențial în desfășurarea proiectului. Instrumentele digitale utilizate au inclus platforme pentru colaborare, editare și evaluare, precum Google Docs, Canva, Kahoot și StoryJumper. Un element important l-a reprezentat utilizarea documentelor colaborative, unde elevii au putut completa simultan observații, rezultate și concluzii. Acest mod de lucru a favorizat dezvoltarea competențelor digitale și a responsabilității individuale în cadrul unui produs comun.

Punctul culminant al integrării digitale l-a reprezentat utilizarea platformei Canva ca spațiu de co-creare în timp real (cloud-based document editing). În loc de a genera rapoarte separate, toți partenerii au lucrat pe același document interactiv. Mai mult, introducerea instrumentelor de Inteligență Artificială (AI) generativă a fost dublată de instruirea elevilor privind siguranța pe internet (e-Safety) și regulile GDPR, aceștia fiind ghidați să verifice validitatea științifică a datelor oferite de AI și să respecte drepturile de autor.

The SDG Science Stories: Green Chemistry in Action (Poster)

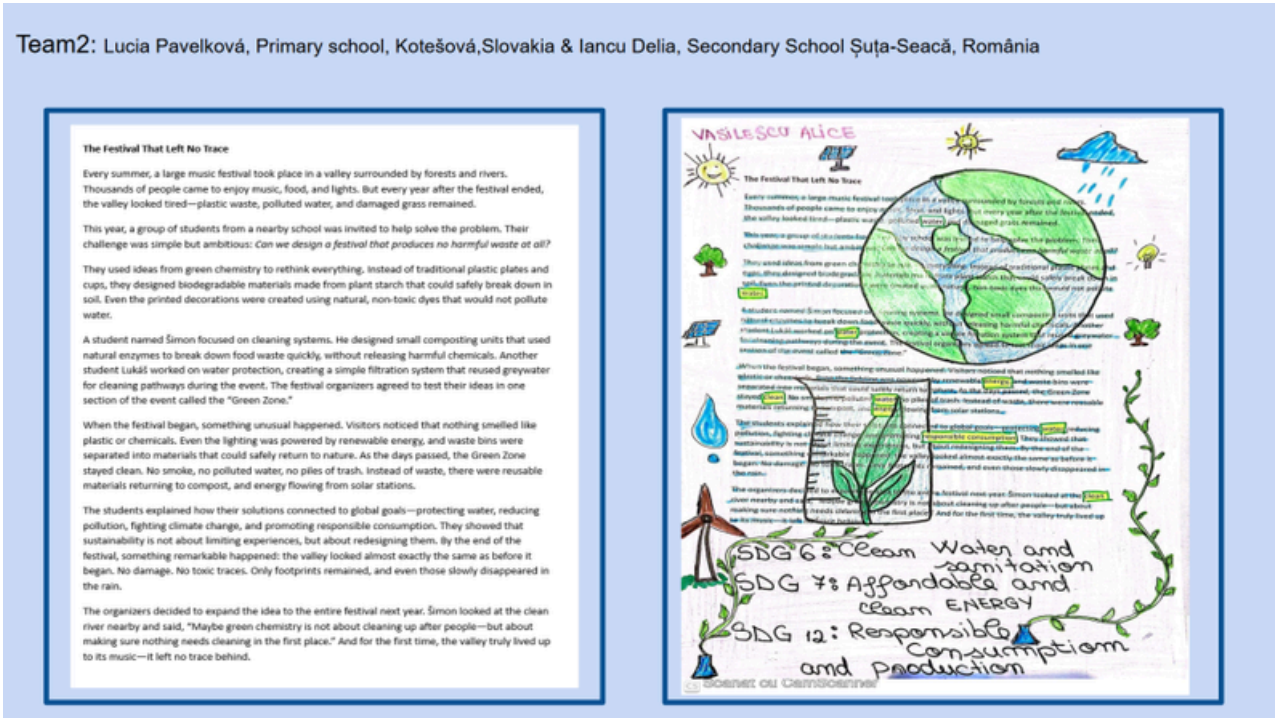

Impactul asupra elevilor

Evaluarea activităților a evidențiat dezvoltarea mai multor categorii de competențe. Elevii au învățat să formuleze observații, să compare rezultate și să identifice variabile experimentale. Procesul de analiză a diferențelor dintre experimente a contribuit la dezvoltarea gândirii critice și a capacității de argumentare.

Participarea la activități colaborative online a facilitat utilizarea instrumentelor moderne de comunicare și editare. Elevii au dobândit experiență în lucrul pe documente comune și în gestionarea informațiilor digitale.

Colaborarea cu elevi din alte țări a contribuit la dezvoltarea toleranței, a respectului reciproc și a capacității de comunicare într-un context internațional. Limba engleză a devenit un instrument autentic de colaborare și schimb de idei.

Feedback-ul oferit între echipe a demonstrat o evoluție semnificativă a modului în care elevii formulează observații și argumente. Comentariile au depășit nivelul aprecierilor generale și au devenit tot mai analitice și mai relevante din punct de vedere științific.

Concluzii

Proiectul eTwinning „Chemistry and Sustainable Development – Green Chemistry” demonstrează că educația pentru dezvoltare durabilă poate fi integrată eficient în activitățile de chimie prin metode interactive și colaborative. Utilizarea experimentelor accesibile, a instrumentelor digitale și a colaborării internaționale transformă procesul de învățare într-o experiență autentică și relevantă pentru elevi.

Experiența acumulată confirmă faptul că succesul unui proiect eTwinning nu constă doar în realizarea unor produse finale atractive, ci mai ales în crearea unor contexte de colaborare reală, în care elevii învață unii de la alții, își dezvoltă competențele și înțeleg că știința poate contribui la construirea unui viitor mai sustenabil. Așa cum au demonstrat participanții la proiect, chimia nu explică doar lumea în care trăim, ci poate deveni și un instrument pentru protejarea acesteia.

Bibliografie:

- *Anastas, P. T., Warner, J. C. Green Chemistry: Theory and Practice. Oxford University Press, 1998.*
- *European School Education Platform. Quality Label Information Sheet, 2023.*
- *Organizația Națiunilor Unite. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă*

PROIECTUL eTWINNING „DIGITAL CITIZENS”: COLABORARE, INOVARE ȘI EDUCAȚIE PENTRU CETĂȚENIA DIGITALĂ

Profesor educator Nicolae Ion
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 - CPCTS „Corabia”, București

Platforma eTwinning reprezintă o comunitate a școlilor, parte integrantă a European School Education Platform, care facilitează comunicarea, colaborarea și dezvoltarea de parteneriate între cadre didactice și elevi din diferite țări europene. Într-o societate aflată într-o continuă transformare, proiectele eTwinning reprezintă oportunități valoroase pentru dezvoltarea instituțională a școlii, pentru creșterea profesională a cadrelor didactice și pentru formarea competențelor-cheie ale elevilor.

Implicarea în comunitatea eTwinning facilitează inovarea în educație, prin promovarea metodelor moderne, a instrumentelor digitale, a învățării colaborative și a abordărilor interdisciplinare. Mai mult, aceste proiecte consolidează dimensiunea europeană a școlii și au un impact direct asupra participanților, vizând dezvoltarea competențelor digitale, lingvistice, interculturale, sociale și civice.

Prezenta lucrare își propune să analizeze impactul și inovația didactică din cadrul proiectului eTwinning „Digital Citizens: Together in the Digital World”, un demers de colaborare internațională creat pentru a transforma elevii în cetățeni digitali responsabili și etici, într-un mediu multicultural.

Proiectul a demonstrat cum se poate depăși educația tradițională, îmbinând cultura internetului cu învățarea colaborativă. Elevii nu au fost simpli receptori de informație, ci au devenit co-creatori ai unei campanii educaționale interactive. Printre instrumentele moderne utilizate s-au numărat podcasturile, camerele de evadare digitale (Escape Rooms) axate pe combaterea dezinformării, crearea de meme-uri și utilizarea Inteligenței Artificiale pentru dezvoltarea gândirii critice.

O etapă definitorie a proiectului a avut loc în luna aprilie, sub tema „Cyber-Empatie și Drepturi Online”. În această fază, elevii noștri au utilizat instrumente bazate pe inteligență artificială pentru a concepe benzi desenate digitale. Acestea au ilustrat situații reale de conflict online, precum fenomenul de cyberbullying, propunând soluții bazate pe respect, înțelegere și empatie.

Unul dintre cele mai angajante momente ale proiectului a fost dezvoltarea colaborativă a jocului „CyberQuest Guardians”. Această activitate a ilustrat perfect esența învățării prin comunități europene. Echipe din diferite țări, inclusiv România, Polonia și Ungaria, au lucrat împreună pe o hartă virtuală comună, în aplicația Lovable.

Fiecare țară a primit o zonă de hartă și a trebuit să creeze „misiuni” (quests) pentru personajele jocului. Elevii au formulat Cartonașe de Misiune (sarcini practice precum „Creează o parolă puternică”) și Cartonașe de Amenințare (întrebări securitate de tipul „Ce trebuie să faci dacă cineva îți fură parola?”). Colaborarea transnațională a crescut nivelul de implicare a elevilor, aceștia fiind motivați să construiască un produs educațional european comun.

Dincolo de jocurile și materialele dezvoltate, proiectul a avut un impact direct asupra dezvoltării personale și instituționale. Rezultatul final a fost materializat prin publicarea unui e-book comun: „Digital Citizens' Manifesto”. În acest document colaborativ, școala noastră, alături de partenerii europeni, și-a asumat o voce activă, completând o pagină de manifest cu o provocare digitală identificată de elevi, o promisiune pentru mediul . digital, un sfat practic, o creație digitală proprie și un slogan puternic

Experiența participării în proiectul eTwinning a dus la îmbunătățirea semnificativă a competențelor elevilor, stimulându-le în același timp creativitatea, responsabilitatea și gândirea critică în fața fenomenului de fake news. Mai mult, lucrul într-un mediu multicultural a promovat valori universale esențiale precum adevărul, respectul și starea de bine online.

Proiectul „Digital Citizens: Together in the Digital World” subliniază faptul că inovația în educație se susține cel mai bine prin comunități de învățare eTwinning. Prin activitățile colaborative implementate, experiența europeană s-a transformat într-un impact real pentru școală, oferind elevilor instrumentele și valorile necesare pentru a naviga în siguranță și cu respect în universul digital.

Bibliografie:

- *Alexandru, M., Cui, I. N., Dobri, C., Ghiţă, C.-V., Ionică, M.-E., Muşescu, A. A., Serea, V. L. V., & Safta-Zecheria, L. (2020). Competenţele de cetăţenie digitală ale viitorilor profesionişti în educaţie. Abordări în contextul măsurilor de distanţare socială generate de răspândirea Covid-19. Revista de Pedagogie - Journal of Pedagogy, 68(1), 137-156.*
- *Bărbuță, A. (2022). PRO Incluziune digitală astăzi pentru cetățenii digitali de mâine. Chișinău: Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) & Fundația Soros Moldova.*
- *Ceobanu, C., Cucoş, C., Istrate, O., & Pânişoară, I.-O. (Coord.). (2020). Educația digitală. Iaşi: Editura Polirom.*
- *Ciurea, A. (2022). Era digitală (III). Etică, drept şi responsabilitate – un triptic indispensabil în reglementarea IA. Revista Universul Juridic, 10, 163-179.*
- *Ministerul Educației. (2024). Cadrul de Competențe digitale pentru elevi. Anexa la Ordinul Ministrului nr. 6.466/30.08.2024.*
- *Platforma Europeană pentru Educație Școlară (2024). Digital Citizens: Together in the Digital World - TwinSpace*

INIMA MEA ÎN CULORI: O EXPERIENȚĂ eTWINNING DE EXPLORARE A IDENTITĂȚII PRIN ARTELE SENZORIALE

Profesor Carmen Marin
Școala Gimnazială „Dora Dalles”, Bucșani
Structura Grădinița cu Program Normal Bucșani

Povestea participării mele în universul eTwinning a început cu proiectul „Inima mea în culori” (My Heart Colors), o inițiativă transnațională de anvergură ce a unit unități de învățământ din România, Italia și Turcia sub o cupolă creativă unică. Acest proiect a fost conceput de fondatorii săi ca un spațiu de dialog european veritabil, unde barierele lingvistice au fost dărâmate prin forța universală a artei și a tehnologiei. În acest context de colaborare internațională, Grădinița Bucșani s-a aflat în participare activă cu copiii de la Grupa Mare, aducând o notă de autenticitate locală în marea familie europeană. Experiența mea ca membru invitat a fost definită de un rol dublu, cel de explorator al resurselor noi și de implementator al unei viziuni care pune copilul în centrul universului pedagogic. Deși structura de bază a fost trasată de fondatori, statutul de membru invitat mi-a oferit libertatea de a transforma sala de curs într-un laborator creativ hibrid, unde tehnologia digitală a devenit un aliat de nădejde al artelor plastice tradiționale. Această lucrare poate servi drept model în ceea ce privește aplicabilitatea operelor marilor artiști în paralel cu explorarea simțurilor, documentând modul în care inima copilului devine sursă de inspirație atunci când îi oferim instrumentele potrivite.

Rolul de membru invitat a presupus o muncă minuțioasă de adaptare a obiectivelor proiectului la realitatea specifică a grupei, oferind instrumente de autoreglare emoțională și explorare a sinelui într-un context european larg. Calendarul implementării noastre a debutat pe data de 30 aprilie, 2026 și s-a întins pe o durată de 6 săptămâni de descoperiri continue, perioadă în care sala de grupă s-a metamorfozat într-un atelier de creație permanent. În calitate de validator și implementator, mi-am asumat responsabilitatea inovării, transformând viziuni artistice complexe în aplicații practice, sigure și accesibile preșcolarilor. Transpunerea metodică a fost de o importanță majoră în acest proces, realizând trecerea de la simplul gest de a privi un tablou la experiența profundă de a simți o emoție prin tehnici senzoriale inedite. Impactul practic s-a resimțit imediat prin introducerea tehnologiei care a demonstrat că obiectivele teoretice europene pot deveni o realitate palpabilă pentru fiecare copil în parte. Alfabetizarea emoțională nu a fost doar un concept pedagogic abstract, ci o trăire zilnică în care copilul a învățat să se descopere, să

se accepte și să se exprime cu o încredere deplină în forțele proprii, totul sub egida unei colaborări transnaționale care i-a făcut pe cei mici să se simtă cetățeni ai lumii.

Argumentul artistic al acestui demers este construit ca o analogie între un vis și o pensulă, urmând o progresie psihologică ce ghidează copilul de la emoție spre identitate și, în final, spre armonie socială. Această călătorie interioară începe sub semnul lui Vincent Van Gogh, a cărui lucrare „Noaptea înstelată” a devenit metafora perfectă pentru trăirile intense ale celor mici. Spiralele sale și galaxiile de culoare sunt proiecția vizuală a modului în care un copil simte bucuria debordantă sau furia, ca pe un vârtej de energie ce are nevoie de o formă plastică pentru a fi înțeles și gestionat. Următorul pilon, oglinda identității, a fost explorat prin universul curajos al Fridei Kahlo, permițând copiilor să exploreze propria întrebare fundamentală, „Cine sunt eu?”, folosind tehnologia pentru a-și contura prezența unică în lume. Libertatea de a fi diferit a fost trăită intens prin viziunea revoluționară a lui Pablo Picasso, cubismul învățându-i pe copii că un portret nu trebuie să fie „perfect” sau simetric pentru a fi frumos și plin de semnificație. Această etapă a fost esențială pentru eliminarea fricii de eșec, încurajându-i pe preșcolari să reconstruiască forme fără teamă și să accepte imperfecțiunea ca pe o formă superioară de artă. Simfonia prieteniei a reprezentat pilonul final, inspirat de Wassily Kandinsky, unde fiecare copil a înțeles că punctele și culorile pot crea muzică vizuală atunci când sunt așezate împreună pe același șevalet, transformând diversitatea individuală într-o unitate estetică vibrantă.

Implementarea propriu-zisă a laboratorului a fost gândită ca un parcurs metodic riguros, unde fiecare săptămână a adus în prim-plan tehnici și materiale specifice. În prima etapă, subiectul abordat a fost „Geografia Emoțiilor Mele”, inspirat de energia debordantă a lui Van Gogh. Metoda utilizată a fost cea a explorării dirijate, în care copiii au fost încurajați să asocieze stările interioare cu mișcările circulare ale pensulei. Tehnica centrală a fost monotipia pe spumă de ras, un procedeu care a fascinat prin caracterul său efemer și tactil. Materialele utilizate – tăvițe, spumă de ras, coloranți alimentari și spatule – au permis preșcolarilor să „modeleze” norii și stelele într-o experiență senzorială totală. Această tehnică a avut un rol terapeutic, spuma oferind o rezistență minimă și o textură pufoasă care a invitat la relaxare. Impresiile culese în urma acestei activități au evidențiat o scădere a anxietății, copiii simțindu-se stăpâni pe propriul proces creativ. Validarea controlului asupra culorii prin amprentarea foii peste amestecul de spumă a reprezentat momentul de apogeu al uimirii, demonstrând că emoțiile, oricât de învolburate, pot fi „capturate” și transformate în frumos.

Continuând parcursul dedicat autoreglării, a doua săptămână a introdus subiectul „Liniștea din interiorul meu”, utilizând tehnica

borcanului de calmare. Această metodă a servit ca o revelație metodologică, transformând un obiect simplu într-un instrument pedagogic de gestionare a conflictelor și a stresului. Materialele folosite au inclus recipiente transparente de plastic (pentru siguranță), apă caldă, aracet, sclipici de diverse culori și colorant albastru. Tehnica a presupus amestecarea precisă a ingredientelor pentru a obține o densitate a lichidului care să permită sclipiciului să plutească lent. Metoda i-a învățat pe copii că, la fel ca sclipiciul care se agită atunci când borcanul este scuturat, și emoțiile noastre pot fi „furtunoase”, dar dacă avem răbdare și rămânem liniștiți, acestea se vor așeza la fundul borcanului, lăsând mintea clară. Impresiile au fost profunde: copiii au început să utilizeze borcanul în mod autonom în momentele de tensiune, dovedind că o tehnică artistică poate deveni un mecanism de supraviețuire emoțională. Această etapă a consolidat legătura dintre actul creativ și starea de bine, pregătind terenul pentru explorarea identității.

Săptămânile trei și patru au mutat centrul de greutate spre subiectul „Oglinda Sufletului meu: Întâlnirea cu Frida Kahlo”. Aici, am introdus tehnica inovatoare a Tracing-ului Digital, un hibrid între tehnologia TIC și arta portretului. Metoda a presupus utilizarea videoproiectorului pentru a proiecta imaginea profilului fiecărui copil direct pe o foaie mare de hârtie fixată pe șevalet. Materialele tehnice au fost completate de instrumente tradiționale: creioane grafit pentru contur, pensule late și pastă de lipit preparată special pentru a fi ușor de manevrat. Subiectul identității a fost abordat prin discuții despre trăsăturile unice ale fiecăruia, inspirate de modul în care Frida și-a pictat propriile experiențe. Tehnica proiecției digitale le-a oferit copiilor un sentiment de siguranță; conturul feței era deja acolo, protejat de lumină, eliminând frustrarea de a nu putea desena „corect”. Acest succes garantat a crescut stima de sine a copiilor, permițându-le să se concentreze pe „umplerea” identității lor cu detalii senzoriale. Impresiile au fost de o mândrie pură, copiii recunoscându-se în contururile gigantice proiectate pe perete, transformând sala de grupă într-o galerie de eroi personali.

Aprofundarea autoportretului a continuat prin tehnica colajului stratificat și a texturării cu materiale neconvenționale. Subiectul a fost „Textura Vieții Mele”, unde copiii au fost invitați să își decoreze profilul conturat anterior folosind o varietate de materiale tactile: fire de lână colorată pentru păr, resturi de textile catifelate pentru haine, mărgele și elemente naturale precum frunze uscate sau petale. Metoda de lucru a fost una meditativă; aplicarea pastei de lipit cu pensula a necesitat mișcări lente și precise, favorizând concentrarea și motricitatea fină. Această tehnică a permis preșcolarilor să experimenteze conceptul de „stratificare a sinelui”, înțelegând că suntem formați din multe povești și culori diferite. Materialele variate au oferit

oportunitatea de a discuta despre diversitate și acceptare. Impresiile observate au fost legate de răbdarea surprinzătoare a copiilor, care au petrecut minute în șir alegând textura potrivită pentru a-și reprezenta „gândurile” în lucrare. Rezultatul a fost o serie de autoportrete tridimensionale, vibrante, care au depășit barierele clasice ale desenului pe hârtie, servind drept dovadă a complexității fiecărui mic artist.

Săptămâna a cincea a adus o schimbare de perspectivă prin subiectul „Lumea văzută altfel”, inspirat de Pablo Picasso. Tehnica abordată a fost cea a deconstrucției cubiste, o metodă care a revoluționat modul în care copiii percep realitatea. Materialele au inclus decupaje de carton de diferite forme geometrice, markere negre groase și acuarele în culori primare. Metoda a constat în tăierea sau ruperea formelor familiare și reasamblarea lor într-o manieră non-conformistă, unde ochii nu trebuiau să fie la același nivel sau culorile nu trebuiau să respecte „realitatea”. Acest subiect a avut un impact eliberator extraordinar. Copiii au înțeles că arta nu este despre copierea lumii, ci despre reinventarea ei. Tehnica le-a permis să elimine orice teamă de eșec sau de critică, deoarece în lumea lui Picasso „greșeala” nu există, ci doar o altă perspectivă. Impresiile colectate au evidențiat o creștere a creativității spontane; copiii au început să râdă și să se joace cu formele, descoperind bucuria de a fi unici și de a vedea frumusețea în asimetrie. Această etapă a fost esențială pentru a pregăti grupul pentru ultima fază a proiectului: armonia colectivă.

Ultima săptămână a fost dedicată subiectului „Simfonia Culorilor și a Prieteniei”, sub îndrumarea spirituală a lui Wassily Kandinsky. Metoda centrală a fost cea a picturii colaborative pe un șevalet comun de mari dimensiuni, transformând procesul individual într-o experiență de grup transnațională. Tehnica utilizată a fost cea a cercurilor concentrice și a punctelor de presiune, folosind acuarele, pensule de diferite mărimi și dopuri de plută pentru amprentare. Materialul principal a fost o pânză lungă care a unit întreaga grupă. Subiectul a fost transformarea muzicii în culoare, copiii ascultând compoziții clasice în timp ce pictau, încercând să surprindă ritmul prin puncte și linii. Această tehnică a demonstrat vizual conceptul de armonie: deși fiecare punct era diferit, împreună formau un întreg spectaculos. Impresiile finale ale copiilor au fost legate de sentimentul de apartenență. Ei nu mai erau artiști singuri, ci parte a unei simfonii europene. Timizii s-au simțit protejați de forța grupului, iar cei exuberanți și-au găsit locul în cadrul compoziției. Rezultatul a fost o operă de artă colectivă care a simbolizat închiderea cercului creativ, de la emoția individuală a lui Van Gogh la armonia socială a lui Kandinsky.

Impactul general asupra beneficiarilor de la Grădinița Bucșani a depășit așteptările inițiale, proiectul devenind un pilon al dezvoltării lor psiho-emoționale. O componentă vitală a acestui succes a fost parteneriatul solid cu părinții, bazat pe o transparență totală a actului educativ. Deoarece aceștia nu aveau acces direct pe platforma digitală eTwinning, am creat un „pod de comunicare” fizic, invitându-i în fiecare vineri în sala de grupă. Alegerea zilei de vineri a fost strategică, oferind momentul perfect pentru vernisajul lucrărilor săptămânale și pentru discutarea progresului emoțional. Le-am explicat părinților fiecare metodă și tehnică, de la monotipie la tracing digital, transformându-i din spectatori în parteneri educaționali care au început să colecteze și să aducă de acasă materiale neconvenționale. Reacțiile acestora au fost de o sinceritate debordantă, mulți fiind surprinși de profunzimea mesajelor transmise de copiii lor prin artă. Bucuria comunității de a vedea Grădinița Bucșani pe harta europeană a creativității a fost imensă. În concluzie, această experiență demonstrează că aplicabilitatea operelor marilor artiști, atunci când este împletită cu tehnologia și respectul pentru simțuri, transformă educația într-o călătorie spre inima copilului. Proiectul rămâne un model de bune practici, o dovadă că în educația timpurie, culorile inimii sunt cele care pictează viitorul cetățeanului european.

Bibliografie:

- *Boghian, I. (2020) – Arteterapia în educația timpurie: de la exprimare la autoreglare. Editura Didactică, București. (Lucrare de referință pentru fundamentarea tehnicilor senzoriale și a rolului artei în echilibrul emoțional al preșcolarului).*
- *Gardner, H. (2011) – Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. Basic Books. (Esențială pentru înțelegerea modului în care inteligența vizual-spațială și cea intrapersonală sunt stimulate prin studiul marilor artiști).*
- *Goleman, D. (2018) – Inteligența emoțională. Editura Curtea Veche, București. (Sursa principală pentru conceptele de alfabetizare emoțională și strategii de autoreglare implementate prin laboratorul de vineri).*
- *Malaguzzi, L. (2012) – The Hundred Languages of Children: The Reggio Emilia Experience in Early Childhood Education. Praeger. (Fundamentează utilizarea materialelor neconvenționale și a „celor o sută de limbaje” prin care copiii explorează identitatea și lumea).*
- *Pânișoară, I. O. (2022) – Ghidul profesorului: Metode și tehnici de predare-învățare-evaluare. Editura Polirom, Iași. (Sursă metodologică pentru structurarea activităților de învățare prin cooperare și utilizarea tehnologiei TIC în sala de grupă).*

MY STORY - PROIECT eTWINNING

Profesor Maria Murășan-Givadă
Școala Gimnazială „Romul Ladea”, Oravița

eTwinning este o inițiativă europeană care oferă școlilor posibilitatea de a colabora prin intermediul tehnologiei digitale. Prin această platformă, profesorii și elevii pot realiza proiecte educaționale împreună cu parteneri din alte țări. Participarea la activitățile eTwinning contribuie la dezvoltarea competențelor digitale și de comunicare ale elevilor. De asemenea, aceștia au ocazia să își îmbunătățească cunoștințele de limbi străine într-un mod practic și atractiv. Proiectele desfășurate în cadrul eTwinning încurajează creativitatea, colaborarea și schimbul de idei. Elevii descoperă culturi diferite și învață să respecte diversitatea europeană. Profesorii beneficiază de oportunități de formare profesională și de schimb de bune practici cu colegi din alte țări. Platforma oferă un mediu online sigur, special conceput pentru activități educaționale. Prin participarea la proiecte internaționale, școlile își îmbunătățesc vizibilitatea și prestigiul. Astfel, eTwinning contribuie la crearea unei educații moderne, interactive și orientate spre cooperare europeană.

În cadrul Școlii Gimnaziale „Romul Ladea” din Oravița, educația europeană oferă elevilor oportunitatea de a descoperi noi culturi, idei și perspective, depășind limitele unei comunități locale de dimensiuni reduse. Prin participarea la proiecte și parteneriate internaționale, elevii își dezvoltă competențele digitale, lingvistice și sociale, necesare pentru viitorul lor. Valorile europene precum respectul, toleranța, cooperarea și cetățenia activă sunt integrate în activitățile școlare, contribuind la formarea unor tineri responsabili și deschiși către diversitate. În același timp, educația europeană permite promovarea tradițiilor și identității specifice Banatului Montan, valorificând patrimoniul cultural local în contexte internaționale. Astfel, Școala Gimnazială „Romul Ladea” îmbină armonios specificul unei comunități educaționale tradiționale cu cerințele și tendințele educației moderne europene.

Dezvoltarea dimensiunii europene în Școala Gimnazială „Romul Ladea” din Oravița este foarte importantă, deoarece îi pregătește pe elevi pentru a trăi și a lucra într-o societate tot mai conectată la nivel internațional. Prin activități și proiecte europene, elevii învață despre valorile fundamentale ale Europei, precum demnitatea, diversitatea, egalitatea și solidaritatea. Cunoașterea culturilor și tradițiilor altor țări contribuie la formarea unor tineri deschiși la diversitate și la dialog intercultural. În același timp, elevii își dezvoltă competențele de comunicare și colaborare prin interacțiunea cu colegi din diferite state europene.

Participarea la proiecte internaționale îi ajută să își îmbunătățească abilitățile digitale și să utilizeze tehnologia în mod responsabil și eficient. De asemenea, contactul cu alte sisteme educaționale le oferă oportunitatea de a descoperi metode noi de învățare și de rezolvare a problemelor. Dimensiunea europeană stimulează interesul pentru studiul istoriei și al limbilor străine, facilitând comunicarea și cooperarea între elevi din țări diferite, înțelegând evoluția comunităților umane și efectele diferitelor acțiuni întreprinse de mari personalități cu impact în comunitățile locale sau naționale. Prin astfel de experiențe, tinerii își dezvoltă spiritul civic și înțeleg mai bine rolul lor ca cetățeni europeni activi și responsabili. Totodată, școala devine un spațiu mai dinamic și mai atractiv, în care învățarea este legată de situații reale și de colaborarea internațională. Astfel, dezvoltarea dimensiunii europene în Școala Gimnazială „Romul Ladea” din Oravița contribuie la formarea unor generații capabile să participe activ la construirea unei Europe unite, democratice și prospere.

În anul școlar 2021–2022, Școala Gimnazială „Romul Ladea” din Oravița s-a alăturat, în calitate de partener, proiectului eTwinning „My Story – Povestea mea”, o inițiativă educațională internațională menită să promoveze dialogul intercultural, creativitatea și colaborarea între elevi și profesori din diferite țări. Proiectul a reunit o echipă extinsă formată din cinci cadre didactice din Republica Moldova, nouă profesori din România și patru profesori din Turcia, oferind un cadru autentic pentru schimbul de experiențe și bune practici educaționale. În cadrul acestei colaborări, m-am implicat activ alături de un grup de douăzeci de elevi din clasa a VI-a, care au participat cu entuziasm la activitățile propuse. Prin intermediul proiectului, elevii au avut oportunitatea de a-și valorifica experiențele personale, de a-și dezvolta competențele de comunicare și de a interacționa cu colegi din alte sisteme educaționale și contexte culturale. Participarea la acest demers a contribuit semnificativ la formarea competențelor-cheie europene, la dezvoltarea spiritului de colaborare și la consolidarea dimensiunii europene a educației în școala noastră.

Proiectul eTwinning „My Story – Povestea mea” reprezintă o experiență educațională complexă, desfășurată în spiritul colaborării internaționale și al inovării didactice. Acesta a avut ca scop principal familiarizarea elevilor cu platforma eTwinning și cu oportunitățile de învățare colaborativă la nivel european. Un obiectiv important a fost dezvoltarea competențelor de comunicare eficientă prin utilizarea unor instrumente moderne precum WhatsApp, Facebook și TwinSpace. De asemenea, proiectul a urmărit integrarea unor strategii didactice inovatoare, corelate cu standardele eTwinning și cu curriculumul național. Elevii au fost implicați activ în utilizarea unor aplicații digitale variate, precum StoryJ umper, Miro,

BookCreator, Padlet, Wordwall, LearningApps, Vimeo, Kizoa și Tricider, ceea ce a contribuit la dezvoltarea creativității și a competențelor digitale. Un alt obiectiv a fost evaluarea periodică a progresului elevilor și identificarea nevoilor de învățare pe parcursul proiectului. Activitățile au fost structurate pe etape lunare, prin întâlniri constante și acces săptămânal în TwinSpace. În luna septembrie, s-a realizat formarea echipei de proiect și organizarea grupurilor de comunicare online, alături de votarea logoului proiectului și introducerea elevilor eTwinneri. În luna octombrie, elevii au creat pagini individuale de prezentare și au realizat activități de promovare a școlii proprii.

Luna noiembrie a fost dedicată activității „Instrumentul meu preferat”, o colaborare între școlile partenere, completată de o întâlnire online în limba engleză între elevi din cele trei țări participante. În cadrul acestei întâlniri, elevii au avut ocazia să își împărtășească experiențele și să interacționeze direct într-un context internațional. Luna decembrie a adus activitatea tematică „Poveste de Crăciun”, în care elevii au creat în mod colaborativ o poveste digitală interactivă. Această activitate a evidențiat creativitatea și capacitatea de lucru în echipă a participanților din diferite culturi. În luna ianuarie, proiectul a fost evaluat prin analiza rezultatelor obținute și a gradului de implicare al elevilor.

Implicarea mea a fost importantă pentru coordonarea activităților și asigurarea coerenței pedagogice a proiectului. Aceasta a facilitat comunicarea între parteneri și a încurajat participarea activă a elevilor în toate etapele proiectului. Printr-o abordare modernă, am încercat să integrez eficient tehnologia digitală în procesul educațional. De asemenea, am susținut dezvoltarea competențelor europene ale elevilor prin activități interactive și colaborative. Proiectul a contribuit la deschiderea școlii către dimensiunea europeană a educației și la creșterea motivației pentru învățare. În final, eTwinning „My Story” a reprezentat un exemplu de bună practică educațională, bazată pe colaborare, creativitate și inovație.

O POVESTE DESPRE EMOȚII, MUZICĂ ȘI INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ ÎN CADRUL UNUI PROIECT eTWINNING

Profesor de psihopedagogie specială Cătălina Ramona Popescu
Profesor de psihopedagogie specială Alexandrina Ioana Roca
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București

Articolul prezintă, într-o formă narativă, experiența proiectului eTwinning „AI Symphony of Emotions”, desfășurat în perioada 2024–2026. Povestea urmărește drumul elevilor de la recunoașterea și reprezentarea vizuală a emoțiilor până la transformarea acestora în texte, ritmuri și compoziții muzicale generate cu ajutorul platformei Suno AI. Activitățile au susținut dezvoltarea emoțională, creativitatea, competențele digitale, colaborarea internațională și înțelegerea interculturală.

Imagine-simbol a proiectului „AI Symphony of Emotions”

Când o emoție caută o voce

Totul a început cu o întrebare simplă: cum putem ajuta elevii să spună ce simt atunci când emoțiile sunt greu de recunoscut, de numit sau de exprimat în cuvinte?

În activitatea didactică întâlnim adesea bucurii care izbucnesc spontan, temeri ascunse, momente de tristețe, surprize, furie sau speranță. În același timp, elevii sunt atrași de tehnologie și de posibilitatea de a crea ceva nou cu ajutorul ei. Din întâlnirea acestor două realități s-a născut participarea noastră la proiectul

eTwinning „AI Symphony of Emotions”, desfășurat între anii 2024 și 2026 alături de profesori și elevi din mai multe țări europene.

Ideea proiectului a fost aceea că muzica poate deveni un limbaj comun al emoțiilor, iar inteligența artificială poate funcționa ca un instrument de sprijin pentru imaginația umană. Nu tehnologia urma să aleagă în locul elevilor, ci elevii aveau să o ghideze, să compare rezultatele și să decidă ce variantă exprimă cel mai bine mesajul lor.

Mai întâi, emoțiile au prins culoare

Înainte de a deveni sunete, emoțiile au fost observate, discutate și desenate. Prin conversații ghidate, povești, imagini, jocuri de rol și exemple din viața de zi cu zi, elevii au învățat să recunoască bucuria, tristețea, teama, furia, speranța, iubirea, recunoștința și surpriza.

Pentru unii elevi, creionul a fost mai ușor de folosit decât cuvântul. Liniile portativului au devenit drumuri, notele muzicale au primit culoare, iar personajele au început să danseze. Desenul nu a fost doar un produs artistic, ci o formă de comunicare: fiecare alegere cromatică, fiecare personaj și fiecare simbol a spus ceva despre starea trăită.

Din culori s-au născut cuvintele

După ce emoțiile au căpătat formă, elevii au încercat să le descrie. Cum sună bucuria? Este rapidă sau lentă? Este luminoasă, jucăușă, puternică? Ce instrument ar putea reprezenta tristețea? Ce cuvinte ar putea însoți speranța?

Răspunsurile au fost transformate în texte scurte și apoi în instrucțiuni pentru platforma Suno AI. Pentru bucurie au fost alese ritmuri dinamice și tonuri luminoase. Pentru tristețe, elevii au preferat tempo-uri lente și armonii melancolice. Pentru surpriză au imaginat schimbări neașteptate de ritm, iar pentru speranță au ales o evoluție muzicală ascendentă.

Această etapă a fost importantă deoarece i-a ajutat pe elevi să formuleze cerințe clare, să facă alegeri și să argumenteze de ce anumite sunete, cuvinte sau instrumente se potrivesc unei emoții. Inteligența artificială a devenit astfel un partener de lucru, nu un înlocuitor al creativității.

Primele schițe: emoțiile sunt transformate în personaje, culori și note muzicale.

Când desenele au început să cânte

După introducerea instrucțiunilor în platformă, au apărut primele melodii. Unele variante au surprins exact atmosfera dorită, altele au trebuit ascultate din nou, comparate și reformulate. Elevii au devenit, pe rând, autori, ascultători și mici critici muzicali.

Au urmărit dacă ritmul corespunde emoției, dacă vocea transmite mesajul și dacă muzica se potrivește cu imaginile create. Alegerea versiunii finale nu s-a făcut automat. A presupus atenție, reflecție, negociere și exprimarea unei opinii personale.

Un desen colectiv devenit identitate vizuală: personajele-emotii dansează pe portativ.

O orchestră fără granițe

Povestea nu s-a oprit în sala de clasă. Creațiile au fost împărtășite cu școlile partenere, iar elevii au ascultat melodii realizate în contexte culturale diferite. Uneori aceeași emoție suna aproape la fel; alteori, ritmul, instrumentele sau imaginile alese erau neașteptat de diferite.

Aceste audiții colective au devenit momente autentice de dialog intercultural. Elevii au descoperit că emoțiile ne apropie, chiar dacă limbile, tradițiile și experiențele noastre sunt diferite. Muzica a făcut posibilă o comunicare care a depășit barierele lingvistice și geografice.

Melodiile au fost organizate pe categorii emoționale și publicate în spațiile colaborative ale proiectului, formând o adevărată bibliotecă muzicală a emoțiilor, accesibilă tuturor partenerilor.

Ce au învățat elevii din această călătorie?

Pe parcursul proiectului am observat progrese în identificarea și verbalizarea emoțiilor, o implicare mai mare în activitățile creative și o disponibilitate crescută pentru colaborare. Elevii au învățat să transforme o idee într-un produs, să formuleze instrucțiuni pentru un instrument digital, să compare rezultate și să își motiveze alegerile.

Pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, caracterul vizual, auditiv și practic al activităților a oferit mai multe căi de participare. Fiecare elev a putut contribui prin desen,

alegerea culorilor, formularea unui cuvânt, selectarea unui ritm sau exprimarea unei preferințe. În acest fel, proiectul a susținut incluziunea și a valorizat contribuțiile individuale.

Impact educațional observat

- dezvoltarea vocabularului emoțional și a capacității de autocunoaștere;
- stimularea creativității artistice și digitale;
- exersarea gândirii critice prin compararea rezultatelor generate;
- creșterea motivației și a participării active;
- consolidarea colaborării și a înțelegerii interculturale;
- familiarizarea cu utilizarea responsabilă a inteligenței artificiale.

Povestea devine audiobook

La finalul celor doi ani, imaginile, textele și melodiile au fost reunite într-un audiobook. Produsul final a păstrat urmele întregului proces: emoția observată, desenul realizat de elev, cuvintele alese, instrucțiunea formulată și muzica generată.

Audiobookul a fost prezentat în cadrul concursului național Made for Europe, unde a fost apreciat pentru caracterul inovator, pentru integrarea creativă a inteligenței artificiale în educație și pentru contribuția sa la dezvoltarea competențelor elevilor. Recunoașterea obținută a confirmat valoarea pedagogică a unui demers în care tehnologia este folosită cu sens, responsabilitate și sensibilitate.

În loc de concluzie

AI Symphony of Emotions” ne-a arătat că inteligența artificială nu înlocuiește imaginația elevilor. Ea poate, însă, să îi ofere o nouă scenă pe care culorile, cuvintele și emoțiile lor să fie auzite.

Prin îmbinarea muzicii, artei, educației emoționale și tehnologiei, proiectul a creat contexte de învățare accesibile, interdisciplinare și incluzive. Elevii au fost nu doar utilizatori ai unui instrument digital, ci autori ai unei povești comune, construită din experiențe personale și împărtășită cu parteneri din alte țări.

În această poveste, inteligența artificială a fost instrumentul. Emoția, alegerea și creativitatea au rămas profund umane.

AI SYMPHONY OF EMOTIONS – o poveste eTwinning despre ceea ce simțim și despre felul în care învățăm să exprimăm.

BUBURUZELE SPECIALE ÎN UNIVERSUL eTWINNING

Profesor Iulia Sava
Grădinița Specială pentru Hipoacuzici, Nr. 65, București

În educația timpurie, incluziunea nu este doar un concept teoretic, ci o practică zilnică ce reclamă adaptare, empatie și inovație. Pentru Buburuzele mele speciale, preșcolari cu cerințe educaționale speciale (CES), interacțiunea cu lumea înconjurătoare și integrarea în colectivitate poate reprezenta provocări majore.

În acest context, platforma europeană eTwinning se dovedește a fi o resursă valoroasă, oferind un cadru flexibil în care „granițele” dispar, iar învățarea devine un joc universal.

Participarea preșcolarilor speciali la proiecte colaborative internaționale nu reprezintă doar o deschidere culturală, ci și o formă excelentă de terapie prin învățare experiențială.

Consider că terapia prin muzică îi ajută foarte mult pe preșcolarii speciali. Pentru copiii cu tulburări din spectrul autist (TSA), întârzieri în dezvoltarea limbajului sau deficiențe senzoriale, ritmul este un limbaj universal.

În cadrul proiectului **„Happy Rhythm”,** activitățile muzicale și jocurile de mișcare au funcționat ca un canal de comunicare non-verbală. Preșcolarii speciali:

- Au experimentat coordonarea grosieră și fină prin dans și bătăi din palme, prin folosirea instrumentelor muzicale.
- Și-au reglat stările emoționale, muzica având un puternic efect de calmare sau stimulare pozitivă.
- Au interacționat prin video-uri cu partenerii europeni, imitând mișcări și simțindu-se parte dintr-o comunitate mare, veselă, dincolo de cuvinte.

S-ar putea crede că introducerea unei limbi străine la o vârstă fragedă poate crea confuzie în cazul unui preșcolar cu dificultăți de vorbire. Realitatea din proiectul **„Hello English”** a demonstrat contrariul.

Folosind metode ludice (cântecele interactive, flashcard-uri vizuale, marionete și jocuri de rol), engleza a fost privită de copii ca un joc nou, nu ca o sarcină academică. Pentru preșcolarii mei, Buburuzele mele speciale, repetarea unor formule simple precum a culorilor în limba engleză, a numerelor, a animalelor și a membrilor familiei în tandem cu copii din alte țări, a stimulat plasticitatea creierului și le-a crescut stima de sine. Atunci când un copil reușește să spună „Hello” unui ecran unde îi zâmbește un alt partener de proiect, bariera timidității este complet dărâmată.

Educația ecologică și reciclarea sunt perfecte pentru dezvoltarea senzorială. În proiectul **„Little recycler at play”**, accentul s-a pus

pe manipularea materialelor și pe învățarea regulilor de viață practică. Copiii speciali au fost implicați în:

- **Activități de sortare** (plastic, hârtie, carton), excelente pentru dezvoltarea gândirii logice și a atenției focusate.
- **Ateliere de creație** din materiale reciclabile, care au stimulat motricitatea fină (lipit, mototolit, decupat adaptat).
- **Jocuri senzoriale:** atingerea texturilor diferite ale deșeurilor curate a ajutat la desensibilizarea tactilă în cazul copiilor cu hipersenzorialitate.

Un mit des întâlnit este acela că instrumentele digitale sunt prea complexe pentru copiii cu deficiențe sau întârzieri în dezvoltare. În realitate, în proiecte precum cele menționate, tehnologia modernă acționează ca o „proteză corectivă” și un stimulent puternic, transformând abstractul în imagini și sunete ușor de asimilat.

Pentru un preșcolar cu CES, structurile rigide sunt greu de urmărit. Padlet oferă o interfață extrem de vizuală și intuitivă, un adevărat „perete digital” pe care copiii își pot vedea instantaneu munca.

- **În *Happy Rhythm* și *Little recycler at play*:** Padlet a fost folosit pentru a încărca fotografii scurte și filmulețe cu preșcolarii în timp ce cântau sau sortau deșeurile.
- **Impact terapeutic:** Copiii cu CES au beneficiat enorm de pe urma feedback-ului vizual direct. Să își vadă propria fotografie alături de cea a unui prieten din Turcia sau Lituania, Italia, Grecia, le-a oferit un sentiment profund de apartenență și validare, stimulându-le dorința de participare.

Grafica curată, culorile vii și șabloanele oferite de Canva au ajutat la crearea unor materiale educaționale perfect adaptate nevoilor speciale, unde predictibilitatea și sprijinul vizual sunt vitale. Canva permite transformarea elementelor abstracte în imagini concrete, facilitând asocierile mentale mult mai rapid în cazul preșcolarilor cu întârzieri cognitive.

Crearea unui StoryJumper reprezintă materializarea efortului colectiv și un instrument remarcabil de logopedie.

- **Integrarea în proiecte:** Poveștile create colaborativ, în care fiecare grădiniță a adăugat câte o pagină cu desenele micilor ecologiști din Little recycler at play sau cu saluturile în engleză din Hello English, au fost integrate în cărți electronice interactive.
- **Impact terapeutic:** Multe dintre aceste platforme permit inserarea de fișiere audio. Preșcolarii cu dificultăți de vorbire au fost încurajați să își înregistreze vocea spunând cuvinte simple sau scoțând sunete ritmice. Ascultarea propriei voci într-o „carte adevărată” are un efect terapeutic fantastic asupra stimei de sine și stimulează corectarea pronunției într-un mod complet relaxat.

Beneficiul major al eTwinning în învățământul special este acela că proiectele nu caută performanța

standardizată, ci valorizează progresul individual. Fiecare copil participă în ritmul său propriu („Happy Rhythm”), comunică prin metode adaptate („Hello English”) și creează după propriile abilități („Little recycler at play”), totul fiind pus în valoare de instrumente digitale prietenoase.

Prin e-Twinning și utilizarea inteligentă a instrumentelor Web 2.0, grădinița devine un spațiu fără etichete. Preșcolarii cu cerințe educaționale speciale nu mai sunt priviți prin prisma limitărilor lor, ci devin parteneri egali în activități europene. Ei învață să exploreze, să recicleze, să cânte și să comunice digital, demonstrând că incluziunea autentică începe cu o șansă acordată fiecărui zâmbet de copil.

„HOPE IN NATURE” – EDUCAȚIE INCLUZIVĂ, CONȘTIENTIZARE ECOLOGICĂ ȘI COLABORARE INTERNAȚIONALĂ PRIN eTWINNING

Profesor Tiberiu-Vasile Stamate
Director, profesor Ana-Irina Imbir
Liceul Tehnologic Special Nr. 3, București

În contextul provocărilor actuale privind protecția mediului, dezvoltarea durabilă și incluziunea educațională, școala are responsabilitatea de a forma elevi implicați, responsabili și capabili să participe activ la viața comunității. Platforma eTwinning oferă oportunități valoroase pentru realizarea unor experiențe educaționale autentice, bazate pe colaborare internațională, utilizarea tehnologiei și dezvoltarea competențelor-cheie. În acest context, proiectul internațional „Hope in Nature” a reprezentat o experiență de învățare complexă și relevantă pentru elevii și profesorii implicați.

Proiectul a fost implementat în parteneriat cu școli din România, Turcia și Grecia și s-a desfășurat pe parcursul a opt săptămâni. Au participat aproximativ 50 de elevi și 12 cadre didactice, activitățile fiind adaptate particularităților de vârstă și nevoilor educaționale ale participanților. Un element definitoriu al proiectului a fost implicarea elevilor cu cerințe educaționale speciale, pentru care au fost create contexte de învățare accesibile, interactive și motivante.

Scopul principal al proiectului a fost consolidarea legăturii dintre elevi și natură, dezvoltarea comportamentelor responsabile față de mediu și promovarea incluziunii prin activități colaborative. În același timp, proiectul a urmărit dezvoltarea competențelor digitale, a comunicării, a creativității și a înțelegerii interculturale. Toate activitățile au fost proiectate astfel încât elevii să învețe prin experiențe directe, prin explorare și prin colaborare cu colegii lor din alte țări.

Un aspect important al proiectului a fost promovarea educației incluzive prin intermediul activităților desfășurate în mediul natural. Pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, contactul direct cu natura a reprezentat o oportunitate de învățare accesibilă și motivantă, oferind contexte autentice pentru dezvoltarea comunicării, a interacțiunii sociale și a autonomiei personale. Activitățile au fost adaptate nivelului de dezvoltare al fiecărui elev, fiind utilizate metode vizuale, demonstrații practice, sarcini structurate și experiențe senzoriale care au facilitat participarea activă a tuturor copiilor.

Activitățile desfășurate au avut un caracter interdisciplinar și au integrat obiective din domenii precum educația pentru mediu, dezvoltarea personală, comunicarea, educația artistică, educația civică și competențele digitale. Elevii au participat la plimbări și observații în

natură, activități de plantare a florilor și semințelor, realizarea de terarii, observarea animalelor și explorarea ecosistemelor locale. Prin aceste experiențe, elevii au înțeles mai bine importanța protejării mediului și a conservării biodiversității.

Pe lângă activitățile de explorare a naturii, proiectul a inclus numeroase activități creative și colaborative. Elevii au realizat desene inspirate din natură, colaje cu materiale naturale, fotografii tematice și produse artistice care au valorificat observațiile realizate în mediul înconjurător. Activitățile „Drawing in Nature”, „Handprint Hearts”, „Shared Awareness / Shared Hope” și „Acrostic Poetry Activity” au încurajat exprimarea creativă, cooperarea și dezvoltarea empatiei. De asemenea, activitățile dedicate Zilei Internaționale de Conștientizare a Autismului au promovat respectul pentru diversitate și acceptarea diferențelor individuale.

Participarea la proiect a contribuit la dezvoltarea relațiilor dintre elevi și la crearea unui climat pozitiv de învățare. Lucrând împreună la activități comune, elevii au învățat să coopereze, să își exprime opiniile, să respecte ideile celorlalți și să își asume responsabilități. În cadrul activităților internaționale, aceștia au descoperit elemente culturale specifice țărilor partenere și au înțeles importanța dialogului și a respectului reciproc într-o comunitate europeană diversă.

Colaborarea internațională a constituit unul dintre cele mai importante elemente ale proiectului. Profesorii parteneri au planificat împreună activitățile, au stabilit obiective comune și au distribuit responsabilitățile între școlile participante. Platforma TwinSpace a fost utilizată pentru comunicare, organizare și schimb de materiale. Elevii au avut oportunitatea de a interacționa cu colegi din alte țări, de a descoperi aspecte culturale specifice și de a participa la activități comune care au contribuit la dezvoltarea unei identități europene și a sentimentului de apartenență la o comunitate internațională de învățare.

Tehnologia a avut un rol esențial în desfășurarea proiectului. TwinSpace a reprezentat principalul spațiu de colaborare, iar instrumente digitale precum Canva, StoryJumper, Emaze, Padlet, Kahoot și Quizizz au fost utilizate pentru realizarea produselor și pentru evaluare. Utilizarea acestor instrumente a permis elevilor să creeze conținut digital, să colaboreze online și să își prezinte rezultatele într-o manieră atractivă și accesibilă.

Rezultatele proiectului au fost concretizate în produse colaborative realizate de elevii tuturor școlilor partenere. Printre acestea se numără o carte electronică internațională, o expoziție virtuală, postere tematice, materiale de conștientizare și diverse produse digitale. Aceste rezultate au reflectat creativitatea elevilor, implicarea lor activă și capacitatea de a colabora pentru atingerea unor obiective comune. Un element deosebit l-a reprezentat sloganul proiectului, „Nature Connects Us, Hope Guides Us”, propus de autorul prezentei lucrări și ales prin vot

internațional ca slogan oficial al proiectului.

Evaluarea proiectului a fost realizată continuu, prin observație sistematică, activități de feedback, chestionare și evaluări finale ale profesorilor. Rezultatele au evidențiat dezvoltarea competențelor digitale și sociale, creșterea interesului pentru protecția mediului și îmbunătățirea capacității elevilor de a lucra în echipă. Participarea la activități internaționale a contribuit la creșterea încrederii în sine și a motivației pentru învățare. Activitățile de conștientizare dedicate protecției mediului au încurajat elevii să observe impactul acțiunilor umane asupra naturii și să identifice modalități prin care pot contribui la conservarea resurselor naturale.

Impactul proiectului s-a resimțit nu doar la nivelul elevilor, ci și la nivelul profesorilor și al instituției școlare. Cadrele didactice și-au dezvoltat competențele de utilizare a tehnologiei, de coordonare a activităților internaționale și de implementare a strategiilor educaționale incluzive. În același timp, proiectul a contribuit la creșterea vizibilității școlii și la consolidarea dimensiunii europene a activităților educaționale.

Sustenabilitatea proiectului reprezintă un alt element important al impactului său. Materialele create, produsele colaborative și resursele educaționale realizate în cadrul proiectului vor continua să fie utilizate în activitățile școlare viitoare. Experiența acumulată de profesori și elevi constituie o bază solidă pentru dezvoltarea unor noi inițiative eTwinning și Erasmus+, iar bunele practici identificate pot fi transferate și adaptate în alte contexte educaționale.

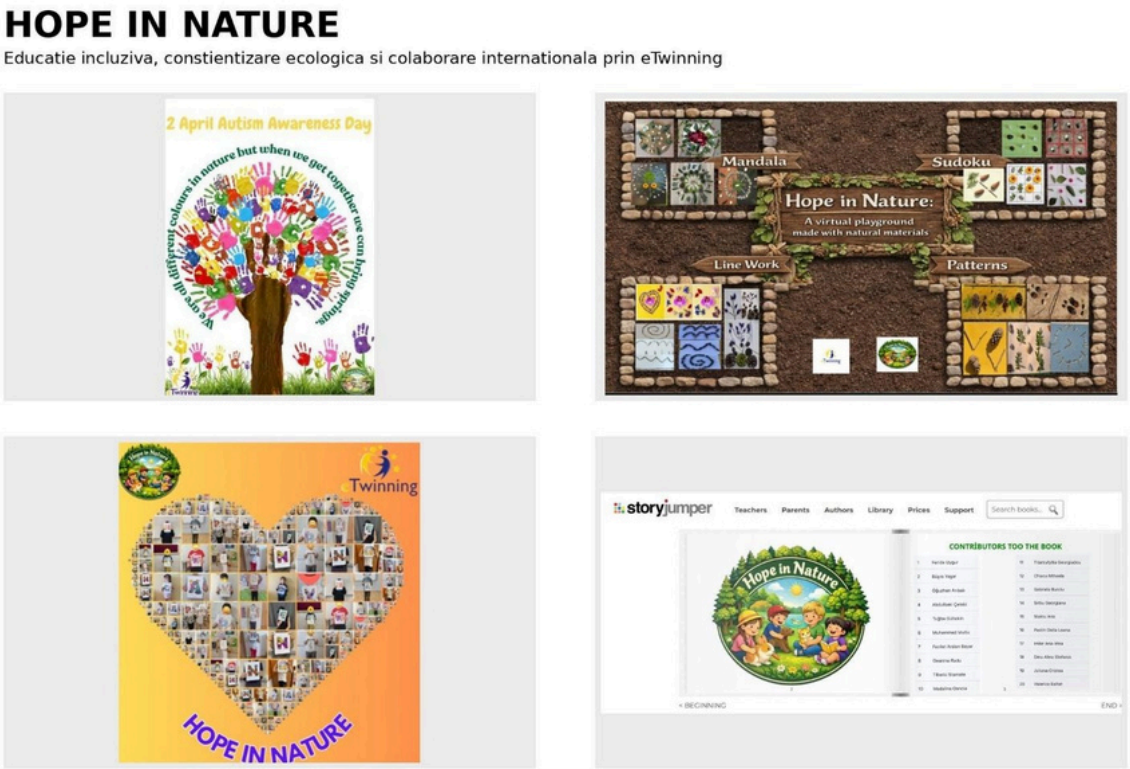

Proiectul a demonstrat că învățarea bazată pe experiențe directe, colaborare și utilizarea tehnologiei poate genera rezultate semnificative atât în plan educațional, cât și în plan social. Prin implicarea activă a elevilor și prin cooperarea eficientă dintre parteneri, „Hope in Nature” a devenit un exemplu de bună practică privind utilizarea proiectelor europene pentru dezvoltarea unei școli incluzive, moderne și orientate spre viitor.

În concluzie, proiectul „Hope in Nature” demonstrează modul în care colaborarea internațională, educația pentru mediu și incluziunea pot fi integrate într-un demers educațional modern și relevant. Prin activități practice, produse colaborative și utilizarea tehnologiei, elevii au avut oportunitatea de a învăța într-un mod activ și motivant. Experiența acumulată confirmă faptul că proiectele eTwinning reprezintă instrumente eficiente pentru dezvoltarea școlii, pentru formarea competențelor-cheie și pentru promovarea valorilor europene în educație.

Bibliografie:

- *European Commission. (2023). GreenComp: The European sustainability competence framework: Publications Office of the European Union.*
- *European School Education Platform. (2025). eTwinning: https://school-education.ec.europa.eu*
- *UNESCO. (2020). Education for sustainable development: A roadmap: UNESCO Publishing.*

Volumul cuprinde lucrările Simpozionului Național cu participare internațională
„DE LA EXPERIENȚĂ LA IMPACT: PROIECTE ERASMUS+ ȘI eTWINNING ÎN DEZVOLTAREA ȘCOLII” , organizat online de Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1, București,
în data de 6 iulie 2026.
Simpozionul este activitate în cadrul proiectului Acreditare Erasmus, domeniul Educație Școlară, anul V, nr. 2025-RO01-KA121-SCH-000316163

Cofinanțat de Uniunea Europeană